

แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง

เจษฎา เขียวอ้วน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มกราคม 2566

แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง

เจษฎา เขียวอ้วน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มกราคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

GUIDELINES FOR THE MANAGEMENT OF THE PARTICIPATORY
SCHOOL LUNCH PROGRAM OF SCHOOLS UNDER
THE ANG THONG PRIMARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE

JETSADA KHIEACHAON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthay Rajabhat University
January 2023

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ชื่อนักศึกษา นายเจษฎา เขียวฉ้วน

รหัสนักศึกษา 76377006

หลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ รุ่งแผน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ มอนไชสง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ รุ่งแผน	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์	กรรมการ

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 16 ธันวาคม 2565 ภาคเรียนที่ 1/2565

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มกราคม พ.ศ. 2566

เจษฎา เขียวฉ่อน. (2566). แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 165 หน้า. อาจารย์ที่ปรึกษา :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ รุ่งแผน.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน และ2) นำเสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง จำนวน 160 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 เสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นตอนการปฏิบัติ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขั้นตอนการปิดโครงการ ส่วนปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการริเริ่มโครงการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติ และ2) แนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ประกอบด้วยรายการปฏิบัติรวมทั้งสิ้น 26 รายการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การริเริ่มโครงการ มี 5 รายการปฏิบัติ เช่น สถานศึกษานำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม วิเคราะห์ระเบียบ ข้อกฎหมาย และกำหนดบทบาทให้ชัดเจน ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน มี 5 รายการปฏิบัติ เช่น สถานศึกษาจัดประชุมคณะครู ตัวแทนนักเรียน และชุมชนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดการโครงการอาหารกลางวัน และจัดทำเป็นร่างโครงการ ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ มี 5 รายการปฏิบัติ เช่น สถานศึกษาเชิญตัวแทนชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิษย์เก่า เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดกรอบของการทำงาน และสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันให้มีคุณภาพมากขึ้น ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบและควบคุม มี 5 รายการปฏิบัติ เช่น สถานศึกษาเชิญตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดตารางนิเทศ และวิธีนิเทศที่หลากหลายรูปแบบ และขั้นตอนที่ 5 การปิดโครงการ มี 6 รายการปฏิบัติ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีส่วนร่วมสนับสนุน โดยจัดกิจกรรม Best Practice เพื่อยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ และสร้างเป็นนวัตกรรมที่ดีในด้านการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

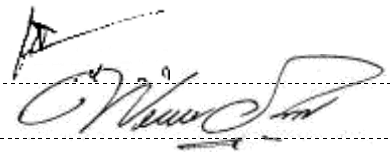
คณะ.....ครุศาสตร์.....ลายมือชื่อนักศึกษา.....
สาขาวิชา.....การบริหารการศึกษา.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2565.....

Jetsada Khiewchaoon. (2023). **A Guideline for Participative Lunch Project Management of the Schools under the Ang Thong Primary Educational Service Area Office.** Thesis for the Master of Education Program in Educational Administration, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. 165 pp. Advisor: Assistant Professor Porntep Rupan, Ph.D.

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) explore the current state and problem of participative lunch project management of the schools under the Ang Thong Primary Educational Service Area Office; and 2) propose a guideline for participative lunch project management of the schools under the Ang Thong Primary Educational Service Area Office. The research procedure consisted of 2 stages. Stage one was to explore the current state and problem of participative lunch project management of the schools. The sample group, obtained by simple random sampling, comprised 160 teachers in charge of lunch project and school administrators. The research instrument was a questionnaire with a reliability level at 0.97. Statistical analysis was performed in terms of mean and standard deviation. Stage two was to propose a guideline for participative lunch project management of the schools. The key informants, obtained by purposive sampling, were 5 deputy directors of the Ang Thong Primary Educational Service Area Office and school administrators. The research instrument was a form of semi-structured interview.

The results revealed as follows: 1) the current state of participative lunch project management was at a high level when it was considered as a whole. When it was considered individually, operation procedure was found the highest, while project ending was the lowest. The problem found in the participative lunch project management of the schools was the lowest when it was considered as a whole. When it was considered individually, project initiation was the highest, while performance was the lowest; and 2) the guideline for participative lunch project management consisted of 26 lists of practice within 5 stages. 1) Project initiation included 5 lists of practice, as welcoming a participation from village sage, local wisdom, speakers and stakeholders to analyze rules and regulations, matters of law, and clearly determine the roles. 2) Planning included 5 lists of practice, to illustrate, providing a meeting among teachers, representatives of students and the community in order to design and draft of the participative lunch project management. 3) Performance comprised 5 lists of practice, for instance, inviting representatives of the community, village sage, local wisdom, and alumni to collaboratively set a framework and support a better lunch project. 4) Monitoring and control contained 5 lists of practice, as inviting representatives of parents, students, and the community to determine the supervisory schedule and various methods of supervision. 5) End of the project included 6 lists of practice, for instance, organizing best practice activities held by the office of primary educational area in order to praise and compliment the schools that performed an excellent lunch project, and created an innovative lunch project management.

Faculty.....Education.....Student's signature
Program.....Educational Administration.....Advisor's signature
Academic year 2022.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ ฐิ์แผน ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบถามให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลต่าง ๆ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้และขอกราบขอบพระคุณบุพการีที่ให้การอบรมเลี้ยงดูและให้โอกาสในการศึกษา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นความกตัญญู กตเวทิต์แด่บิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

เจษฎา เขียวฉ้วน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	๗
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	12
ความเป็นมาของโครงการอาหารกลางวัน.....	12
ความหมายของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	13
ความมุ่งหมายของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	14
ประโยชน์ของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	15
ปัญหาและอุปสรรคของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	16
หลักการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	17
แนวทางการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน.....	18
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการอาหารกลางวัน.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) การบริหารจัดการโครงการ.....	20
ความหมายของการบริหารจัดการ โครงการ.....	20
การบริหารจัดการ โครงการตามวงจรโครงการ.....	21
กระบวนการบริหารจัดการโครงการ.....	23
หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	27
ความหมายของหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	27
ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	28
ขั้นตอนของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	30
รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	31
บริบทการบริหาร โครงการอาหารกลางวันสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	33
ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	33
ภารกิจและอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์	
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
งานวิจัยในประเทศ.....	37
งานวิจัยต่างประเทศ.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวัน	
แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	40
ขั้นที่ 2 เสนอแนวทางการบริหารงาน โครงการอาหารกลางวัน	
แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ	
โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน	
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	49
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการ	
โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน	
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	78
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	102
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	110
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ	
คุณภาพเครื่องมือ.....	112
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	
เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์.....	118
ภาคผนวก ง แบบประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC).....	120
ภาคผนวก จ ผลการประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC).....	132
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	142
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	
เพื่อการทำวิทยานิพนธ์.....	154
ภาคผนวก ซ รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....	156

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ฅ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัย (แบบสัมภาษณ์).....	158
ภาคผนวก ฅ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	164
ภาคผนวก ฅ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ (แบบสัมภาษณ์).....	168
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	170

Graduate School ARU.

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	การสังเคราะห์การบริหาร โครงการตามวงจรโครงการ ตามแนวคิดของนักวิชาการ.....	26
2	แสดงจำนวนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	34
3	แสดงภาวะโภชนาการ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	36
4	แสดงภาวะโภชนาการ น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	36
5	แสดงกลุ่มตัวอย่าง.....	42
6	การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
7	การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหาร โครงการอาหารกลางวัน แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม.....	51
8	การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหาร โครงการอาหารกลางวัน แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการริเริ่มโครงการ.....	52
9	การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหาร โครงการอาหารกลางวัน แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการวางแผน.....	55
10	การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหาร โครงการอาหารกลางวัน แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการปฏิบัติ.....	58
11	การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหาร โครงการอาหารกลางวัน แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวัน แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการปิดโครงการ.....	64
13 ผลการวิเคราะห์ผลต่างของสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ทั้ง 5 ขั้นตอน.....	67

Graduate School ARU.

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 แผนผังแนวคิดแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง.....	88

Graduate School ARU.

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิต ร่างกายของมนุษย์จะเจริญเติบโตมีสุขภาพที่สมบูรณ์ได้นั้น ก็ต่อเมื่อได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วน ถูกสุขลักษณะและเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย ไม่มีสารพิษหรือสิ่งเจือปนที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย ดังนั้นอาหารและโภชนาการจึงเป็นรากฐานของมนุษย์ตั้งแต่วัยแรกเกิดจนถึงวัยชรา อาหารยังถือว่ามีผลต่อผลทางการเจริญเติบโตของสมองและสติปัญญา การขาดสารอาหารที่จำเป็น มีผลทำให้การเจริญเติบโตของเด็กชะงัก เด็กที่ขาดสารอาหารจะเรียนรู้ช้าและร่างกายแคระแกร็น (สำนักโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2560, หน้า 3) ซึ่งสมองมนุษย์มีพัฒนาการอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในวัยเด็ก ภาวะการขาดสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อสมองจะทำให้การพัฒนาของสมองช้าหรืออาจหยุดชะงักได้ ฉะนั้นการขาดสารอาหารเป็นครั้งคราวในวัยเรียนก็มีส่วนต่อการเรียนรู้ของเด็กเช่นกัน

รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการได้รับสารอาหารที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ตามหลักโภชนาการ ตลอดจนมุ่งที่จะแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็ก และส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้รับสารอาหารอย่างครบถ้วนตามหลักโภชนาการ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาด้านร่างกายและสติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเรียนระดับประถมศึกษา โดยกำหนดให้มีการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาขึ้น พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการอาหารและโภชนาการแห่งชาติและแต่งตั้งคณะกรรมการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 เป็นต้นมา แต่การดำเนินงานในช่วงเวลา 20 ปีที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐอย่างเพียงพอ ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านคุณภาพประชากรในการพัฒนาประเทศพบว่านักเรียนจำนวนมากยังขาดแคลนอาหารกลางวัน โดยได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกายทำให้การเจริญเติบโตไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานเกิดภาวะทุพโภชนาการ รัฐบาลจึงได้บรรจุแผนอาหารและโภชนาการลงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 โดยกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาชั้นสูงร่วมมือกันดำเนินการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายให้โรงเรียนดำเนิน

โครงการอาหารกลางวันครบทุกโรงเรียน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2535 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติ กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 ขึ้น มาตรา 4 ให้จัดตั้ง กองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกระทรวงการคลัง ประกอบด้วยเงินหรือทรัพย์สินอื่นตามมาตรา 5 โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับการสนับสนุนช่วยเหลือภาวะโภชนาการของ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาและมีการประชาสัมพันธ์ปัญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็ก นักเรียนตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ในปี พ.ศ. 2536 การบริหารกองทุนเพื่อโครงการอาหาร กลางวัน โดยกรรมการบริหารกองทุนได้กำหนดให้ได้รับเงินอุดหนุนอาหารกลางวันสำหรับ นักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการและนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน โดยให้ได้รับเงินอุดหนุน คนละ 5 บาท ปีการศึกษาละ 200 วัน ต่อมาในปีงบประมาณ 2544 กระทรวงศึกษาธิการได้ถ่ายโอน งบประมาณค่าอาหารกลางวันให้กระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังนั้นโครงการอาหารกลางวันจึง ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 และในปีงบประมาณ 2545 โดยให้องค์กรส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายโอนงบให้กับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จนกระทั่งมี มติ คร.ม. ปี 2556 ให้เพิ่มค่าอาหารกลางวันให้นักเรียนหัวละ 20 บาทต่อคนต่อวัน โครงการอาหาร กลางวันจึงถือเป็นโครงการหนึ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา เพราะ โครงการอาหารกลางวันถือเป็นการส่งเสริมการจัดอาหารกลางวันให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ และนักเรียน มีภาวะโภชนาการที่ดี ซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งของรัฐบาลที่ต้องการแก้ปัญหาทุพ โภชนาการในเด็กและเยาวชน โดยได้จัดสรรงบประมาณให้นักเรียนในระดับชั้นก่อนประถมศึกษา และระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อให้มีพัฒนาการด้านสุขภาพและอนามัยที่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานใน การพัฒนาเยาวชนของชาติ จุดมุ่งหมายหลักในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน คือ การสร้างสุขภาพที่ดีอย่างถาวรให้นักเรียนให้มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์พร้อมที่จะเรียนรู้ ได้อย่างเต็มที่และไม่มีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ และความร่วมมือระหว่าง ครู นักเรียน และปราชญ์ชาวบ้าน ในการสร้างแหล่งผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพทางโภชนาการ ปลอดภัย จากสารเคมีตกค้าง ป้อนเข้าสู่โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนและเพื่อให้โครงการอาหาร กลางวันมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการที่ดีในการดูแล กระบวนการ เตรียมอาหาร การประกอบอาหาร การปรุงอาหาร การดูแลสถานที่ในการรับประทานอาหาร ภาชนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในห้องครัว ให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลอาหารที่ดีในโรงเรียน ตลอดจนมีการจัดการงบประมาณที่ถูกต้องตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินที่ต้องยึดถือเป็นแนวทาง ปฏิบัติ ดังนั้นการทำให้โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพควรต้องมีการ

ดำเนินการร่วมมือกันจากทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ให้เกิดกับเด็กให้มากที่สุด

โรงเรียนในฐานะผู้ปฏิบัติ หลักในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันจะต้องบูรณาการการทำงาน 3 ส่วนเข้าด้วยกัน นั่นคือ การขอรับงบประมาณอาหารกลางวันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการส่งเสริมผลผลิตเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน โครงการส่งเสริมระบบสุขภาพและน้ำดื่มสะอาด จึงต้องให้การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน โดยในปัจจุบันการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันได้มีกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน, 2559, หน้า 5) ได้ออกนิตยสารติดตามการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน และโครงการที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณจากเงินดอกผลกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ผลจากการนิตยสาร ติดตาม พบว่า การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันอย่างเพียงพอและมีคุณค่าตามหลักโภชนาการและมีระบบสุขภาพอาหารที่ดีนั้น โรงเรียนมีรูปแบบการให้บริการและการดำเนินโครงการหลากหลายลักษณะ มีการใช้จ่ายงบประมาณจากหลายแหล่งที่มา ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ขั้นตอน การขอรับงบประมาณ และแนวทางการใช้จ่ายเงินที่แตกต่างกัน อีกทั้งโรงเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการอาหารกลางวันในทุกระดับตั้งแต่ระดับโรงเรียน หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่และในส่วนกลางรวมทั้งบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องและรับผิดชอบงานโครงการอาหารกลางวันและโครงการที่ได้รับงบประมาณจากเงินดอกผลของกองทุน เพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาคนใหม่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ในส่วนของการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ก็พบปัญหาในการดำเนินงาน กล่าวคือ การขอรับงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น แบบฟอร์มโครงการรูปแบบผิด การจ่ายเงินไม่ตรงตามช่วงเวลาของการเปิดปิดของภาคเรียน ในขั้นตอนของการวางแผนและปฏิบัตินั้น มีครูที่ทำเพียงคนเดียว ซึ่งขาดความรู้เรื่องหลักโภชนาการที่ถูกต้อง เพราะไม่ได้รับความรู้เป็นเพียงการรับงานต่อจากครูรุ่นเก่า ส่วนในเรื่องของการสรุปรายงานผล เป็นขั้นตอนที่ครูผู้รับผิดชอบทำและส่งต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้มีการเผยแพร่และนำผลมาแก้ปัญหาแต่อย่างใด ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดการมีส่วนร่วมจากองค์กรภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของชนก แสนดิศ (2558, หน้า 7) กล่าวว่า ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนต้องมีการวางแผนด้านบุคลากรที่

เกี่ยวข้องร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรภายนอกเพื่อกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจนและควรขอรับการสนับสนุนบุคลากรจากภายนอก ในกรณีที่บุคลากรในโครงการไม่เพียงพอ ควรมีการตรวจสอบการบริหารงานของบุคลากร และนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไข การบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน เพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับ กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน (2559, หน้า 16) กล่าวว่า การดำเนินการโครงการอาหารกลางวันนั้นต้องมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วม มีส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายและมีความยั่งยืน ส่วนสำคัญคือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาการจัดอาหารกลางวันให้ดีขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการนักเรียนได้อย่างทั่วถึงเพียงพอ และนักเรียนได้รับอาหารที่มีประโยชน์สารอาหารครบถ้วนตามหลักโภชนาการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญและปัจจัยหลักในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประกอบกับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ยังพบว่ามีปัญหาในเรื่องของการขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้แนวทางในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน สำหรับนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการอาหารกลางวันให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นกับโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองอยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ความสำคัญของการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. การวิจัยในครั้งนี้มีความสำคัญต่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการของการวิจัยตามขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยที่กำหนดไว้ 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1.1 หน่วยวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยใช้หน่วยการวิเคราะห์ คือ โรงเรียนในสังกัดโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1.2 ขอบเขตด้านประชากร/ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 142 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 142 คน และข้าราชการครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 142 คน รวมทั้งสิ้น 284 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 160

คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน และข้าราชการครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 80 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มอย่างง่าย

1.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การริเริ่มโครงการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติ 4) การตรวจสอบและควบคุม 5) การปิดโครงการ

1.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2. นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2.1 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 4 คน รวม จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

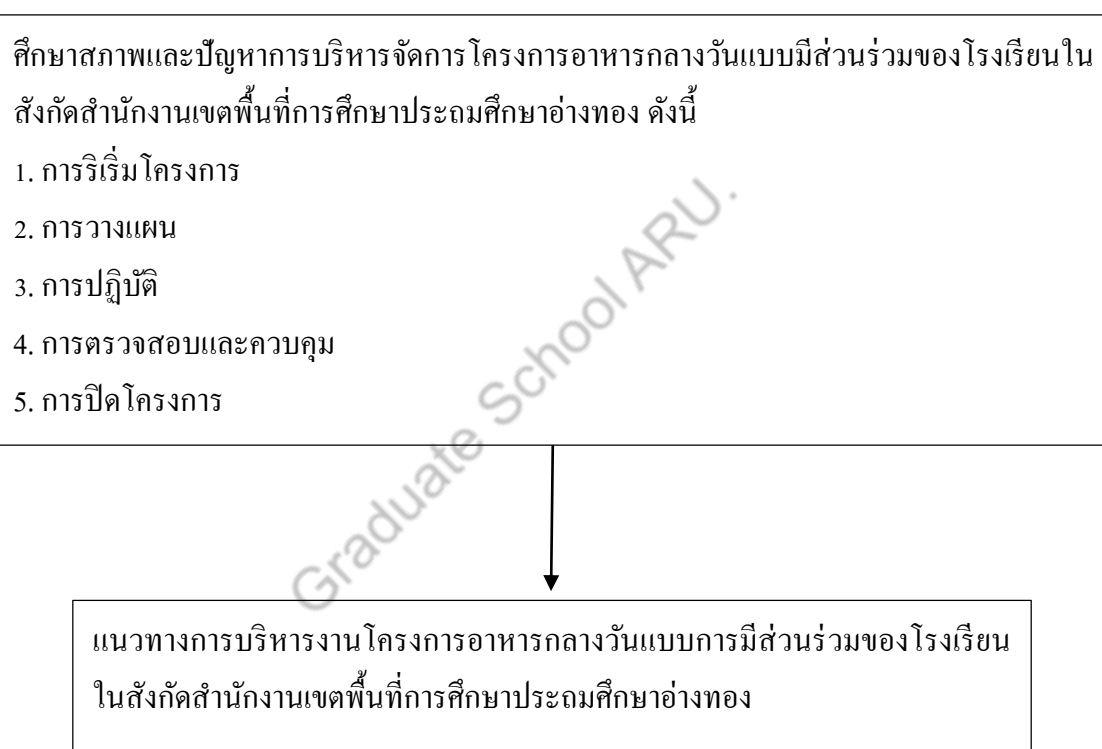
การวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งเน้นการพัฒนาและแก้ปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันในรายการกิจกรรมที่มีผลต่างของค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำสุดตามวงจรการบริหารจัดการ โครงการทั้ง 5 ขั้นตอน คือ 1) การริเริ่มโครงการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติ 4) การตรวจสอบและควบคุม และ 5) การปิดโครงการ

2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหา และเสนอแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จึงได้ศึกษาจากแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการ ของ วิโซเชอร์กี (Wysocki) (2009, pp 27-30), ริชาร์ดสัน (Richardson) (2010, pp 22-26), พอร์ตน์ (Portny) (2010, pp 12-13), ฟิลิปส์ (Phillips) (2012, pp 15-32) และนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันของผู้บริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน ตามวงจรการบริหารโครงการ 5 ขั้นตอน คือ

การริเริ่มโครงการ หมายถึง การมีส่วนร่วมของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน ในการร่วมกำหนดปัญหาและวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน กำหนดวัตถุประสงค์ รวมทั้งข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ชัดเจน เพื่อเสนอโครงการของงบประมาณต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูผู้รับผิดชอบโครงการและทีมงานกับผู้บริหารโรงเรียนหรือกับประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชนเป็นพยานในการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ และเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ

การวางแผน หมายถึง ผู้บริหารกำหนดนโยบายโครงการอาหารกลางวันการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน กรรมการสถานศึกษาและชุมชน ในการวางแผน กำหนดรูปแบบจัดหาอาหาร ลักษณะการจัดอาหาร ร่วมกำหนดกิจกรรมในการจัดโครงการอาหารกลางวัน ร่วมกำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงาน กำหนดผู้รับผิดชอบโครงการและมีส่วนร่วมในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน รวมถึงร่วมในการประมาณการค่าใช้จ่ายตลอดโครงการอาหารกลางวันจนสิ้นสุดระยะดำเนินการ

การปฏิบัติ หมายถึง การมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน ในการกำหนดเมนูอาหารที่ถูกหลักตามโภชนาการ ร่วมจัดหาแหล่งสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาสุขภาพที่ดีให้กับนักเรียน มีการจัดทำเอกสารการเงินและบัญชีเกี่ยวกับการใช้เงินในโครงการอาหารกลางวัน และร่วมในการบูรณาการการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักโภชนาการที่ถูกต้อง

การตรวจสอบและควบคุม หมายถึง การมีส่วนร่วมของครู บุคลากร นักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน ในการตรวจสอบเอกสารการเงินและบัญชี ตรวจสอบผลการดำเนินการ มีส่วนร่วมในการทราบผลระดับความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับโครงการอาหารกลางวัน ทราบการรายงานผลการดำเนินการโครงการ

การปิดโครงการ หมายถึง ครู บุคลากร นักเรียน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีส่วนร่วมในการสรุปและร่วมในการ

ประชุมแลกเปลี่ยนเพื่อค้นหาวัฒนธรรมที่เป็นเลิศในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาและต่อยอดในการดำเนินโครงการต่อไป

2. สภาพการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาที่เป็นจริง ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามวงจรการบริหารโครงการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การริเริ่มโครงการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติ 4) การตรวจสอบและควบคุม และ 5) การปิดโครงการ

3. ปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุให้การปฏิบัติงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองดำเนินการได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามวงจรการบริหารโครงการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การริเริ่มโครงการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติ 4) การตรวจสอบและควบคุม และ 5) การปิดโครงการ

4. แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง หมายถึง ชุดของรายการปฏิบัติจากการแก้ปัญหาและพัฒนาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน จำแนกตามวงจรการบริหารโครงการ 5 ขั้นตอน คือ 1) การริเริ่มโครงการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติ 4) การตรวจสอบและควบคุม และ 5) การปิดโครงการ ได้มาจากการสัมภาษณ์จากผู้บริหารการศึกษาอ่างทองและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

6. ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

7. ครูและบุคลากร หมายถึง ข้าราชการครู หรือลูกจ้างทั้งประจำและไม่ประจำซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษานั้น ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

8. นักเรียน หมายถึง บุคคลที่ศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งศึกษาอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

9. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหมู่บ้าน ชุมชน ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน

10. ชุมชน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน แม่ค้าในชุมชน ซึ่งเป็นบุคคลที่อาศัยในบริเวณใกล้พื้นที่โรงเรียนและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการ โครงการอาหารกลางวัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง นำผลการวิจัยสภาพและปัญหาที่ได้จากการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและวางแผนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่นสามารถนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนและพัฒนารูปแบบการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นข้อมูลในการวางแผนและช่วยเหลือการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังนี้

1. โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 1.1 ความเป็นมาของโครงการอาหารกลางวัน
 - 1.2 ความหมายของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 1.3 ความมุ่งหมายของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 1.4 ประโยชน์และความสำคัญของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 1.5 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 1.6 หลักการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 1.7 แนวทางการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
 - 1.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการอาหารกลางวัน
2. การบริหารจัดการโครงการ
 - 2.1 ความหมายของการบริหารจัดการโครงการ
 - 2.2 การบริหารจัดการโครงการตามวงจรโครงการ
 - 2.3 กระบวนการบริหารจัดการโครงการ
3. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.1 ความหมายของหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.2 ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.3 ขั้นตอนของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.4 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม
4. บริบทการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
 - 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4.2 การกิจและอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 วิจัยในประเทศ

5.2 วิจัยต่างประเทศ

1. โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

1.1 ความเป็นมาของโครงการอาหารกลางวัน

การส่งเสริมการเจริญเติบโตให้กับเด็กไทยเพื่อให้มีสุขภาพสมบูรณ์ตามวัย ถือเป็นหน้าที่หลักของรัฐบาลที่ต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้เด็กไทยทุกคนได้รับสารอาหารที่มีคุณค่ามีประโยชน์ตามหลักโภชนาการ เพื่อลดปัญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็ก ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาด้านร่างกายและสติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเรียนระดับประถมศึกษา ถ้าได้รับอาหารกลางวันไม่เพียงพอ ก็จะทำให้สุขภาพนั้นไม่สมบูรณ์ สมองไม่เจริญเท่าที่ควร ดังนั้นรัฐบาล จึงกำหนดให้มีการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาขึ้น กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา (2559, หน้า 3-6) กล่าวไว้ดังนี้

โครงการอาหารกลางวันเริ่มดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2495 ซึ่งมีกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

พ.ศ. 2496 รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอาหารและโภชนาการแห่งชาติ และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันในโรงเรียน

พ.ศ. 2520 รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านคุณภาพประชากรในการพัฒนาประเทศ เพราะพบว่านักเรียนจำนวนมากยังขาดแคลนอาหารกลางวัน โดยได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย ทำให้การเจริญเติบโตไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานเกิดภาวะทุพโภชนาการ รัฐบาลจึงได้บรรจุแผนอาหารและโภชนาการลงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 โดยกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาชั้นสูงร่วมมือกันดำเนินการ

พ.ศ. 2530 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายให้โรงเรียนดำเนินโครงการอาหารกลางวันครบทุกโรงเรียนก่อนวันที่ 5 ธันวาคม 2530 เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 60 พรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชภายใต้คำขวัญ “ฉลอง 60 พรรษามหาราชา เด็กประถมศึกษาไม่หิวโหย” ในระยะต่อมาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้ดำเนินโครงการอาหารกลางวันตลอดมาอย่างต่อเนื่อง

พ.ศ. 2534 รัฐบาลได้ตระหนักถึงความจำเป็นต้องมีการพัฒนาประเทศอย่างจริงจังและได้เร่งให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวันให้รอดพ้นจากภาวะทุพโภชนาการโดยตราพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา

พ.ศ. 2535 ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 109 ตอนที่ 42 มาตรา 4 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกระทรวงการคลัง ประกอบด้วยเงินหรือทรัพย์สินอื่นตามมาตรา 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับการสนับสนุนและช่วยเหลือภาวะโภชนาการของ นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาและการประชาสัมพันธ์ปัญหาภาวะทุพโภชนาการของเด็กตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรโดยในปี

พ.ศ. 2536 การบริหารกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันโดยกรรมการบริหารกองทุนได้กำหนดให้ได้รับเงินอุดหนุนอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการและนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน โดยให้ได้รับเงินอุดหนุน ปีการศึกษาละ 200 วันๆ ละ 5 บาทต่อคน

พ.ศ. 2542 เพิ่มขึ้นเป็นวันละ 6 บาทต่อคน ทั้งนี้ กำหนดให้รับนักเรียนที่อยู่ในภาวะทุพโภชนาการทุกคนเข้าโครงการก่อน หากมีส่วนที่เหลือจึงจัดให้นักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวันเข้าสมทบจนครบเงินอุดหนุนอาหารกลางวันที่ได้จัดให้แต่ละปี

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า โครงการอาหารกลางวัน เป็นโครงการที่เกิดจากความตระหนักของรัฐบาล ที่มุ่งแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็ก ซึ่งพบว่านักเรียนประถมศึกษา จำนวนมากขาดแคลนอาหารกลางวันหรือมีอาหารกลางวันแต่ปริมาณไม่เพียงพอ หรืออาหารมีคุณค่าทางโภชนาการต่ำ ทำให้ภาวะการเจริญเติบโต ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขและโรงเรียนต้องเป็นผู้ดำเนินการโดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการบริโภคอาหารที่ถูกต้องตามสุขลักษณะและคุณค่าทางโภชนาการที่ถูกหลักอนามัย

1.2 ความหมายของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

มีผู้ให้ความหมาย ของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้หลายท่าน ดังนี้

ดิลก พัฒน์วิชัยโชติ (2536, หน้า 503) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง การที่จัดอาหารกลางวันให้นักเรียนได้รับประทาน เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพให้นักเรียนแข็งแรงและยังช่วยเป็นการช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลนให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ โดยไม่ต้องเสียเงินและยังได้รับประทานอาหารที่ดี ถูกหลักการทางโภชนาการและเพื่อเป็นการมุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับหลักโภชนาการ

อนุรักษ์ บุญจันทร์ (2543, หน้า 11) ได้ให้ความหมายการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง เป็นการจัดการโครงการอาหารกลางวันโดยเน้นการส่งเสริมการโภชนาการ

ให้กับนักเรียนได้รับประทานอาหารที่ดี มีประโยชน์ สะอาด และมีคุณค่าที่เหมาะสมกับความต้องการในวัยของนักเรียน เป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนด้วย

สุรัชย์ วงศ์คำ (2543, หน้า 7) ได้ให้ความหมายการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านโภชนาการให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียนให้ได้รับการบริโภคอาหารกลางวันอย่างถูกต้องตามสุขลักษณะของหลักโภชนาการ และยังเป็นการช่วยเหลือนักเรียนและผู้ปกครอง ในเรื่องของการให้เงินมารับประทานอาหารกลางวัน ทำให้เกิดการพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาจะส่งผลให้บุคคลนั้นเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเกี่ยวกับหลักการโภชนาการที่ถูกต้อง เพื่อช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ลดภาระผู้ปกครอง ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประทานของดี มีประโยชน์ เพื่อเป็นการส่งเสริมผู้เรียนครบทั้งร่างกาย จิตใจและอารมณ์ให้มีสติปัญญาที่สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้

1.3 ความมุ่งหมายของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ไว้ดังนี้

กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา (2559, หน้า 9) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้ว่า เป็นโครงการที่จัดขึ้นเพื่อที่จะแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็ก ซึ่งปัจจุบันพบว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จำนวนมากขาดแคลนอาหารกลางวันหรือมีอาหารกลางวันแต่ปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย หรืออาหารมีคุณค่าทางโภชนาการต่ำ ทำให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวเกิดภาวะการเจริญเติบโตที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขกำหนด

อนุรักษ์ บุญจันทร์ (2543, หน้า 15) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ไว้ว่า เพื่อให้นักเรียนหรือเด็กได้มีพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมอย่างครบถ้วน สามารถช่วยให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการและมีคุณค่าต่อร่างกาย ซึ่งจะช่วยให้มีสุขภาพที่ดี แข็งแรงและลดภาวะทุพโภชนาการให้แก่เด็ก และเพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน

ดาวรุ่ง ศิริแสง (2541, หน้า 13) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้ว่า เพื่อเป็นการยกระดับโภชนาการของเด็กนักเรียน ให้นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง รู้จักรับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ มีนิสัยที่ดีในการบริโภคและยังเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจนให้มีอาหารกลางวันรับประทานที่โรงเรียน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน หมายถึง การจัดอาหารที่ดี มีประโยชน์ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ เพื่อเป็นการลดปัญหาภาวะทุพโภชนาการ และยังเป็นการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่ยากจนให้ได้รับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์แบบเท่าเทียมกัน

1.4 ประโยชน์และความสำคัญของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

หน่วยงานทางการศึกษา นักวิจัยหลายท่าน ได้กล่าวถึง ประโยชน์และความสำคัญของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ดังนี้

กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา (2559, หน้า 23) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ไว้ว่า หากโรงเรียนได้ดำเนินการโครงการอาหารกลางวันอย่างมีประสิทธิภาพแล้วนั้น จะเกิดประโยชน์กับนักเรียนทุกคน เพราะนักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันทีพอเพียงอย่างมีคุณภาพตามหลักโภชนาการ นักเรียนเลิกรับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ ปัญหาภาวะทุพโภชนาการลดน้อยลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เห็นคุณค่าและประโยชน์ของผัก รวมถึงนักเรียนมีสุขลักษณะที่ดีในการรับประทานอาหารและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดาวรุ่ง คีรีแสง (2541, หน้า 25) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ว่าอาหารกลางวันมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการของนักเรียนเป็นอย่างมาก ในการที่นักเรียนได้อาหารที่มีความเพียงพอต่อร่างกายและความต้องการของร่างกายนั้น จะส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และส่งผลดีกับนักเรียนเป็นอย่างมาก

พิมพา ตามมี (2540, หน้า 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ไว้ว่า อาหารกลางวันส่งผลต่อสุขภาพของนักเรียน เนื่องจากถ้านักเรียนได้รับสารอาหารที่ไม่เพียงพอจะทำให้ร่างกายของนักเรียนนั้น ไม่สมบูรณ์และเจริญเติบโตไม่ตรงตามพัฒนาการที่ควรจะเป็น ซึ่งการบริโภคอาหารและโภชนาการมีประโยชน์ คือ ให้ความเจริญเติบโตของมนุษย์นับตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ซึ่งมารดาต้องได้รับสารอาหารที่ครบถ้วนจึงส่งผลให้มนุษย์แข็งแรงและสมบูรณ์ ให้พลังงานและความอบอุ่น ป้องกันโรคภัยไข้เจ็บได้และรวมถึงให้ความเจริญเติบโตทางสมองและสติปัญญาของมนุษย์

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน มีประโยชน์และมีความสำคัญเป็นอย่างมากถือเป็นการช่วยให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์และถูกหลักโภชนาการ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการครบถ้วนทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาและยังถือเป็นการแก้ปัญหาทุพโภชนาการในนักเรียนอีกด้วย

1.5 ปัญหาและอุปสรรคของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

การจัดการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนได้มีผู้กล่าวถึงหรือนักวิชาการ กล่าวถึงไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

สำนักงานโครงการอาหารกลางวัน (2548, หน้า17) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการโครงการอาหารกลางวันมีดังต่อไปนี้

1. คนหรือบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงานหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน ผลงานที่จะออกมาได้จากบุคคลที่มีคุณภาพและความรับผิดชอบของบุคคลในองค์กร

2. เงิน หน่วยงานจำเป็นต้องมีงบประมาณเพื่อการบริหารงาน หากเงินขาดงบประมาณการบริหารของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย

3. ทรัพยากรหรือวัสดุ การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหาร หากหน่วยงานขาดวัสดุ อุปกรณ์ หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วย่อมเป็นอุปสรรค หรือก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน

4. การจัดการ การบริหารจำเป็นต้องมีการทำงานเป็นระบบ มีการจัดการที่ดี แบ่งแยกหน้าที่รับผิดชอบ การควบคุม ตรวจสอบรายงานเป็นไปอย่างมีระบบมีขั้นตอน มีระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติที่แน่ชัด

ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญที่นักวิชาการ นักบริหารให้ความสนใจ คือ “คน” หรือทรัพยากรมนุษย์ เป็นทรัพยากรหลักของการบริหาร นอกเหนือจากเงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ

ผู้บริหารโรงเรียน คือ บุคลากรสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษาประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าโครงการอาหารกลางวันควรมีส่วนร่วมและรับรู้เรื่องโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนนำชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน ผู้บริหารโรงเรียนจึงเกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการอาหารกลางวัน เป็นภาระหน้าที่ที่น่าสนใจและท้าทายอย่างยิ่งถ้ามีการวางแผนที่ดี บุคลากร มีความรู้ เสียสละ ผู้บริหารควรติดตามผลและปรับปรุงอยู่เสมอ การบริหารโครงการอาหารกลางวันจะประสบผลสำเร็จ

นายทรงวุฒิ มลิวัลย์ รองผู้อำนวยการ สำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึงบทบาทและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการพัฒนาโภชนาการอาหารกลางวันในโรงเรียนว่า ปัจจุบันปัญหาทุพโภชนาการในเด็ก เช่น เด็กผอม และเด็กอ้วน นั้นลดลง มีเพียงปัญหาเด็กอ้วนยังไม่ลดลง เนื่องจากผู้ปกครองไม่มีเวลาทำอาหาร เด็กจึงเป็นผู้เลือกซื้ออาหารเข้าเอง ซึ่งมักจะจบลงที่ของทอด

ของมัน และอาหารขยะ ดังนั้นด้วยสังคมที่เปลี่ยนไปนี้อาหารกลางวันจึงกลายมาเป็นอาหารมื้อที่สำคัญที่สุด และในบางพื้นที่เราได้เราได้จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนสำหรับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เพื่อให้สามารถจัดเตรียมอาหารกลางวันที่มีคุณภาพให้กับนักเรียน

คุณจงกลณี วิทยารุ่งเรืองศรี ผู้จัดการโครงการเด็กไทยแก้มใส เสริมว่า สังคมมักมองว่าเด็กเป็นอนาคตของชาติ แต่ในความเป็นจริงเด็กบางคนกลับถูกละเลยคุณจงกลณีบอกว่า “ถ้าไปคาดหวังว่า เด็กจะสอบได้คะแนนสูง ๆ เรียนได้คะแนนดี ๆ นั้นเป็นไปได้ ในเมื่ออาหารและโภชนาการไม่ถึง เด็กจะเอาสติปัญญาที่ไหน สมาธิไม่มี ท้องปวดเพราะว่าหิว แล้วก็ไม่มีอาหารไปเสริมสมอง” ปัญหาอาหารกลางวันทำให้เด็กขาดสารอาหาร คุณจงกลณีเล่าให้ฟังว่า ปัจจุบันเด็กนักเรียนไทยราว 30-40% มีปัญหาขาดสารอาหาร 4 ชนิด คือ ธาตุเหล็ก วิตามินเอ วิตามินซี และแคลเซียม “ช่วงนี้ เด็กขาดสารอาหารเยอะมาก ยิ่งช่วงโควิด-19 ด้วย เพราะว่าเด็กไม่ได้มาโรงเรียน แล้วก็อยู่ที่บ้าน ถ้าพ่อแม่ที่ค่อนข้างจะลำบากเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจก็จะยิ่งขาดสารอาหารได้ง่าย” และปัจจัยหลัก 3 ประการที่ทำให้การจัดการอาหารกลางวันในโรงเรียนไทยมีปัญหาคือนโยบาย งบประมาณ และการบริหารจัดการของแต่ละโรงเรียน

คุณปวิณัช พิศพาร ผู้ประกอบการ บริษัท พาวัน เมคเกอร์ จำกัด ผู้ทำหน้าที่ซัพพลายเออร์จัดการเรื่องอาหารกลางวันของเด็กนักเรียน กล่าวว่า ปัญหาการจัดการโครงการอาหารกลางวันอยู่ที่ภาครัฐ โรงเรียน และการจัดการของผู้ประกอบการที่ต้องร่วมมือกัน เพื่อส่งมอบอาหารที่ดี อร่อย และมีคุณภาพถึงลูกหลานของเรา ทุกคนในประเทศได้ อย่างมองเพียงว่าเป็นแค่อาหารกลางวัน เพราะสำหรับเด็กบางคนแค่อาหารธรรมดาเพียงแค่นี้หนึ่งมื้อ มันก็ทำให้พวกเขามีความรู้สึกพิเศษในชีวิตได้แล้ว

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ปัญหาของการจัดการอาหารกลางวันนั้น เกิดขึ้นจากการขาดการมีส่วนร่วมของหลายฝ่ายและการพูดคุยสะท้อนปัญหากัน ด้านผู้ปกครองไม่ได้มองที่งบประมาณที่ได้รับและไม่ตระหนักในการบริโภคที่ถูกหลักตามช่วงวัยของนักเรียน ด้านนโยบายและงบประมาณที่โรงเรียนได้รับยังไม่เพียงพอและยังขาดความเข้าใจในการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามหลักวิธีที่ควรได้รับ

1.6 หลักการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

หน่วยงานทางการศึกษา นักวิจัย ได้ให้แนวคิดในเรื่องหลักการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ไว้ดังนี้

กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา (2559, หน้า24-25) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ว่าหลักการที่สำคัญในการบริหารโครงการอาหารกลางวันนั้น ต้องใช้หลักความถูกต้องตามหลักอาหารและโภชนาการ หลักความ

ต้องการของนักเรียน หลักความสะอาดและปลอดภัย หลักเพื่อประโยชน์และส่วนรวมไม่มุ่งผลกำไร หลักการควบคุมตรวจสอบ หลักความแตกต่าง หลักการประเมินผล หลักการมีส่วนร่วมและหลักความหลากหลาย โดยหลักการนั้นเพื่อมุ่งประโยชน์ให้กับนักเรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องยึดถือและปฏิบัติเป็นแนวทางใช้ในการบริหารจัดการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน

ฉีก พจนานุกรม (2536, หน้า 504) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ไว้ว่า เป็นการมุ่งประโยชน์ให้กับตัวเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง ช่วยเหลือเด็กให้ได้รับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ ราคาถูก มุ่งให้เกิดค่าโภชนาการที่ดีเพราะต้องจัดให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการโดยเน้นให้ครบทั้ง 5 หมู่โดยการจัดต้องเน้นและคำนึงถึงตัวเด็กเป็นหลักและที่สำคัญมุ่งเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาโดยเกี่ยวกับการเลือกซื้ออาหาร การปรุงอาหาร การอนามัยและการปฏิบัติตัวในการรับประทานอาหาร

ปรีชา เกตุทัต และคนอื่น ๆ (2542, หน้า 88) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ไว้ว่า การจัดอาหารต้องจัดให้ครบ 5 หมู่ อันได้แก่ หมู่ที่ 1 เนื้อสัตว์ ไข่น้ำนม หมู่ที่ 2 ข้าว หมู่ที่ 3 ผักใบเขียวและผักอื่น ๆ หมู่ที่ 4 ผลไม้ หมู่ที่ 5 ไขมันหรือน้ำมัน อาหารที่ได้รับต้องไม่เป็นอาหารรสจัด เช่น เค็มจัด เปรี้ยวจัด หวานจัดหรือเผ็ดจัด อาหารควรมีสีสันน่ากิน อาหารทะเลควรได้รับสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และรับประทานเครื่องในสัตว์อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน นั้นสำคัญที่สุดคือเน้นที่ความถูกต้องและตัวเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดอาหารนั้นต้องเน้นถึงหลักโภชนาการที่นักเรียนควรได้รับในวัยนั้น ๆ เพื่อป้องกันโรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดได้ โดยเน้นที่ความสะอาด ปลอดภัยและมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะรอบด้านจากการประกอบอาหารตามหลักโภชนาการ

1.7 แนวทางการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา (2559, หน้า 46-47) ได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ว่าในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนใช้วงจรพัฒนาคุณภาพงาน PDCA ของเดมมิ่ง 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผน (Plan : P) ศึกษารายละเอียดโครงการและสภาพปัญหาภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนและจัดหาแหล่งวัตถุดิบเพื่อนำมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน กำหนดรูปแบบการจัดอาหาร ซึ่งมี 3 รูปแบบ คือ โรงเรียนซื้ออาหารแห้งมาประกอบเองจ้างบุคคลภายนอกมาประกอบจ้างเหมาทำอาหาร การปฏิบัติ (Do : D) กำหนดเมนูอาหาร จัดหาแหล่งงบประมาณ จัดทำเอกสารการเงินและงบประมาณ บูรณาการกับการเรียนการสอน รายงานผลการจัดกิจกรรม

การตรวจสอบ (Check : C) ตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนโครงการ ความถูกต้องของโครงการและการปรับปรุงแก้ไข (Action : A) สรุปผลการดำเนินโครงการ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการดำเนินโครงการจากวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนโรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดอาหารได้ตามสภาพแวดล้อมและบริบทความเหมาะสมของโรงเรียนโดยเน้นจากการศึกษารายละเอียดและสภาพปัญหาของนักเรียนและดำเนินการเป็นขั้นตอนตามวงจรเดมิงทั้ง 4 ขั้นตอน การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข

1.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการอาหารกลางวัน

ได้มีผู้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 151) พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารและครูในโรงเรียนส่วนมากไม่มีครูที่มีวุฒิทางคหกรรมศาสตร์หรือโภชนาการ ดังนั้น ส่วนใหญ่จึงใช้ครูทั่วไปรับผิดชอบและหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันรับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน พบว่า ครูมีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรมในเรื่องการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนซึ่งความสำเร็จของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือของครูในโรงเรียนทุกคน ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันและครูผู้สอน

จักรพงษ์ บุญเลิศ (2541: 29) พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดเชียงราย มีความเห็นตรงกันว่า ครูเป็นปัจจัยที่ทำให้โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์และครูส่วนใหญ่ยินดีได้รับภาระหน้าที่ ในการจัดโครงการอาหารกลางวัน และการให้ความร่วมมือของคณะครูส่วนใหญ่ของโรงเรียนทุกขนาดได้รับความร่วมมือดีจากครูทุกคน

กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 60-66) พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดเล็กมากและขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีวัสดุอุปกรณ์และภาชนะไม่เพียงพอโดยเฉพาะโต๊ะและเก้าอี้สำหรับรับประทานอาหาร ผู้จัดเก็บรักษาอุปกรณ์ สำหรับในส่วนโรงอาหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีโรงอาหารสำหรับให้นักเรียนนั่งรับประทานอาหาร โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก จะให้นักเรียนนั่งรับประทานอาหารตามระเบียบ หน้าห้องเรียน ใต้ถุนโรงเรียน และศาลาวัด นอกจากนี้โรงเรียนที่ไม่มีโรงอาหารจะใช้สถานที่ในการประกอบอาหาร ได้แก่ โรงฝึกงานอาคารเอนกประสงค์ บ้านพักครู และอาคารชั่วคราว ทั้งนี้ มีบางโรงเรียนใช้สถานที่ที่ไม่เหมาะสมในการประกอบอาหาร ได้แก่ ห้องเรียน ใต้ถุนอาคารเรียน ระเบียบอาคารเรียน และศาลาอ่านหนังสือพิมพ์

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2544, หน้า 77-78) ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนที่ยังมีปัญหายู่ก็คือปัญหาน้ำดื่ม-น้ำใช้ น้ำดื่ม

ที่บริการฟรีแก่เด็กจะมีปัญหามากกว่าน้ำ ใช้น้ำใน ทุก ๆ สังกัด และปัญหาเรื่องน้ำดื่ม-น้ำใช้ นี้มีปัญหามากกว่าในเขตชนบทมากกว่าในเขตเมือง โดยในเขตเมืองมีน้ำประปาใช้และหลายแห่งมีน้ำกรองให้เด็กดื่ม ในเขตชนบทต้องอาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยเฉพาะโรงเรียนในเขตทุรกันดาร ปัญหา น้ำดื่ม ในบางแห่งจึงรวมไปถึงปัญหาน้ำที่จะนำมาใช้ในการหุงต้มอาหารด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารจัดการโครงการอาหารสำเร็จรูปสำเร็จ หรือประสบผลสำเร็จนั้น เกิดจากความพร้อม ความเข้าใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ความพร้อมของสถานที่ น้ำและทรัพยากรในชุมชนเป็นส่วนสำคัญ

2. การบริหารจัดการโครงการ

2.1 ความหมายของการบริหารโครงการ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ของ การบริหารโครงการไว้ดังนี้

พรชัย องค์กรวงศ์สกุล (2553 , หน้า 71) ให้ความหมายของการบริหารโครงการ หมายถึง กระบวนการทำงานที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรม ซึ่งมีการทำโครงการให้เป็นไปตามลำดับ โดยการทำงานจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (Objective) และเป้าประสงค์ (Target) ที่ตั้งไว้ โดยมีการกำหนดระยะเวลาและงบประมาณที่จำกัด ในการดำเนินงานโครงการจะต้องมีผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อโครงการ มีหน้าที่ทำการบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานเหมาะสมกับเวลา และงบประมาณที่ตั้งไว้

วิสูตร จิระคำเกิ (2560, หน้า 5) ให้ความหมายของการบริหารโครงการ หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีการกำหนดเวลาเริ่มและสิ้นสุด และการดำเนินงานที่สอดคล้องกับงบประมาณ เวลาและคุณภาพของงาน มีลักษณะการทำงานแบบชั่วคราว โดยมีเป้าหมายหลากหลายด้าน

ธานัท วรณกุล (2555, หน้า 33-37) ให้ความหมายของการบริหารโครงการ หมายถึง การบริหารจัดการที่เน้นไปที่การดำเนินการกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างผลสัมฤทธิ์ให้เกิดองค์กร การบริหารโครงการจึงถือได้ว่าเป็นความสำคัญประการหนึ่งที่ถูกเล็งเห็นได้และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเพิ่มทักษะและความรู้ให้แก่บุคลากรขององค์กรไม่ว่าจะเป็นระดับปฏิบัติการไปจนถึงระดับบริหารอยู่เสมอ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารจัดการโครงการ คือ กระบวนการในการทำกิจกรรมที่ถูกกำหนดไว้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการกิจกรรมตามแบบแผนที่กำหนดไว้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่มีการกำหนดขึ้น โดยการจัดทำโครงการนั้นต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการไว้ชัดเจนและตั้งเป้าหมายไว้ชัดเจนเพื่อให้เกิดผลสำเร็จแก่องค์กร

2.2 การบริหารจัดการโครงการตามวงจรโครงการ

วิโซเชอร์กี (Wysocki) (2009, pp 27-30) ได้กล่าวถึงขั้นตอนวงจรโครงการไว้ว่า การจัดทำโครงการมักมีอายุหรือช่วงเวลาที่จำกัด แต่ละช่วงเวลาและขั้นตอนการดำเนินการนั้นแตกต่างกันทั้งในแง่ของลักษณะงาน ระดับงาน และจุดเน้นในการดำเนินการ โครงการมีลักษณะการลำดับเหตุการณ์ดังนี้ 1) ขอบเขตโครงการ (scoping) เป็นขั้นตอนของการเริ่มต้นเพื่อกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ความสำเร็จทางธุรกิจ การกำหนดผู้บริหารโครงการ การเขียนบรรยายโครงการ และการนำข้อมูลความต้องการของลูกค้ามาประกอบการกำหนดขอบเขตโครงการ 2) การวางแผนโครงการ (planning) เป็นขั้นตอนการระบุแผนงานโครงการ อันประกอบด้วย การกำหนดเวลาทำงาน ทรัพยากรงบประมาณ ลำดับเหตุการณ์ของงาน ตารางการทำงาน รวมถึงการวิเคราะห์ตารางโครงการเพื่อให้ได้เอกสารการวางแผนโครงการ 3) การปฏิบัติการ (launching) เป็นขั้นตอนการจัดการองค์กร และดำเนินงานของคณะผู้ทำงาน มีกฎเกณฑ์การปฏิบัติงาน กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน การสื่อสารภายในคณะผู้ทำงาน และการจัดทำรายงานโครงการ 4) การตรวจสอบและควบคุม (monitoring and controlling) เป็นขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงานโครงการ การตรวจสอบความเสี่ยง การรายงานสถานะของโครงการ การนำเสนอผลของโครงการ และระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดจนการค้นพบปัญหาที่แท้จริงในการปฏิบัติงานโครงการ และ 5) การปิดโครงการ (closing the project) เป็นขั้นตอนการยุติโครงการที่มีการค้นพบข้อเสนอแนะโครงการที่สามารถสรุปเพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไปหรือปรับเปลี่ยนโครงการไปเป็นโครงการอื่นต่อไป

ริชาร์ดสัน (Richardson) (2010, pp 22-26) ได้กล่าวถึงขั้นตอนวงจรโครงการไว้ว่า โครงการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการริเริ่มโครงการ เป็นโครงร่างของกิจกรรมที่ประกอบด้วยกระบวนการระบุขอบเขตหรือคุณสมบัติเฉพาะโครงการ 2) การวางแผน เป็นกิจกรรมการกำหนดการปฏิบัติงาน มีการจัดทำแผนงานโครงการ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ขอบเขตงบประมาณ กำหนดเวลาของงานต่าง ๆ และข้อมูลที่จะทำให้โครงการดำเนินไปได้ 3) ขั้นการปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการวางแผนงานโครงการเป็นการอธิบายขั้นตอนในการทำงานของคนในองค์กรและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ของโครงการ 4) ขั้นตรวจสอบและควบคุม เป็นขั้นตอนการวัดผลของกิจกรรมและตรวจสอบความก้าวหน้าที่กำหนดไว้ในแผนงานโครงการ และนำไปสู่การปฏิบัติที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และ 5) ขั้นการปิดโครงการ เป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของวงจรโครงการ คือ การยุติโครงการและการยอมรับข้อมูลของโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว

พอร์ตนี (Portny) (2010, pp 12-13) ได้กล่าวถึงขั้นตอนวงจรโครงการไว้ว่า โครงการไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ต้องมีการดำเนินการผ่าน 4 ขั้นตอนได้แก่ 1) การเริ่มต้นโครงการ เป็นขั้นตอนของการทำให้เกิดโครงการ การประเมินผล และกรอบทางธุรกิจสำหรับโครงการและวิธีการดำเนินงานโดยทั่วไป ตลอดจนการวางแผนโครงการ ข้อมูลโครงการการประมาณเวลา และทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ รวมทั้งรายการละเอียดของคนหรือผลกระทบจากโครงการ ผลผลิตจากขั้นตอนนี้จะเป็นการอนุมัติเพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป 2) การจัดองค์กรและการเตรียมการเป็นขั้นตอนของการพัฒนาแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับเวลา ต้นทุน ความต้องการทรัพยากร และแผนการจัดการความเสี่ยง ผลผลิตจากขั้นตอนนี้จะได้ข้อมูลประกอบการวางแผนความคาดหวังทรัพยากร และการสนับสนุนกระบวนการดำเนินงานโครงการ 3) การดำเนินงานโครงการ เป็นขั้นตอนการกำหนดทีมงานโครงการระบบสนับสนุนโครงการ การดำเนินงานตามแผนการตรวจสอบและการควบคุมการปฏิบัติงานตามแผนปัจจุบัน ผลผลิตจากขั้นตอนนี้ได้การรายงานความก้าวหน้าโครงการ และการสื่อสารอื่น ๆ ภายในโครงการ 4) การปิดโครงการ เป็นขั้นตอนของการประเมินผลโครงการ การได้รับการยอมรับจากลูกค้า การเปลี่ยนแปลงสมาชิกภายในทีมงานโครงการเพื่อมอบหมายหน้าที่ใหม่ การปิดงบประมาณ การดำเนินการสรุปผลการประเมินโครงการ ข้อเสนอแนะและความสำเร็จจากบทเรียนจากโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงในอนาคต โครงการที่มีขนาดใหญ่สามารถแบ่งออกเป็นโครงการขนาดเล็กดำเนินการผ่านขั้นตอนของโครงการจะทำให้สามารถตรวจสอบและควบคุมงานได้ง่ายขึ้น

ฟิลลิปส์ (Phillips) (2012, pp 15-32) ได้กล่าวถึงขั้นตอนวงจรโครงการไว้ว่า โครงการเป็นขั้นตอนของการจัดการโครงการ กระบวนการ เครื่องมือเพื่อประยุกต์ใช้กับการบริหารโครงการและทีมงานโครงการ การมีส่วนร่วมของทีมงานโครงการที่หลากหลายอยู่บนพื้นฐานขององค์กรและโครงการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การริเริ่ม เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการบริหารโครงการ การรวบรวมโครงการตั้งแต่ระดับบนสุดที่เกี่ยวกับการตัดสินใจทางธุรกิจที่มีการกำหนดการทำงานของโครงการและความสัมพันธ์ของโครงการกับกลยุทธ์โดยรวมขององค์กรสามารถอธิบายด้วยขอบข่าย การส่งมอบระยะเวลา ทรัพยากร งบประมาณ และความเสี่ยงของโครงการเพื่อนำไปสู่การวางแผนโครงการ 2) การวางแผนโครงการ ในขั้นตอนนี้เป็นการวางแผนการบริหารโครงการเป็นการระบุการดำเนินงานโครงการในกระบวนการวางแผน การวางแผนเป็นกระบวนการที่ทำซ้ำเพื่อให้เกิดรายละเอียดมากขึ้นตั้งแต่เริ่มต้นถึงสิ้นสุดวงจรของโครงการ แผนงานครอบคลุมปัจจัยนำเข้าจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในการวางแผนผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการดำเนินการวางแผนโครงการคือผู้จัดการโครงการ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนโครงการ 3) การดำเนินงานโครงการ เป็นความพยายามในการดำเนินงานให้อยู่ในระดับสูงและบรรลุวิสัยทัศน์

ขององค์กรซึ่งต้องอาศัยทีมงานที่มีประสบการณ์และผู้จัดการโครงการที่มีความรู้และเทคนิคการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ การพัฒนาทีมงาน การพัฒนาภาวะผู้นำ การประกันคุณภาพ การกระจายข้อมูลข่าวสาร การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบและควบคุมโครงการ 4) การปิดโครงการหรือยุติโครงการ ประกอบด้วยเครื่องมือหรือกระบวนการ 3 แบบ คือ 4.1) การปิดสัญญา เป็นการปิดโครงการอย่างสมบูรณ์ระหว่างองค์กรกับผู้ขาย 4.2) บทเรียนที่ได้รับเป็นโอกาสที่จะนำไปสู่ความสำเร็จสำหรับองค์กร 4.3) การปิดโครงการ เป็นการบันทึกและเก็บข้อมูลรายละเอียดโครงการ ความพร้อมด้านกระบวนการและเครื่องมือในการบริหารองค์กรในการบริหารโครงการเพื่อการพัฒนาโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารจัดการโครงการตามวงจรโครงการนั้น ไม่ว่าจะเป็นโครงการที่มีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ต้องมีการดำเนินการที่เหมือนกัน ถือเป็นเครื่องมือในการดำเนินการตามวงจรโครงการ โดยสามารถสรุปได้ 4 ขั้นตอนคือ 1) การริเริ่มโครงการ คือ เป็นขั้นตอนแรกในการระบุโครงการ กำหนดที่มาและความสำคัญถือเป็นขั้นการเปิดโครงการ 2) การวางแผนโครงการ คือ เป็นขั้นตอนการระบุแผนงานของโครงการ การกำหนดเวลาทำงาน ทรัพยากรงบประมาณ และการลำดับเหตุการณ์หรือตารางการทำงานในโครงการ 3) การปฏิบัติ คือ ขั้นตอนการทำงานตามที่มีการกำหนดไว้ในดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 4) การปิดโครงการ คือ ขั้นตอนของการประเมินผลโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นและตรวจสอบความถูกต้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงในโครงการต่อไป

2.3 กระบวนการบริหารจัดการโครงการ

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ (2555, หน้า 60) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารโครงการไว้ว่า การบริหารโครงการสามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ 1) การวางแผน (planning) เป็นขั้นตอนแรกที่ผู้บริหารโครงการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องทำและสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นในกระบวนการดำเนินการรวบรวมความคิดและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการจัดทำร่างเป็นโครงการขึ้น และใช้ร่างโครงการนี้เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน เพื่อจะทำให้การดำเนินงานหรือการบริหารโครงการเป็นไปด้วยดีและบรรลุถึงเป้าหมายของโครงการ 2) การจัดหน่วยงาน (organizing) ในลักษณะการบริหารโครงการเป็นการจัดคนให้เข้ากับงานโดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอาจจะจัดได้เหมือนองค์กรโดยทั่วไปในลักษณะของสายบังคับบัญชาสายเดียว (line-staff form of structure) หรือสายการบังคับบัญชาและสายงานที่ปรึกษา (line-from of structure) หรือเป็นแบบอิสระทางวิชาการ (collegiate staff) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของโครงการ การจัดหน่วยงานแสดงให้เห็นเครือข่ายงาน ระยะเวลา การประสานงานกับหน่วยงานอื่นและกลไกในการปฏิบัติงานที่เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพของงานหรือโครงการ 3) การอำนวยการ (directing) เป็นกระบวนการที่เน้นการใช้

อำนาจหน้าที่เพื่อการบริหารโครงการด้วยการการมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินโครงการให้บุคคล กลุ่มบุคคล และหน่วยงานทราบขอบเขตในการปฏิบัติการกิจหรือกิจกรรมการควบคุมบังคับบัญชา ตลอดจนการกำหนดรายละเอียดและการอนุมัติการเบิกจ่ายทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องการใช้ในการปฏิบัติงานโครงการ และ 4) การควบคุม (controlling) เป็นกระบวนการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการในแต่ละกิจกรรม รวมถึงการจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ

สุรณี พิสุทธิกวิน (2558, หน้า 29-30) ได้อธิบายถึงกระบวนการบริหารโครงการ ไว้ว่าการบริหารโครงการประกอบด้วย 1) การกำหนดและการจัดตั้งโครงการ (project initiation) เป็นการเริ่มต้นการวางโครงการตามกรอบนโยบาย ปัญหาและความต้องการขององค์กรโดยการจัดทำร่างหรือข้อเสนอโครงการเพื่อนำเสนอขออนุมัติต่อผู้บริหารระดับสูง 2) การวางแผนโครงการ (project planning) เป็นการกำหนดกิจกรรมรายย่อยต่าง ๆ และเป้าหมาย ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของกิจกรรมย่อยนั้น ๆ รวมทั้งการกำหนดค่าใช้จ่าย ระยะเวลาดำเนินการและทรัพยากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้บริหารโครงการและทีมงานสมาชิก 3) การวิเคราะห์โครงการ (project analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อประเมินค่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการในด้านของเทคนิคหรือวิชาการด้านสังคม ด้านสถาบัน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและการเงินจะช่วยให้มองเห็นเป้าหมายและผลที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละกิจกรรมของโครงการ 4) การปฏิบัติตามโครงการ (project implementation) เป็นการดำเนินงานตามแผนโครงการที่กำหนดไว้หรือนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ 5) การควบคุมโครงการ ประกอบด้วย การติดตามโครงการ (project monitoring) เป็นการตรวจสอบและติดตามผลของโครงการและกิจกรรมที่สำคัญ และการประเมินผลโครงการ (project evaluation) เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน รวมถึงผลสัมฤทธิ์โดยรวมของโครงการหรือแผนงานเพื่อการปรับปรุงโครงการหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ และ 6) การปิดโครงการ (project closing) เป็นการดำเนินงานโครงการในขั้นตอนสุดท้ายของการปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อผู้บริหารระดับสูงหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจเพื่อทราบผลการปฏิบัติงานโครงการ

เคิร์ซเนอร์ (Kerzner) (2013, pp 23-24) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารโครงการไว้ว่า การพัฒนาวิธีการบริหารโครงการ ถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการปรับตัวขององค์กรหรือบริษัท จึงมีการพัฒนาที่แตกต่างจากการเข้าถึงการบริหารโครงการเมื่อมีการเชื่อมโยงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการเนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ละรายอาจมีความต้องการและความคาดหวังที่แตกต่างกัน และความซับซ้อนของโครงการที่มีระยะเวลานาน การดำเนินงานมี 5 องค์ประกอบ

ดังนี้ 1) เกณฑ์ความสำเร็จ การริเริ่มโครงการ ผู้จัดการโครงการจะต้องพบกับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อตกลงความสำเร็จของโครงการเนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมากมีกำหนดความสำเร็จของตัวเองทำให้แต่ผู้จัดการโครงการต้องพิจารณาข้อตกลงที่สามารถเป็นไปได้ในการดำเนินงานโครงการ 2) ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานที่สำคัญ ผู้จัดการโครงการและทีมงานโครงการจะทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกำหนดวิธีการวัดและตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานที่สำคัญในการติดตามผลการดำเนินงาน 3) การวัดผลเป็นเรื่องที่ยากที่สุดเพราะทีมงานโครงการหรือคู่ความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ต้องมีความสามารถและทักษะในการวัดผลตัวชี้วัดทั้งหมดได้ 4) รูปแบบการรายงานข้อมูลสรุป เมื่อตัวชี้วัดถูกกำหนดวิธีการวัดผล ผู้จัดการโครงการกับทีมงานโครงการจะออกแบบรายงานข้อมูลสรุปกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละราย ตัวชี้วัดการปฏิบัติงานบางตัวต้องรายงานข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ในขณะที่ตัวชี้วัดบางตัวต้องรายงานข้อมูลตามช่วงเวลา 5) การกำกับดูแล เมื่อมีการดำเนินการวัดผลและการตัดสินใจเกณฑ์ที่กำหนดไว้ต้องได้รับการดูแลโดยคณะกรรมการกำกับดูแล คณะกรรมการบริหาร รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่ากระบวนการบริหารจัดการโครงการ คือ วิธีการบริหารโครงการ โดยสามารถแบ่งลักษณะได้ดังนี้ การวางแผน เป็นการกำหนดการวางแผนการริเริ่มโครงการที่ดำเนินการเพื่อสร้างความเข้าใจ การจัดการองค์กร คือ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ และดำเนินการตามตัวบ่งชี้ การควบคุม คือ การติดตามตรวจสอบการดำเนินการของโครงการ รวมถึงการตรวจสอบและประเมินผลโครงการและการปิดโครงการ

ตาราง 1 การสังเคราะห์การบริหารโครงการตามวงจรโครงการตามแนวคิดของนักวิชาการ

การบริหารโครงการตามวงจรโครงการ	นักวิชาการ			
	วิโซเชอร์กี (Wysocki, 2009)	ริชาร์ดสัน (Richardson, 2010)	พอร์ทนี (Portny, 2010)	ฟิลลิปส์ (Phillips, 2012)
ขอบเขตโครงการ (scoping)	✓			
การวางแผนโครงการ (planning)	✓	✓		✓
การปฏิบัติการ (launching)	✓	✓	✓	✓
การตรวจสอบและควบคุม (monitoring and controlling)	✓	✓		✓
การปิดโครงการ (closing the project)	✓	✓	✓	✓
การริเริ่มโครงการ (project initiation)		✓	✓	✓
การจัดองค์กรและการเตรียมการ			✓	

จากตาราง 1 พบว่ามีนักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวถึงการบริหารโครงการตามวงจรโครงการ เช่น ริชาร์ดสัน (Richardson, 2010), ฟิลลิปส์ (Phillips, 2012), พอร์ทนี (Portny, 2010), วิโซเชอร์กี (Wysocki, 2009) ซึ่งเป็นที่นิยมและสมบูรณ์ที่สุด โดยการสังเคราะห์จากนักวิชาการหลายท่าน ริชาร์ดสัน (Richardson, 2010) ได้เสนอว่าโครงการตามวงจรโครงการมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ การริเริ่มโครงการ (project initiation) การวางแผนโครงการ (planning) การปฏิบัติการ (launching) การตรวจสอบและควบคุม (monitoring and controlling) และการปิดโครงการ (closing the project) ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่า แนวคิดของ ริชาร์ดสัน (Richardson, 2010) มีความสมบูรณ์และเหมาะสม จึงได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวคิด ในการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม ประกอบกับแนวคิด ทฤษฎี และการวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีผลต่อการบริหารจัดการโครงการ

อาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม และนำผลการวิจัยไปเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและแก้ไขการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3.1 ความหมายของหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ได้มีผู้ให้ความหมาย ของหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

แอนโทนี (Anthony) (1978, pp 8-9) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) ว่าเป็นกระบวนการของการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ เป็นความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีแนวคิดพื้นฐานในการแบ่งอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชา ด้วยการบริหารแบบนี้ผู้บริหารยังคงตัดสินใจอยู่ แต่การตัดสินใจจะเกิดภายหลังจากที่มีความคล้อยคลึงในข้อตกลงของกลุ่ม ผู้บริหารแบบมีส่วนร่วมจะถูกมองว่าเป็นผู้นำที่รักษาผลประโยชน์อย่างดีที่สุดของกลุ่มและองค์กร มีความเข้าใจความต้องการของคน เป็นผู้มีทักษะในการสื่อสารและสามารถจัดข้อขัดแย้งและประนีประนอม ในแง่ที่ตอบสนองความคาดหวังของกลุ่มและองค์กรได้ดี

ซัมเมอร์ (Summer) (1992, อ้างถึงใน อรรถ ฤทธิพิณธุ์: 2550) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม พิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบถึงตัวบุคคลหรือองค์กร

แพทริเซีย (Patricial) (1999, อ้างถึงใน อรรถ ฤทธิพิณธุ์: 2550) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การให้โอกาสบุคคลหรือองค์กรเป็นฝ่ายตัดสินใจกำหนดความต้องการของตนเอง เป็นการเสริมพลังอำนาจให้บุคคลหรือองค์กรระดมความสามารถในการจัดทรัพยากร การตัดสินใจ และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าที่จะเป็นฝ่ายรับเพียงฝ่ายเดียว

อรรถ ฤทธิพิณธุ์ (2550, หน้า 3) กล่าวว่าการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ภาครัฐมีการบริหารราชการในรูปแบบใหม่ ที่มีการนำผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การดำเนินงาน และการประเมินผล โดยมีการจัดระบบบริหารในรูปแบบที่เป็นนวัตกรรม ได้แก่ การปรับวิธีการทำงาน การสร้างวัฒนธรรมการทำงาน ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร การออกกฎ ระเบียบ และนโยบายของหน่วยงาน ที่เอื้อต่อการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมและการแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของหน่วยงานภาครัฐที่จะบริหารราชการที่ทำงานร่วมกับภาคประชาชน ร่วมกับผลประโยชน์และร่วมรับผิดชอบในการออกกฎระเบียบการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ

อรพินท์ สฟโชคชัย (2541, หน้า 4) กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน หรือการออกกฎระเบียบของหน่วยงานราชการที่มีผลกระทบต่อประชาชน โดยการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม 3 ขั้นตอน

1. การเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกแบบหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับบริการสาธารณะ
2. การเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำบริการสาธารณะ
3. การเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการจัดบริการสาธารณะ

วันชัย โกมลละสุต (2550, หน้า 4) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) หมายถึง การบริหารโดยให้บุคคลในองค์กรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญ ในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารงาน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การบริหารที่เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ ติดตามและประเมินผลการบริหารโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนตั้งไว้

3.2 ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ได้มีนักวิจัย นักการศึกษา กล่าวถึงลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

ไวท์ (White) (1982, pp 461–481) กล่าวถึง ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่ามีลักษณะ 3 มิติ คือ มิติที่หนึ่ง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะไรควรทำ และทำอย่างไร มิติที่สอง การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา การลงมือปฏิบัติการตามที่ได้ตัดสินใจ และมิติที่สาม การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานด้วย

โคเฮนและอัพฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff) (1980, pp 231-233) กล่าวถึง ลักษณะการบริหารการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย การริเริ่มการตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรและการประสาน ขอความช่วยเหลือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ด้านสังคม หรือ ด้านผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

อकिन รพีพัฒน์ (2547, หน้า 8) กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. รูปแบบของการมีส่วนร่วม อาทิ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมเพราะเกรงใจใคร หรือถูกบังคับ เข้ามาทำงานเพราะมีสิ่งจูงใจเฉพาะหน้า หรือเข้ามามีส่วนร่วมโดยเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น และอยากเข้ามาร่วมทำเพราะเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่จะก่อประโยชน์ระยะยาวให้กับตนเอง

2. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาสาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข การตัดสินใจเลือกแนวทาง การวางแผนพัฒนา เพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2549, หน้า 7) กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม ใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ

1. การบริหารการมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา คือจะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด เช่น การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผนการตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยี การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมถึงการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

2. การบริหารการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็นสองประเภท คือ

2.1 การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมือง โดยประชาชนหรือชุมชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชน อันจะก่อให้เกิดกระบวนการและโครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตน และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา

2.2 การเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่ประชาชนมีบทบาทหลัก โดยการกระจายอำนาจในการวางแผนจากส่วนกลางมาสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อให้ภูมิภาคมีลักษณะเป็นเอกเทศให้มีอำนาจทางการเมือง การบริหาร มีอำนาจต่อการจัดการทรัพยากรโดยอยู่ในมาตรฐานเดียวกันและประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการคืนอำนาจในการพัฒนาให้แก่ประชาชนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน

3.3 ขั้นตอนของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ได้มีนักวิจัย นักการศึกษา กล่าวถึงขั้นตอนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff) (1980, pp 234-235) มีความเห็นว่า แนวคิดเรื่องขั้นตอนหรือประเภทการมีส่วนร่วมที่เป็นระบบมากที่สุด ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการแรกที่จะต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงาน โครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคล และสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลและสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

ฐชาติ พ่วงสมจิตร (2540, หน้า 3) แบ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและกำหนดความต้องการขององค์กร
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานหรือโครงการที่องค์กรจะต้องดำเนินการ โดยร่วมแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ทางเลือกการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามทางเลือกที่องค์กรได้กำหนดไว้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

4. การมีส่วนร่วมในการประเมิน เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การมากน้อยอย่างไรเพื่อนำผล ที่ได้มาทำการปรับปรุงหรือพัฒนา

5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และร่วมรับผิดชอบผลการดำเนินการ เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน ที่องค์การได้ดำเนินการทั้งหมด

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนการบริหารมีส่วนร่วม คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอนในการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนพัฒนาโรงเรียน เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของโรงเรียน 2) การดำเนินการ เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 3) การประเมิน เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียน

3.4 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ได้มีนักวิจัย นักการศึกษา กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

เดวิส (Davis) (1981, pp.160-165) ได้แบ่งประเภทรูปแบบการบริหารแบบมีไว้ 6 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การบริหารแบบปรึกษาหารือ (consultative management) เป็นการบริหารที่ฝ่ายบริหารปรึกษาหารือที่จะตัดสินใจ โดยฝ่ายบริหารจะกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาคิดในประเด็นที่ตนเองต้องการปรึกษา หลังจากนั้นจึงตัดสินใจ และสิ่งที่จำเป็นสำหรับการบริหารลักษณะนี้คือ ฝ่ายบริหารควรยอมรับความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริงเพื่อผู้ใต้บังคับบัญชาจะได้เห็นว่าคุณค่าของพวกเขาเป็นสิ่งที่มียประโยชน์ รูปแบบที่ 2 การบริหารแบบประชาธิปไตย (democratic management) เป็นการบริหารที่ใช้ความคิดจากกลุ่มให้เป็นประโยชน์โดยให้ทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น แต่ละคนมีเสียงหนึ่งเสียงเท่านั้น (one man-one vote) การตัดสินใจมาจากมติของกลุ่มโดยสมาชิกทุกคนมีอิสระที่จะแสดงความคิดเห็น รูปแบบที่ 3 การบริหารแบบคณะกรรมการ (work committees) เป็นการบริหารที่นำมาใช้แก้ปัญหา และพัฒนางาน เช่น บริษัทต้องการเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น ต้องการลดค่าใช้จ่ายในการผลิต ต้องการลดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานลง เป็นต้น รูปแบบที่ 4 การบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ (suggestion programs) เป็นการบริหารที่มุ่งใช้ความคิดเห็นของแต่ละบุคคลให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน โดยคนงานเขียนข้อเสนอแนะลงในแบบฟอร์มและส่งให้ฝ่ายบริหาร เช่นส่งไว้ที่กล่องรับข้อเสนอแนะ วิธีการนี้หน่วยงานจะได้ความคิดและวิธีการต่าง ๆ ที่สามารถนำมาแก้ปัญหาและพัฒนางานของหน่วยงานได้ รูปแบบที่ 5

การบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (middle management committees) เป็นการบริหารที่ใช้พลังความร่วมมือจากกลุ่มผู้บริหารระดับกลาง โดยผู้บริหารระดับกลางฝ่ายต่าง ๆ มาร่วมกันศึกษาปัญหาของหน่วยงานและเสนอแนวทางเพื่อแก้ปัญหานั้น วิธีการนี้จำเป็นจะต้องให้กลุ่มของผู้ศึกษาได้รับข้อมูลต่าง ๆ อย่างเต็มที่ และไม่ถูกควบคุมจากผู้บริหารที่สูงกว่า การศึกษาปัญหาที่ต้องกระทำอย่างจริงจัง รอบคอบระมัดระวัง ก่อนที่จะเสนอความคิดไปสู่การปฏิบัติ

รูปแบบที่ 6 การบริหารแบบร่วมมือเป็นกรรมการบริหาร (codetermination) เป็นการบริหารที่ยินยอมให้ตัวแทนของฝ่ายคนงานเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารด้วย การบริหารลักษณะนี้มีผลดีที่ช่วยให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายคนงานมีความเข้าใจปัญหาของแต่ละฝ่ายได้ดีขึ้น แต่ก็มีข้อจำกัด เช่น ทำให้การตัดสินใจล่าช้า ลดความสามารถในการบริหารจัดการลง ใช้เวลาในการประชุมมากเกินไป เป็นต้น

พุตติ (Putti, 1987, p.186) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่ามี 8 รูปแบบ คือ 1) การวางแผนแบบสแกนลอน (the Scanlon plan) เป็นแนวทางที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดแนวทางหนึ่ง เป็นการทำงานเป็นทีมระหว่างคนงานกับผู้บริหารเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต ค่าจ้าง และผลกำไร 2) เจเคกรุป (JK Group) เป็นการจัดตั้งกลุ่มอิสระเล็ก ๆ ที่มีอำนาจเด็ดขาด กลุ่มเหล่านี้จะพิจารณาปัญหาที่เกี่ยวกับการทำงาน แล้วพยายามจะหาข้อยุติอย่างสร้างสรรค์ ผู้นำบางกลุ่มอาจจะได้รับเลือกตั้งหรือสับเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม กลุ่มจะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน 3) การปรึกษาตามสายการบังคับบัญชา (consultative hierarchy) เป็นวิธีการที่ให้ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยผ่านเครือข่ายคณะกรรมการต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆ ในบริษัท 4) ทีกรุป (T-group approach or sensitivity) วิธีการนี้เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมและพัฒนามนุษยสัมพันธ์ของฝ่ายบริหาร เทคนิคชนิดนี้ใช้เพื่อทำความเข้าใจคนอื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้คำนิยม แรงจูงใจ จุดอ่อนและจุดแข็งของผู้ได้บังคับบัญชา โดยที่แต่ละคนต้องเข้าใจตนเองก่อน 5) การบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับต่าง ๆ ในองค์การ (multiple management) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยมีความตั้งใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจเพียงคนเดียว จึงต้องการที่จะให้บุคคลระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการบริหารด้วย 6) คิวซีซี (Quality control circle) ระบบคิวซีซีเป็นการทำงานของคนกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งมีบุคลากรตั้งแต่ 3-15 คน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน จากนั้นจึงหาแนวทางแก้ไข 7) แนวทางการใช้คณะกรรมการในการบริหารแบบมีส่วนร่วม (committee approach for participation) คณะกรรมการเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำแนวความคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้ปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสูงกว่าพนักงานปฏิบัติ คณะกรรมการจะเป็นกลุ่มที่จัดตั้งชั่วคราวเพื่อปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้า 8) การ

มีส่วนร่วมในการสร้างทีม (participation and team building) กิจกรรมการมีส่วนร่วมและการสร้างทีมงานมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เมื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของบุคลากรในองค์กรมีความมั่นคง สมาชิกของกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความคิดริเริ่ม

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้น มีความสำคัญในการบริหารองค์กรหรือองค์การเป็นอย่างยิ่งเพราะผู้บริหารระดับสูงหรือผู้บังคับบัญชานั้นได้เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ซึ่งถือว่ามีส่วนในการทำงาน ตลอดจนสามารถเสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งสามารถเป็นแรงจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกผูกพันและร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานขององค์กรหรือองค์การนั้นได้ส่งผลให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างชัดเจน

4. บริบทการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตั้งอยู่บริเวณโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ถนนเทศบาล 4 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ 14000 พื้นที่เขตรับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตอำเภอ 7 อำเภอคือ 1) อำเภอเมืองอ่างทอง 2) อำเภอไชโย 3) อำเภอป่าโมก 4) อำเภอโพธิ์ทอง 5) อำเภอวิเศษชัยชาญ 6) อำเภอสามโก้ และ 7) อำเภอแสวงหา มีโรงเรียนสังกัดจำนวน 142 โรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวม 1,057 คน และนักเรียน รวม 18,208 คน

สรุปข้อมูลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 142 โรงเรียน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน
ขนาดเล็ก	1 - 120 คน	93
ขนาดกลาง	121 - 200 คน	35
ขนาดใหญ่	201 - 300 คน	8
ขนาดใหญ่พิเศษ	301 คนขึ้นไป	6
รวม		142

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐาน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2564

4.2 การกิจและอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง (2564, หน้า 5-13) ได้ระบุขอบเขตของงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยไว้ว่า เพื่อส่งเสริมสุขภาพการดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและการป้องกันโรคที่ติดต่อและไม่ติดต่อ และเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการเลือกบริโภคอาหาร ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ โดยระบุขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. สร้างความเข้าใจให้สถานศึกษา บุคลากรเห็นความสำคัญเกี่ยวกับงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน

1.1 รับฟังหรือเข้าร่วมประชุมเพื่อรับนโยบายและแนวปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพอนามัย จากกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สถานศึกษาโดยผ่านกระบวนการกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ

1.3 สนับสนุนให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี

1.4 กาจัดกิจกรรมประกวดส่งเสริมสุขภาพดีเด่น

1.5 ประสาน กำกับ ติดตาม ดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ส่งเสริมประสานร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพ เช่น โครงการอาหารกลางวัน โครงการอาหารเสริม (นม) โครงการอาหารปลอดภัย (อ.ย.

น้อย) โครงการเด็กไทยทำได้ โครงการฟันสวยยิ้มใส โครงการควบคุมโรคติดต่อและไม่ติดต่อ
โครงการส้วมสุขสันต์ เป็นต้น

2.1 จัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2.2 สร้างองค์ความรู้ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบและดำเนินการ
ขับเคลื่อนตามโครงการที่กำหนด

2.3 จัดประกวด/แข่งขัน/เฝ้าระวังตามกำหนดระยะเวลาของกิจกรรม
2.4 จัดหาพื้นที่ เวทีให้นักเรียนได้แสดงผลงานหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินโครงการต่อ
สาธารณชนโดยทั่วไป

2.5 ประสาน กำกับ ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน

2.6 สรุปผลรายงาน

3. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ และเฝ้าระวังติดตามดูแล
ภาวะทุพโภชนาการและสุขภาพโดยรวมถึงการสนับสนุนป้องกันโรคระบาด โรคติดต่อที่ร้ายแรง
และการจัดหาอุปกรณ์แก่ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

3.1 ประกาศ ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริม
สุขภาพ

3.2 การเฝ้าระวัง สำรวจ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนตามสภาพปัญหาที่พบ

3.3 การช่วยเหลือด้านการป้องกัน ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเสริมสร้าง
ร่างกายให้ดีขึ้น

3.4 จัดกิจกรรมการณรงค์ป้องกัน เช่น การจัดนิทรรศการ การเผยแพร่เอกสาร การ
ประกวดกิจกรรมต่าง ๆ

3.5 การติดตาม และรายงานผลการดำเนินงาน

3.6 สรุปรายงานผล

4. ประเมิน ติดตามผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

4.1 ศึกษาสภาพปัญหาด้านส่งเสริมสุขภาพอนามัย

4.2 จัดทำเครื่องมือให้สอดคล้องกับขอบเขตที่จะประเมินและติดตาม

4.3 ดำเนินการเก็บข้อมูล

4.4 วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล

4.5 สรุปรายงาน เผยแพร่ผลการติดตาม

ข้อมูลภาวะโภชนาการส่วนสูงตามเกณฑ์อายุของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงภาวะโภชนาการ ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ประเภท	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง	รวม
เตี้ย	708	747	1,455
ค่อนข้างเตี้ย	641	641	1,282
สูงตามเกณฑ์	7,080	6,680	13,760
ค่อนข้างสูง	483	407	890
สูง	473	348	821
นักเรียนทั้งหมด	9,385	8,823	18,208

ข้อมูลภาวะโภชนาการ น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงภาวะโภชนาการ น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ประเภท	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง	รวม
ผอม	538	642	1,180
ค่อนข้างผอม	529	588	1,117
สมส่วน	5,470	5,754	11,224
ท้วม	595	478	1,073
เริ่มอ้วน	1,144	814	1,958
อ้วน	1,076	575	1,651
นักเรียนทั้งหมด	9,357	8,831	18,208

จากการศึกษาบริบทการบริหารโครงการอาหารกลางวันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ได้มีการกำหนด

งานเกี่ยวกับโครงการที่ส่งเสริมสุขอนามัยให้กับผู้เรียนไว้ใน กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษา โดย มุ่งเน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพ เพื่อสุขภาพและการป้องกันโรคที่ติดต่อและไม่ติดต่อ และเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการ เลือกรับโภชนาการ ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องหรือเน้นเกี่ยวกับโครงการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนด้วย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 วิจัยในประเทศ

ชนก แสตนิตย์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 พบว่า จากสภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในด้านการบริหารงบประมาณ ด้าน อาคารสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ด้านรูปแบบโครงการอาหาร กลางวัน ด้านการนิเทศและการประเมินผลโครงการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากแต่ถึงแม้ว่าจะมี ระดับการปฏิบัติมาก ก็ยังปัญหาที่พบมากคือด้านการนิเทศและการประเมินผลโครงการอาหาร กลางวัน ยังไม่มีรูปแบบที่แน่นอนโดยขาดการมีส่วนร่วมในการนิเทศของผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการไม่เพียงพอและยังขาดความ ชำนาญและในด้านงบประมาณล่าช้าและไม่เพียงพอ ทั้งนี้ ได้มีแนวทางแก้ปัญหาซึ่งได้จากการ สัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการจัดการโครงการ อาหารกลางวัน คือ ควรให้มีการวางแผนการนิเทศและประเมินผลโครงการโดยจัดให้มีบุคลากร ภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบให้ชัดเจน ให้มีการวางแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ เหมาะสมคุ้มค่า และกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการดูแลและบำรุงรักษา ประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ให้ ชัดเจน ขอรับการสนับสนุนบุคลากรภายในชุมชน รวมทั้งขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก หน่วยงานอื่นเพิ่มเติม

ณัฐวรรณ ตรวจนอก (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารโครงการอาหารกลางวันของ โรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่า การศึกษาสภาพการบริหารโครงการอาหาร กลางวันมีภาพรวมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและจากสภาพการบริหารงานโครงการอาหาร กลางวันยังศึกษาต่อไปที่แนวทางส่งเสริมการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานโครงการ โรงเรียนได้มีการ วางแผนการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรภายในโรงเรียนและภายนอก เช่น ผู้ปกครอง ชุมชนหรือ องค์กรเอกชน ด้านงบประมาณ โรงเรียนได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณโครงการอาหาร

กลางวัน โดยโรงเรียนใช้ข้อมูลจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากส่วนราชการและงบประมาณจากการได้รับสนับสนุนจากองค์กรอื่นและงบอื่น ๆ ที่โรงเรียนได้จัดหามา ด้านการดำเนินงาน โรงเรียนมีการจัดพื้นที่ เพื่อจัดตั้งโรงอาหารและกำหนดให้โรงอาหารได้ใช้พื้นที่อย่างเกิดประโยชน์ที่สุด มีการกำหนดพื้นที่สัดส่วน การปรุงอาหาร สถานที่ล้าง สถานที่รับประทานอาหารของนักเรียนและด้านการนิเทศและติดตามผล โรงเรียนควรนำผลการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานมาทำการปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นไปด้วย

ทศนะ ศรีปัตตา (2564, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัดพิษณุโลก พบว่าในภาพรวมสภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวันมีการปฏิบัติที่อยู่ในระดับมาก จากการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านผลผลิต และด้านกระบวนการตามลำดับ ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวัน นั้นพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นอนุมัติงบประมาณให้โรงเรียนล่าช้า และได้มีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคือ ควรโอนเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันให้กับกระทรวงศึกษาธิการและถ่ายโอนให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ ด้านกระบวนการ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก และได้มีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา คือ ควรลดจำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยจัดทำแพลตฟอร์มที่ชัดเจน ด้านผลผลิต มีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนรับประทานอาหารมากทำให้เกิดภาวะทุพโภชนาการเด็กอ้วน และมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา คือ ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านโภชนาการจากภายนอกโรงเรียน เข้ามาประเมินสุขภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารโครงการอาหารกลางวัน พบว่า ในส่วนขั้นตอนของการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันยังมีปัญหาในเรื่องของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรที่ล่าช้าและไม่ตรงตามที่โรงเรียนเปิดเทอม มีการนำเสนอข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวถึงการโอนเงินจัดสรรให้กับกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง ในส่วนของด้านการนิเทศและติดตามผลยังขาดการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ด้านผลผลิตเองก็ยังคงขาดในเรื่องของผู้รู้หลักการโภชนาการดังจะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวโรงเรียนยังขาดการมีส่วนร่วมขององค์กรภายนอกในหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน

5.2 วิจัยต่างประเทศ

ลัตตุคา (Lattuca, 1981, p. 1025-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินชีวิตที่มีต่อการไม่มีส่วนร่วมในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของการดำเนินชีวิตระหว่างนักเรียนซึ่งรับประทานอาหารเช้ากลางวันในโรงเรียนกับนักเรียนที่ไม่ได้รับประทานอาหารเช้ากลางวันในโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับประทานอาหารเช้ากลางวันในโรงเรียนมีแนวโน้มว่าเป็นผู้ชอบกิจกรรมกับสมาชิกในครอบครัวที่แม่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน ส่วนนักเรียนที่รับประทานอาหารเช้าของโรงเรียน พบว่า เป็นเด็กที่รับประทานอาหารเช้าฟรี รับประทานอาหารกับครอบครัวเพียงวันละ 2 มื้อ และเด็กที่กลับไปบ้านไม่มีอาหารว่างรับประทาน

บร็อกแมน และกันเตอร์ (Borgman and Gunter, 1983, p. 1982-A) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยเน้นศึกษาที่คุณภาพของบุคลากรที่มีต่อประสิทธิผลในการบริหารโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน และพัฒนารูปแบบของการจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผลของการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมอาหาร สถานที่ในการประกอบอาหาร โรงเรียนขนาดต่าง ๆ ในตำบลวางระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันให้ง่ายและคล้ายคลึงกัน ผู้รับผิดชอบโครงการ คือ นักโภชนาการ ซึ่งขึ้นตรงต่ออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ถ้าไม่พิจารณาถึงขนาดโรงเรียนแล้ว นโยบายการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ผู้วิจัยจึงได้ให้ข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนทุกขนาด ควรจ้างนักโภชนาการเป็นผู้ดำเนินการให้บริการอาหารกลางวันและผู้ประกอบอาหารควรได้ประกาศนียบัตรด้านอาหารและโภชนาการโดยเฉพาะ

เรธไมเยอร์ (Rethmeyer, 1988, p. 1167-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ลักษณะของโปรแกรมบริหารอาหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในเมืองลอสแอนเจลิส (Characteristics of effective School Foodservice Programs) โดยศึกษากับหัวหน้าที่รับผิดชอบโปรแกรม และผู้อำนวยการโรงเรียนประจำตำบล ผลการวิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ภาพรวมของสถานบริการอาหารของโรงเรียนดำเนินได้ผลงานดี อาหารที่บริการจากสถานบริการนี้ เป็นอาหารที่มีคุณภาพทางโภชนาการสูง สถานบริการอาหารของโรงเรียนนี้มีลักษณะที่ดี สถานบริการอาหารของโรงเรียนนี้จะส่งผลต่อการสนองความต้องการของนักเรียน สถานบริการอาหารนี้ จะส่งผลต่อการสนองความต้องการของคณะทำงานในท้องถิ่นและทัศนคติโดยส่วนรวมของนักเรียนในโรงเรียนที่มีโปรแกรมอาหารกลางวันเป็นไปในเกณฑ์ดี และสถานบริการอาหารของโรงเรียนต้องปรับบางส่วนให้ตรงกับเป้าหมายของโรงเรียน ทัศนคติที่ดีของคณะทำงานที่ต้องบริการนักเรียน สถานบริการเหล่านี้จะต้อง

มีการชี้แจงให้เห็นข่าวสารกับนักเรียน ฝ่ายบริหารโรงเรียนและชุมชน การตัดสินใจที่สำคัญเกี่ยวกับการบริการอาหารจะกระทำโดยผู้อำนวยการของสถานศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่า การบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันจะมีคุณค่าทางโภชนาการที่สูงหรือดีนั้นต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้เรื่องของหลักการ โภชนาการโดยตรง หรืออาจต้องเป็นบุคคลที่มีการจ้างเพื่อทำงานโดยตรงกับการ โภชนาการและการบริหารจัดการนั้น จะมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีการสำรวจความต้องการทั้งผู้รับและผู้ให้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

Graduate School ARU.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และเสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง การวิจัยในครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ควบคู่กันไป ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ขั้นที่ 2 เสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้หน่วยการวิเคราะห์ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 142 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 142 คน และข้าราชการครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 142 คน รวมทั้งสิ้น 284 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 160 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาจากตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างเกรจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (อ้างถึงใน ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 51) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.5 จากขนาดประชากร 284 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 160 คน

2. นำขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน ไปศึกษาข้อมูลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และการแบ่งตามขนาดของโรงเรียนเป็น 4 ขนาด คือ ขนาดที่ 1 นักเรียน จำนวน 1 – 120 คน ขนาดที่ 2 นักเรียน จำนวน 121 – 200 คน ขนาดที่ 3 นักเรียน จำนวน 201 – 300 คน และขนาดที่ 4 นักเรียน จำนวน 301 คนขึ้นไป แบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พ.ศ. 2561

3. นำข้อมูลที่ได้มาจับฉลาก เพื่อคัดเลือกโรงเรียนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 80 คน รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนโรงเรียนที่จับฉลากได้	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	นักเรียนจำนวน 1-120 คน	93	40	80
2	นักเรียนจำนวน 121 - 200 คน	35	30	60
3	นักเรียนจำนวน 201 - 300 คน	8	6	12
4	นักเรียนจำนวน 301 คน ขึ้นไป	6	4	8
	รวม	142	80	160

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปหรือสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check) จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ การริเริ่มโครงการ จำนวน 10 ข้อ การวางแผน จำนวน 10 ข้อ การปฏิบัติ จำนวน 10 ข้อ การตรวจสอบและควบคุม จำนวน 10 ข้อ และการปิดโครงการจำนวน 10 ข้อ รวม จำนวน 50 ข้อลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ท สเกล (Likert scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาตามเกณฑ์ในการให้คะแนนตอบแบบสอบถามดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 กำหนดขอบเขตคำถามและสร้างคำถามการวิจัยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยสร้างตามหลักการบริหารโครงการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การริเริ่มโครงการ
- ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน
- ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบและควบคุม

ขั้นตอนที่ 5 การปิดโครงการ

3.3 นำแบบสอบถามการวิจัย เสนออาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เสนอแนะและแก้ไขเพิ่มเติม

3.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และโครงสร้างและหลักวิชา ตลอดจนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องและความตรง เชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา IOC (Index of concurrence) โดยมีคุณสมบัติดังนี้ 1) จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป สาขาการบริหารการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา 2) เป็นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1. ดร.วินัย ปานแดง	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระแก้ว
(รุ่งโรจน์ชนกุลอุปถัมภ์)
2. ดร.กานต์ฤทัย ชลวิทย์ เนตรจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนไผ่วงวิทยา
3. ดร.ชรินทร์ จิตตสุโก	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดยางซ้าย
4. นางสาวมณฑา จิตตชื่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าชุมนุญ
5. นายสิทธิพงษ์ บุญพงษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนางเล็ง

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ค่าดัชนี IOC ของข้อคำถามความสอดคล้อง .50 ขึ้นไปและนำมาปรับปรุงข้อคำถามตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ มีเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 60-63) ดังนี้

คะแนน +1 สำหรับข้อความที่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้

คะแนน 0 สำหรับข้อความที่ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้

คะแนน -1 สำหรับข้อความที่แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ระบุไว้

โดยค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.0

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคคลที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน รวมจำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 121) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์และนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 160 คน ในระหว่างวันที่ 26 กรกฎาคม – 30 สิงหาคม พ.ศ. 2565

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขออนุญาตราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน จำนวน 160 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน จำนวน 160 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 26 กรกฎาคม – 30 สิงหาคม พ.ศ. 2565

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้ ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและนำเสนอสถิติแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) พร้อมตารางร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความถี่และร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ในการแปลข้อมูลผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของบุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 120) คือ

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติและปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 2 เสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย เสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 1 คนและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 4 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. ประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี
2. มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา
3. มีรางวัลต้นแบบโครงการอาหารกลางวันในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอ่างทอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ได้จากการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นรายขั้นตอนและจำแนกเป็นรายการ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสภาพและปัญหาที่มีค่าต่ำสุดในอันดับที่ 1 ของแต่ละขั้นตอนเพื่อนำมาหาแนวทางในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมต่อไป

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยศึกษาจากการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นรายขั้นตอนและจำแนกเป็นรายการ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยสภาพและปัญหาที่มีค่าต่ำสุดในอันดับที่ 1 ของแต่ละขั้นตอนเพื่อนำมาหาแนวทางในการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์หาแนวทางการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปใช้จริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขออนุญาตราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองและนัดหมายวัน เวลาและสถานที่ เพื่อสัมภาษณ์และผู้วิจัยไปดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ตามวัน เวลาและสถานที่ นัดหมาย ในระหว่างวันที่ 6 - 15 กันยายน พ.ศ. 2565 ซึ่งประกอบด้วย

1. ดร. เฉลียว เอี่ยมสกุล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง
2. นายประเสริฐ ลูกฟัก ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านลำสนั่น
3. นายวิรัชติ มาลัย ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแสวงหา
4. นางกุหลาบ พรมเมศ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์เอน
5. นางมานิดา สังข์ชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านลำสนั่น

4.3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล นำผลการสังเคราะห์เนื้อหาจากผู้ให้ข้อมูลหลักมาจัดลำดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเพื่อวิเคราะห์เป็นแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4.4 นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.1 ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

5.2 นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงในรูปแบบข้อความ ด้วยการจัดกลุ่มประเด็นแล้วทำการวิเคราะห์ตามประเด็นของข้อมูล โดยอธิบายและตีความหมายข้อมูลที่ได้เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังนั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	36	22.50
2. หญิง	124	77.50
2. ระดับการศึกษา		

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ปริญญาตรี	69	43.13
2. ปริญญาโท	87	54.37
3. ปริญญาเอก	4	2.50
3. ประสบการณ์ในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน		
1. น้อยกว่า 1 ปี	13	8.13
2. 1-5 ปี	85	53.13
3. 6-10 ปี	33	20.62
4. มากกว่า 10 ปี	29	18.12
รวม	160	100

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 54.40 และมีประสบการณ์ในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน 1-5 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 53.10

2. ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

การวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายขั้นตอนตามกระบวนการบริหารโครงการอาหารกลางวัน ปรากฏผลดังตาราง 7 - 12

ตาราง 7 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม

การบริหารจัดการโครงการ อาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การริเริ่มโครงการ	4.17	0.73	มาก	1.44	0.64	น้อยที่สุด
2. การวางแผน	4.20	0.71	มาก	1.26	0.48	น้อยที่สุด
3. การปฏิบัติ	4.39	0.66	มาก	1.23	0.43	น้อยที่สุด
4. การตรวจสอบและควบคุม	4.21	0.71	มาก	1.28	0.47	น้อยที่สุด
5. การปิดโครงการ	4.01	0.85	มาก	1.26	0.56	น้อยที่สุด
ภาพรวม	4.20	0.73	มาก	1.29	0.52	น้อยที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D. = 0.73) ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ขั้นตอนการปฏิบัติ ($\bar{X}=4.39$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม ($\bar{X}=4.21$, S.D. = 0.71) และขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ขั้นตอนการปิดโครงการ ($\bar{X}=4.01$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ

ส่วนในด้านปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมยังมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.29$, S.D. = 0.52) ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การริเริ่มโครงการ ($\bar{X} = 1.44$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ การตรวจสอบและควบคุม ($\bar{X} = 1.28$, S.D. = 0.48) และขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การปฏิบัติ ($\bar{X} = 1.23$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ

ตาราง 8 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการริเริ่ม
โครงการ

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	□	S.D.	แปลผล	□	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมโดยการสำรวจความต้องการของ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน	4.03	0.87	มาก	1.66	0.93	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีการเขียนโครงการโดยระบุวัตถุประสงค์ เหตุผลความจำเป็นของโครงการ และระบุจำนวนเงินชัดเจน โดยการมีส่วนร่วม ของคณะครู บุคลากรและนักเรียน	4.72	0.49	มาก	1.22	0.61	น้อยที่สุด
3. โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบโครงการอาหารกลางวันและชี้แจงรายละเอียด การขอสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.50	0.79	มาก	1.28	0.59	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือที่แสดงเจตนารมณ์และเจตจำนงในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน โดยการมีส่วนร่วมระหว่าง ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน	4.10	1.00	มาก	1.33	0.61	น้อยที่สุด
5. คณะครู และบุคลากร ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม ด้านการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องของหลักโภชนาการ ที่จัดขึ้นโดยองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชน	4.23	0.79	มาก	1.30	0.54	น้อยที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	□	S.D.	แปลผล	□	S.D.	แปลผล
6. โรงเรียนมีการประชุมแต่งตั้งผู้ดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม คือตัวแทนจากชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ครูและบุคลากร	4.48	0.67	มาก	1.20	0.45	น้อยที่สุด
7. โรงเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เช่น สนับสนุนเงิน สนับสนุนผลิตภัณฑ์ในชุมชน เป็นต้น	4.03	0.99	มาก	1.27	0.52	น้อยที่สุด
8. โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิด โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน	3.63	1.07	ปานกลาง	1.35	0.61	น้อยที่สุด
9. โรงเรียนมีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุกโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนจากครูเพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันและวางแผนการดำเนินงานได้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ	4.36	0.66	มาก	1.26	0.58	น้อยที่สุด
10. โรงเรียนนำนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดมาประชุมร่วมกันกับคณะครูและกำหนดเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ระบุเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	4.30	0.85	มาก	1.23	0.50	น้อยที่สุด
ภาพรวม	4.24	0.82	มาก	1.31	0.59	น้อยที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการริเริ่มโครงการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D. = 0.82) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการเขียนโครงการโดยระบุวัตถุประสงค์ เหตุผลความจำเป็นของโครงการ และระบุจำนวนเงินชัดเจน โดยการมีส่วนร่วม ของคณะครู บุคลากรและนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.72$, S.D. = 0.49) รายการรองลงมา คือ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอความเห็นชอบ โครงการอาหารกลางวันและชี้แจงรายละเอียด การของบสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, S.D. = 0.79) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิดโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและวิทยากรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.63$, S.D. = 1.07) ตามลำดับ

ส่วนในด้านปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการริเริ่มโครงการ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.31$, S.D. = 0.59) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม โดยการสำรวจความต้องการของ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.66$, S.D. = 0.93) รายการรองลงมา คือ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิดโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและวิทยากรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.35$, S.D. = 0.61) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการประชุมแต่งตั้งผู้ดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม คือตัวแทนจากชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ครูและบุคลากร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.20$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ

ตาราง 9 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการ
วางแผน

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	□	S.D.	แปลผล	□	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายโครงการอาหารกลางวันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนพร้อมกับร่วมกันวางแผนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.40	0.68	มาก	1.31	0.64	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีการประชุม คณะครู บุคลากรและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกันจัดทำและแต่งตั้งคำสั่ง ผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันและคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.59	0.67	มาก	1.21	0.44	น้อยที่สุด
3. โรงเรียนมีการประชุมวางแผน ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และชุมชน เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการจัดหาอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.36	0.81	มาก	1.19	0.41	น้อยที่สุด
4. คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับรูปแบบและลักษณะของการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.31	0.74	มาก	1.20	0.49	น้อยที่สุด
5. โรงเรียนมีการร่วมกันวางแผนระหว่าง คณะครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสำรวจและจัดทำเมนูอาหารที่ใช้ประกอบอาหารกลางวันพร้อมกับการจัดหาแหล่งวัตถุดิบ	4.23	0.85	มาก	1.24	0.49	น้อยที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการ กำหนดปฏิทินปฏิบัติกิจกรรม / กำหนดการ เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบและลักษณะการจัด อาหารกลางวันในโรงเรียน	4.21	0.85	มาก	1.24	0.48	น้อยที่สุด
7. คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการ ประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและจัดสรร เงินแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสมของการ ดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.08	0.95	มาก	1.33	0.54	น้อยที่สุด
8. โรงเรียนมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนการ ทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเกี่ยวกับโครงการอาหาร กลางวันและรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน	4.48	0.68	มาก	1.24	0.57	น้อยที่สุด
9. โรงเรียนมีการจัดเมนูอาหารกลางวันโดยผ่าน โปรแกรม Thai School Lunch ร่วมกันระหว่าง คณะครู บุคลากร ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทน นักเรียน โดยคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ถูกต้อง อย่างเสมอภาคให้ทราบอย่างเสมอ	4.68	0.62	มาก	1.15	0.47	น้อยที่สุด
10. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วม ในการนำผลิตภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรมา สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เพื่อให้ลด ต้นทุนและมีความสะอาด ปลอดภัย ถูก สุขลักษณะทางโภชนาการ	4.00	1.04	มาก	1.21	0.48	น้อยที่สุด
ภาพรวม	4.33	0.79	มาก	1.23	0.50	น้อยที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการวางแผน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D. = 0.79) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดเมนูอาหารกลางวันโดยผ่านโปรแกรม Thai School Lunch ร่วมกันระหว่าง คณะครู บุคลากรตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนนักเรียน โดยคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ถูกต้องอย่างเสมอเพื่อให้ทราบอย่างเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.68$, S.D. = 0.62) รายการรองลงมา คือ โรงเรียนมีการประชุม คณะครู บุคลากรและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกันจัดทำและแต่งตั้งคำสั่ง ผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันและคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.59$, S.D. = 0.67) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการนำผลิตภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เพื่อให้ลดต้นทุนและมีความสะอาด ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะทางโภชนาการ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=4.00$, S.D. = 1.04) ตามลำดับ

ส่วนในด้านปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการวางแผน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.23$, S.D. = 0.50) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและจัดสรรเงินแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.33$, S.D. = 0.54) รายการรองลงมา คือ โรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายโครงการอาหารกลางวันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนพร้อมกับร่วมกันวางแผนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.31$, S.D. = 0.64) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดเมนูอาหารกลางวันโดยผ่านโปรแกรม Thai School Lunch ร่วมกันระหว่าง คณะครู บุคลากรตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนนักเรียน โดยคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ถูกต้องอย่างเสมอเพื่อให้ทราบอย่างเสมอ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.15$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

ตาราง 10 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการปฏิบัติ

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	☐	S.D.	แปลผล	☐	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกำหนด บทบาทคณะครู บุคลากรในโรงเรียนทุก คนให้ทราบถึงหน้าที่ในการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวันอย่างชัดเจน	4.64	0.64	มาก	1.18	0.40	น้อยที่สุด
2. โรงเรียนมีการประชุมครู นักเรียน เพื่อ คัดเลือกการจัดเมนูอาหารที่หลากหลาย ตามความต้องการของนักเรียนและจัดทำ เมนูเป็นปัจจุบัน หรือ ล้วง หน้า เพื่อ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง	4.35	0.69	มาก	1.30	0.60	น้อยที่สุด
3. โรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการ ดำเนินโครงการ / ปรากฏชาวบ้าน ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือ ในการดำเนินโครงการ	3.82	1.03	ปานกลาง	1.35	0.65	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนจัดประชุมครู ผู้แทนชุมชน ผู้ปกครอง เพื่อรับทราบ นโยบายและแนว ปฏิบัติ หลักเกณฑ์รายละเอียดและระเบียบ การดำเนินงาน ด้านงบประมาณของ โครงการอาหารกลางวัน จากหน่วยงานต้น สังกัดอย่างถูกต้องและชัดเจน	4.33	0.77	มาก	1.26	0.57	น้อยที่สุด
5. โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารทางการเงิน และการบัญชีเกี่ยวกับการใช้เงินโครงการ อาหารกลางวันเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้ง รายงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ การใช้จ่าย เพื่อตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ และหลากหลายช่องทาง เช่น การประชุม ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน	4.68	0.62	มาก	1.22	0.52	น้อยที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
6. โรงเรียนมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ด้านการให้ความรู้ ส่งเสริมด้านอาหารให้กับนักเรียน	4.11	0.81	มาก	1.29	0.57	น้อยที่สุด
7. โรงเรียนมีการประชุมครูทุกกลุ่มสาระเพื่อร่วมกันบูรณาการ โครงการอาหารกลางวันให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับบริบทและครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน	4.03	0.91	มาก	1.28	0.56	น้อยที่สุด
8. โรงเรียนมีการขอความร่วมมือจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สาธารณะสุขอำเภอ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการช่วยตรวจสอบด้านความสะอาดของอุปกรณ์รับประทานอาหารและพื้นที่ในการประกอบอาหาร พื้นที่ในการรับประทานอาหาร	3.97	0.92	ปานกลาง	1.31	0.66	น้อยที่สุด
9. โรงเรียนขอรับการสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการนำอาหารมีจัดบริการเลี้ยงนักเรียนเพื่อช่วยในการลดต้นทุนของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.03	1.10	มาก	1.26	0.61	น้อยที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10. โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจจากการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในการมีส่วนร่วมจากคณะครู นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	4.15	0.93	มาก	1.29	0.55	น้อยที่สุด
ภาพรวม	4.21	0.84	มาก	1.27	0.57	น้อยที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการปฏิบัติ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.84) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารทางการเงินและการบัญชีเกี่ยวกับการใช้เงินโครงการอาหารกลางวันเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบการใช้จ่าย เพื่อตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและหลากหลายช่องทาง เช่น การประชุมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.62) รายการรองลงมา คือ โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกำหนดบทบาทคณะครูบุคลากรในโรงเรียนทุกคนให้ทราบถึงหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.64) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ / ปรากฏชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.03) ตามลำดับ

ส่วนในด้านปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการปฏิบัติ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.27$, S.D. = 0.57) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ / ปรากฏชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.35$, S.D. = 0.65) รายการรองลงมา คือ โรงเรียนมีการขอความร่วมมือจาก โรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สาธารณะสุขอำเภอ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการช่วยตรวจสอบด้านความสะอาดของอุปกรณ์รับประทานอาหารและพื้นที่ในการประกอบอาหาร พื้นที่ในการรับประทานอาหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.31$, S.D. = 0.66) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกำหนดบทบาทคณะครู บุคลากรในโรงเรียนทุกคนให้ทราบถึงหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างชัดเจน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.18$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

ตาราง 11 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อวางแผนการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.18	0.89	มาก	1.28	0.50	น้อยที่สุด
2. ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.26	0.81	มาก	1.31	0.62	น้อยที่สุด
3. ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันร่างปฏิทินการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.18	0.80	มาก	1.28	0.55	น้อยที่สุด
4. คณะครูและบุคลากร ในโรงเรียนทุกคน มีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง	4.31	0.75	มาก	1.28	0.57	น้อยที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5. โรงเรียนจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและตัวแทนชุมชน เข้ามามี ส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุก ครั้ง	3.90	0.98	ปานกลาง	1.36	0.67	น้อยที่สุด
6. หน่วยงานต้นสังกัด มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้ง ร่วมรับฟังผลการดำเนินงานของโรงเรียน จากตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและ ตัวแทนชุมชน	4.22	0.83	มาก	1.34	0.73	น้อยที่สุด
7. โรงเรียนมีการประเมินผล โครงการ อาหารกลางวันโดยการประชุม คณะทำงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหา แนวทางควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้นในการ ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.23	0.83	มาก	1.29	0.60	น้อยที่สุด
8. โรงเรียนมีการติดตามความพึงพอใจใน โครงการอาหารกลางวันต่อผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันผ่าน สื่อออนไลน์และติดตามผลตอบรับหรือ ช่องทางอื่น ๆ ที่หลากหลาย	4.08	0.94	มาก	1.28	0.53	น้อยที่สุด
9. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลจากการนิเทศ ติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานต้นสังกัด และนำเสนอผลการนิเทศ ต่อที่ประชุม คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่าง สม่ำเสมอ	4.18	0.84	มาก	1.32	0.59	น้อยที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10. โรงเรียนมีการแก้ไขปรับปรุง แผนและกระบวนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันตามลักษณะของปัญหาที่ค้นพบในการตรวจสอบและรายงานผลต่อสาธารณะชน	4.24	0.73	มาก	1.28	0.52	น้อยที่สุด
ภาพรวม	4.18	0.84	มาก	1.30	0.59	น้อยที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.84) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคน มีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.75) รายการรองลงมา คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.81) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

ส่วนในด้านปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.30$, S.D. = 0.59) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.36$, S.D. = 0.67) รายการรองลงมา คือ หน่วยงานต้นสังกัด มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งร่วมรับฟังผลการดำเนินงานของ

โรงเรียนจากตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.34$, S.D. = 0.73) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คณะครูและบุคลากร ในโรงเรียนทุกคน มีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้งอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.28$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

ตาราง 12 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการปิดโครงการ

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันระหว่างครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อวางแผนการรายงานผลโครงการอาหารกลางวัน	4.34	0.78	มาก	1.21	0.48	น้อยที่สุด
2. ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการรายงานผลโครงการและกำหนดปฏิทินการรายงานผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.46	0.71	มาก	1.24	0.52	น้อยที่สุด
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบการรายงานโครงการอาหารกลางวันร่วมกันไว้อย่างชัดเจน	4.46	0.71	มาก	1.25	0.56	น้อยที่สุด
4. โรงเรียนมีการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณโดยละเอียด ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปีงบประมาณ	4.71	0.50	มาก	1.16	0.42	น้อยที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5. โรงเรียนนำผลการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน เผยแพร่ต่อสาธารณะชนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสม่ำเสมอ และหลากหลายช่องทาง	4.24	0.80	มาก	1.19	0.44	น้อยที่สุด
6. โรงเรียนนำผลการประเมินด้านสุขภาพและภาวะโภชนาการ สรุปรายงานและเผยแพร่ต่อผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด เมื่อสิ้นปีการศึกษา	4.18	0.95	มาก	1.19	0.43	น้อยที่สุด
7. โรงเรียนมีช่องทางที่หลากหลายเพื่อรับฟังแนวทางหรือปัญหาจากทั้ง ชุมชนผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำเสนอในการประชุมหรือต่อไป	4.23	0.71	มาก	1.25	0.54	น้อยที่สุด
8. คณะครู บุคลากรและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสนอปัญหา สาเหตุ และร่วมหาแนวทางร่วมกันในการจัดโครงการอาหารกลางวันต่อไปในทุกสิ้นปีการศึกษา	4.32	0.76	มาก	1.21	0.50	น้อยที่สุด
9. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาแนวทางการจัดการโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างสม่ำเสมอ	3.98	0.99	ปานกลาง	1.19	0.48	น้อยที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	สภาพการปฏิบัติ			ปัญหาจากการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ	3.68	1.16	ปานกลาง	1.30	0.71	น้อยที่สุด
ภาพรวม	4.26	0.81	มาก	1.22	0.51	น้อยที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการปิดโครงการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.81) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณโดยละเอียด ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปีงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.50) รายการรองลงมามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 รายการ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการรายงานผลโครงการและกำหนดปฏิทินการรายงานผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน อยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.71) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบการรายงานโครงการอาหารกลางวันร่วมกันไว้อย่างชัดเจนอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.71) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.16) ตามลำดับ

ส่วนในด้านปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในขั้นตอนการปิดโครงการ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.22$, S.D. = 0.51) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.30$, S.D. = 0.71) รายการรองลงมามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 รายการ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบการรายงานโครงการอาหารกลางวันร่วมกันไว้อย่างชัดเจน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}$

= 1.25, S.D. = 0.56) และโรงเรียนมีช่องทางที่หลากหลายเพื่อรับฟังแนวทางหรือปัญหาจากทั้งชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำเสนอในการประชุมหารือต่อไป อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 1.25, S.D. = 0.54) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณโดยละเอียด ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปีงบประมาณ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 1.16, S.D. = 0.42) ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นรายขั้นตอนและจำแนกเป็นรายการ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของสภาพและปัญหาที่มีค่าต่ำสุดในอันดับที่ 1 ของแต่ละขั้นตอนเพื่อนำมาหาแนวทางในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมต่อไป ปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ผลต่างของสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ทั้ง 5 ขั้นตอน

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
การริเริ่มโครงการ				
1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมโดยการสำรวจความต้องการของ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวัน	4.03	1.66	2.37	2
2. โรงเรียนมีการเขียนโครงการโดยระบุวัตถุประสงค์ เหตุผลความจำเป็นของโครงการ และระบุจำนวนเงินชัดเจน โดยการมีส่วนร่วม ของคณะครู บุคลากรและนักเรียน	4.72	1.22	3.50	10

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
3. โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ โครงการอาหารกลางวันและชี้แจงรายละเอียด การของบสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.50	1.28	3.22	8
4. โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือ ที่แสดงเจตนารมณ์และเจตจำนงในการดำเนิน โครงการอาหารกลางวัน โดยการมีส่วนร่วม ระหว่าง ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทน ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน	4.10	1.33	2.77	4
5. คณะครู และบุคลากร ในโรงเรียนมีส่วน ร่วมในการกำหนดกิจกรรม ด้านการพัฒนา ตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องของหลัก โภชนาการ ที่จัดขึ้นโดยองค์กรของรัฐหรือ องค์กรเอกชน	4.23	1.3	2.93	5
6. โรงเรียนมีการประชุมแต่งตั้งผู้ดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวัน เพื่อทำหน้าที่ในการ บริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมี ส่วนร่วม คือตัวแทนจากชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ครูและบุคลากร	4.48	1.2	3.28	9
7. โรงเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อให้การสนับสนุนใน การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เช่น สนับสนุนเงิน สนับสนุนผลิตภัณฑ์ในชุมชน เป็นต้น	4.03	1.27	2.76	3

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
8. โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิด โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน	3.63	1.35	2.28	1
9. โรงเรียนมีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุพโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนจากครูเพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันและวางแผนการดำเนินงาน ได้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ	4.36	1.26	3.10	7
10. โรงเรียนน่านโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด มาประชุมร่วมกันกับคณะครูและกำหนดเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ระบุเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	4.3	1.23	3.07	6
การวางแผน				
1. โรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายโครงการอาหารกลางวันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนพร้อมกับร่วมกันวางแผนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.40	1.31	3.09	5
2. โรงเรียนมีการประชุม คณะครู บุคลากร และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกันจัดทำและแต่งตั้งคำสั่ง ผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันและคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.59	1.21	3.38	9

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
3. โรงเรียนมีการประชุมวางแผน ร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และชุมชน เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการ จัดอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.36	1.19	3.17	7
4. คณะครูใน โรงเรียน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มี ส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมเพื่อ ดำเนินการให้สอดคล้องกับรูปแบบและ ลักษณะของการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.31	1.2	3.11	6
5. โรงเรียนมีการร่วมกันวางแผนระหว่าง คณะครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อ สำรวจและจัดทำเมนูอาหารที่ใช้ประกอบ อาหารกลางวันพร้อมกับการจัดหาแหล่ง วัตถุดิบ	4.23	1.24	2.99	4
6. คณะครูใน โรงเรียน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มี ส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินปฏิบัติกิจกรรม / กำหนดการ เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบและ ลักษณะการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.21	1.24	2.97	3
7. คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมใน การประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและ จัดสรรเงินแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสม ของการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียน	4.08	1.33	2.75	1

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
8. โรงเรียนมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันและรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน	4.48	1.24	3.24	8
9. โรงเรียนมีการจัดเมนูอาหารกลางวันโดยผ่านโปรแกรม Thai School Lunch ร่วมกันระหว่าง คณะครู บุคลากร ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียน โดยคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ถูกต้องอย่างเสมอแจ้งให้ทราบอย่างเสมอ	4.68	1.15	3.53	10
10. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการนำผลิตภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เพื่อให้ลดต้นทุนและมีความสะอาด ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะทางโภชนาการ	4.00	1.21	2.79	2
การปฏิบัติ				
1. โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกำหนดบทบาทคณะครู บุคลากรในโรงเรียนทุกคนให้ทราบถึงหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างชัดเจน	4.64	1.18	3.46	9
2. โรงเรียนมีการประชุมครู นักเรียน เพื่อคัดเลือกการจัดเมนูอาหารที่หลากหลายตามความต้องการของนักเรียนและจัดทำเมนูเป็นปัจจุบันหรือล่วงหน้าเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง	4.35	1.30	3.05	7

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
3. โรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อ จัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนิน โครงการ / ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนิน โครงการ	3.82	1.35	2.47	1
4. โรงเรียนจัดประชุมครู ผู้แทนชุมชน ผู้ปกครอง เพื่อรับทราบ นโยบายและแนว ปฏิบัติ หลักเกณฑ์รายละเอียดและระเบียบการ ดำเนินงานด้านงบประมาณของโครงการ อาหารกลางวัน จากหน่วยงานต้นสังกัดอย่าง ถูกต้องและชัดเจน	4.33	1.26	3.07	8
5. โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารทางการเงินและ การบัญชีเกี่ยวกับการใช้เงิน โครงการอาหาร กลางวันเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานให้ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบการใช้จ่าย เพื่อ ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและหลากหลาย ช่องทาง เช่น การประชุมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.68	1.22	3.46	9
6. โรงเรียนมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ด้านการให้ ความรู้ ส่งเสริมด้านอาหารให้กับนักเรียน	4.11	1.29	2.82	5

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
7. โรงเรียนมีการประชุมครูทุกกลุ่มสาระ เพื่อ ร่วมกันบูรณาการโครงการอาหารกลางวันให้ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่ม สาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับบริบทและ ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมใน การดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน	4.03	1.28	2.75	3
8. โรงเรียนมีการขอความร่วมมือจาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สาธารณสุขอำเภอ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการ ช่วยตรวจสอบด้านความสะอาดของอุปกรณ์ รับประทานอาหารและพื้นที่ในการประกอบ อาหาร พื้นที่ในการรับประทานอาหาร	3.97	1.31	2.66	2
9. โรงเรียนขอรับการสนับสนุนจากเครือข่าย ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้มีส่วนร่วมใน การนำอาหารมาจัดบริการเลี้ยงนักเรียนเพื่อช่วย ในการลดต้นทุนของโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน	4.03	1.26	2.77	4
10. โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจจาก การดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในการ มีส่วนร่วมจากคณะครู นักเรียน ตัวแทน ผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	4.15	1.29	2.86	6
การตรวจสอบและควบคุม				
1. โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกับ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อวางแผนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	4.18	1.28	2.90	5

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
2. ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนด ขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.26	1.31	2.95	8
3. ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันร่าง ปฏิทินการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.18	1.28	2.90	5
4. คณะครูและบุคลากร ในโรงเรียนทุกคน มี ส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง	4.31	1.28	3.03	10
5. โรงเรียนจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทน นักเรียนและตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม ในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง	3.9	1.36	2.54	1
6. หน่วยงานต้นสังกัด มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้ง ร่วมรับฟังผลการดำเนินงานของโรงเรียนจาก ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและ ตัวแทนชุมชน	4.22	1.34	2.88	4
7. โรงเรียนมีการประเมินผล โครงการอาหาร กลางวันโดยการประชุม คณะทำงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหา แนวทางควบคุมปัญหาที่เกิดในการปฏิบัติงาน อย่างสม่ำเสมอ	4.23	1.29	2.94	7

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
8. โรงเรียนมีการติดตามความพึงพอใจในโครงการอาหารกลางวันต่อผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันผ่านสื่อออนไลน์และติดตามผลตอบรับหรือช่องทางอื่น ๆ ที่หลากหลาย	4.08	1.28	2.80	2
9. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลจากการนิเทศติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานต้นสังกัด และนำเสนอผลการนิเทศ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	4.18	1.32	2.86	3
10. โรงเรียนมีการแก้ไขปรับปรุง แผนและกระบวนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันตามลักษณะของปัญหาที่ค้นพบในการตรวจสอบและรายงานผลต่อสาธารณะชน	4.24	1.28	2.96	9
การปิดโครงการ				
1. โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันระหว่างครูบุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อวางแผนการรายงานผลโครงการอาหารกลางวัน	4.34	1.21	3.13	7
2. ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการรายงานผลโครงการและกำหนดปฏิทินการรายงานผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.46	1.24	3.22	9

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้น สังกัดและโรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบการ รายงานโครงการอาหารกลางวันร่วมกันไว้ อย่างชัดเจน	4.46	1.25	3.21	8
4. โรงเรียนมีการรายงานการใช้จ่าย งบประมาณโดยละเอียด ให้กับหน่วยงานต้น สังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุก ปีงบประมาณ	4.71	1.16	3.55	10
5. โรงเรียนนำผลการดำเนินโครงการอาหาร กลางวัน เผยแพร่ต่อสาธารณะชนและผู้ที่มี ส่วนได้ส่วนเสียอย่างสม่ำเสมอและ หลากหลายช่องทาง	4.24	1.19	3.05	5
6. โรงเรียนนำผลการประเมินด้านสุขภาพและ ภาวะโภชนาการ สรุปรายงานและเผยแพร่ต่อ ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด เมื่อสิ้นปีการศึกษา	4.18	1.19	2.99	4
7. โรงเรียนมีช่องทางที่หลากหลายเพื่อรับฟัง แนวทางหรือปัญหาจากทั้ง ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำเสนอ ในการประชุมหารือต่อไป	4.23	1.25	2.98	3
8. คณะครู บุคลากรและคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมประชุมแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อเสนอปัญหา สาเหตุและร่วมหา แนวทางร่วมกันในการจัดโครงการอาหาร กลางวันต่อไปในทุกสิ้นปีการศึกษา	4.32	1.21	3.11	6

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย สภาพ	ค่าเฉลี่ย ปัญหา	ผลต่างค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหา	อันดับ
9. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้น สังกัดและโรงเรียนมีการประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาแนวทางการจัดการ โครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ เพื่อเป็น แนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างสม่ำเสมอ	3.98	1.19	2.79	2
10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการจัด กิจกรรมยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติ โครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่าง สม่ำเสมอ	3.68	1.30	2.38	1

จากตาราง 13 พบว่า รายการการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม
ที่มีผลต่างค่าเฉลี่ยของสภาพและปัญหาที่มีอันดับต่ำสุดในแต่ละขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปใช้ในการ
หาแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สรุปในรายขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ คือ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิด โดยใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านและวิทยากรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการ
อาหารกลางวัน ผลต่างอยู่ที่ 2.28

ขั้นตอนการวางแผน คือ คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน
และชุมชน มีส่วนร่วมในการประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและจัดสรรเงินแต่ละกิจกรรมตาม
ความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ผลต่างอยู่ที่ 2.75

ขั้นตอนการปฏิบัติ คือ โรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่ง
งบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ ประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความ
ช่วยเหลือในการดำเนินโครงการ ผลต่างอยู่ที่ 2.47

ขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม คือ โรงเรียนจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทน
นักเรียนและตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน
อย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง ผลต่างอยู่ที่ 2.54

ขั้นตอนการปิดโครงการ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมยกย่องชมเชยโรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ ผลต่างอยู่ที่ 2.38

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

จากการนำรายการการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมที่มีผลต่างค่าเฉลี่ยและสภาพปัญหาอันดับสูงสุดในแต่ละขั้นตอน มาหาแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม โดยการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คนปรากฏ ดังนี้

1. ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ

1.1 ประเด็นการพัฒนา การประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิดโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรชาญชาวบ้านและวิทยากรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการริเริ่มโครงการอาหารกลางวัน

1.2 ข้อมูลสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า “ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับอาหารกลางวันในโรงเรียน ร่วมกันกำหนดขอบข่ายของการมีส่วนร่วมให้ชัดเจนในการริเริ่มโครงการอาหารกลางวัน มีการกำหนดคุณลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นปรชาญชาวบ้านและวิทยากรที่จะเข้าร่วมในการริเริ่มโครงการ โดยกำหนดให้ตรงและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ของโรงเรียนเป็นที่ตั้ง”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า “โรงเรียนต้องจัดการประชุมระดมความคิดทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรชาญชาวบ้านและวิทยากรในการริเริ่มโครงการ โดยเลือกผู้ที่มีทักษะประสบการณ์ มีความหลากหลายสาขาอาชีพ” และยังได้ให้ความเห็นตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 ว่า “การกำหนดคุณลักษณะของปรชาญชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องตรงและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ของโรงเรียนเป็นที่ตั้งในการที่จะเริ่มโครงการ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2 ไว้ว่า “โรงเรียนต้องมีการจัดประชุม เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และหาข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น โดยเน้นความหลากหลายทางอาชีพเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ และได้เพิ่มเติมไว้ว่าควรเน้นผู้มีความรู้ในหลักโภชนาการ” และยังได้เสนอแนะตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 และคนที่ 2 คือ “การนำปรชาญชาวบ้านหรือวิทยากร

ควรเป็นคนในท้องถิ่นในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับบริบทในการเริ่มโครงการ และเพิ่มเติมไว้ว่าควรจัดให้เข้ามามีส่วนร่วมได้ในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 ไว้ว่า “ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับอาหารกลางวันในโรงเรียน ร่วมกันกำหนดขอบข่ายของการมีส่วนร่วมให้ชัดเจนในการริเริ่มโครงการอาหารกลางวัน และเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ว่า ควรประชุมกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อหาแนวทางร่วมกันที่ชัดเจนในขั้นการริเริ่มโครงการ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 และคนที่ 4 ไว้ว่า “ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับอาหารกลางวันในโรงเรียน ร่วมกันกำหนดขอบข่ายของการมีส่วนร่วมให้ชัดเจนในการริเริ่มโครงการอาหารกลางวัน” และยังได้เสนอแนะตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 คนที่ 2 และคนที่ 3 คือ “การนำปราชญ์ชาวบ้านหรือวิทยากรควรเป็นคนในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับบริบทในการเริ่มโครงการอาหารกลางวัน”

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 5 ท่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาของการสัมภาษณ์ สรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมขั้นตอนการริเริ่มโครงการ โดยสรุปเป็นแนวทาง 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน
2. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาร่วมกันกำหนดขอบข่ายของการมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการอาหารกลางวัน นำภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ
3. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาร่วมกันกำหนดคุณลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร ให้ชัดเจน
4. โรงเรียนควรจัดการประชุมระดมความคิดทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและวิทยากรในการริเริ่มโครงการ โดยเลือกผู้ที่มีทักษะประสบการณ์ มีความหลากหลายสาขาอาชีพ โดยเน้นผู้มีความรู้ในหลักโภชนาการ

5. โรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อหาแนวทางร่วมกันที่ชัดเจนในขั้นการริเริ่มโครงการ

2. ขั้นตอนการวางแผน

2.1 ประเด็นการพัฒนา การวางแผนให้คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและจัดสรรเงินแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสมของการดำเนินการ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

2.2 ข้อมูลสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า “ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวางแผนวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน ต้องจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์และร่างการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ที่ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครู หรือตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อร่วมกันวางแผนและนำเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 ว่า “ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวางแผนวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน และเสนอแนะเพิ่มเติมว่า โรงเรียนควรมีข้อมูลราคาของสด ของแห้งและข้อมูลการเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับงบประมาณ” และได้เสนอแนะแนวทางตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 ว่า “หลังจากได้ข้อมูลแล้วต้องนำเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า “โรงเรียนมีการวางแผนการจัดทำโครงการร่วมกันกำหนดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยอยู่ภายในกรอบงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เช่น การจ้างเหมาผู้ประกอบอาหารแต่โรงเรียนต้องสามารถควบคุมคุณภาพได้” และได้เสนอแนะแนวทางตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 และคนที่ 2 ว่า “หลังจากกำหนดกรอบงบประมาณแล้วต้องนำเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 และคนที่ 2 ว่า “ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่

เกี่ยวข้องกับงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน” และเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ว่า “ควรร่วมกันวางแผนการเขียนโครงการ การจัดกิจกรรมตามงบประมาณที่เหมาะสม” และยังสามารถเสนอแนะแนวทางตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 คนที่ 2 และคนที่ 3 ว่า “หลังจากกำหนดกรอบงบประมาณแล้วต้องนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 คนที่ 2 และคนที่ 4 ว่า “ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน และเสนอแนะเพิ่มเติมว่า กำหนดการวางแผนกิจกรรมรวมทั้งเรื่องงบประมาณต้องคำนึงถึงขอผู้เรียนในชุมชนหรือความเป็นไปได้ของโรงเรียน” และยังสามารถเสนอแนะแนวทางตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 คนที่ 2 คนที่ 3 และคนที่ 4 ว่า “หลังจากกำหนดกรอบงบประมาณและโครงการแล้วต้องนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ”

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 5 ท่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาของการสัมภาษณ์ สรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนการวางแผน โดยสรุปเป็นแนวทาง 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวางแผนวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน
2. โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์และร่างการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ที่ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครู หรือตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อร่วมกันวางแผนและจึงนำเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
3. โรงเรียนควรมีการศึกษาวางแผนเรื่องข้อมูลราคาของสด ของแห้งและข้อมูลการเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับงบประมาณเพื่อประกอบการวางแผนงานโครงการ
4. โรงเรียนควรมีการวางแผนการจัดทำโครงการร่วมกันกำหนดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยอยู่ภายในกรอบงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เช่น การจ้างเหมาผู้ประกอบอาหารแต่โรงเรียนต้องสามารถควบคุมคุณภาพได้

5. โรงเรียนควรร่วมกันวางแผนการเขียนโครงการที่มีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย และวางแผนการจัดกิจกรรมตามงบประมาณที่เหมาะสมโดยต้องคำนึงถึงยอดผู้เรียนเป็นหลัก

3. ขั้นตอนการปฏิบัติ

3.1 ประเด็นการพัฒนา การประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินโครงการ / ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

3.2 ข้อมูลสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 และคนที่ 4 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เหมือนกันว่า “ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินหรือปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยกำหนดให้คณะกรรมการบริหารโครงการอาหารกลางวัน มีบทบาทหน้าที่เสนอแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยวิเคราะห์บริบทของพื้นที่และชุมชนตลอดจนองค์กร มูลนิธิทั่วไปที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการช่วยเหลือ บริการ สนับสนุนเกี่ยวกับการสาธารณสุข”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า “โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนชุมชนปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานด้านการจัดหาแหล่งงบประมาณในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน” และได้ให้แนวทางเพิ่มเติมว่า “โรงเรียนควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาปรับใช้ในเรื่องการถนอมอาหารหรือในการประกอบอาหารเพื่อเป็นการลดต้นทุน”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า “โรงเรียนควรใช้พื้นที่สื่อ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหรือดำเนินงานด้านการหางบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน โดยอาจมีการตั้งสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน และทำประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมโครงการอาหารกลางวันขอสนับสนุนงบประมาณหรือขอสนับสนุนผู้ให้ความรู้หลักโภชนาการที่ถูกต้อง ลงบนสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line เป็นต้น”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2 ว่า “โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนชุมชนปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานด้านการจัดหาแหล่งงบประมาณในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน” และได้เสนอแนวคิดตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 และคนที่ 4 ว่า “ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะ

ครูและตัวแทนชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมกับร่วมกันกำหนดกรอบของการทำงาน และการบริหารงบประมาณที่ได้รับมาให้ชัดเจน ดำเนินการภายใต้ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องโดยยึดบริบทของโรงเรียนเป็นฐาน”

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 5 ท่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาของการสัมภาษณ์ สรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนการปฏิบัติ โดยสรุปเป็นแนวทาง 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน
2. โรงเรียนต้องกำหนดให้คณะกรรมการบริหารโครงการอาหารกลางวัน ตัวแทนชุมชนปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่เสนอแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยวิเคราะห์บริบทของพื้นที่และชุมชนตลอดจนองค์ความรู้ ทุนที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการช่วยเหลือ บริการ สนับสนุนเกี่ยวกับการสาธารณสุข
3. โรงเรียนควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาปรับใช้ในการถนอมอาหารหรือในการประกอบอาหารเพื่อเป็นการลดต้นทุน
4. โรงเรียนควรใช้พื้นที่สื่อเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานด้านการหางบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน โดยอาจมีการตั้งสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน และทำประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมโครงการอาหารกลางวันขอสนับสนุนงบประมาณหรือขอสนับสนุนผู้ให้ความรู้หลักโภชนาการที่ถูกต้อง ลงบนสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line เป็นต้น
5. โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครูและตัวแทนชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมกับร่วมกันกำหนดกรอบของการทำงานและการบริหารงบประมาณที่ได้รับมาให้ชัดเจน ดำเนินการภายใต้ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องโดยยึดบริบทของโรงเรียนเป็นฐาน

4. ขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม

4.1 ประเด็นการพัฒนา การจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และทุกครึ่ง

4.2 ข้อมูลสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 และคนที่ 4 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เหมือนกันว่า “ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ กำกับและติดตามเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน” และได้เสนอแนวคิดที่ว่า “โรงเรียนต้องมีกำหนดบทบาทหน้าที่การนิเทศการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน อย่างเหมาะสมและครอบคลุมจากหลายฝ่ายและจัดทำปฏิทินการนิเทศให้ครอบคลุมเป็นระยะเวลาอย่างสม่ำเสมอและได้ให้แนวคิดตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคน คือ ต้องกำหนดให้มีการรายงานผลการนิเทศต่อคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนหลังการนิเทศทุกครั้ง”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2 และ 3 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เหมือนกันว่า “โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน นิเทศกำกับและติดตาม ตามความเหมาะสมโดยให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาหรือผู้ปกครองหรือผู้นำชุมชนหรือตัวแทนหน่วยงานอื่นร่วมเป็นกรรมการไว้อย่างชัดเจน”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เพิ่มเติมว่า “หน่วยงานต้นสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนต้องมีการวางแผนการนิเทศ กำกับ และติดตามให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับงบประมาณจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ กำกับ และติดตาม อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งอย่างเป็นระบบ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เพิ่มเติมว่า “รูปแบบการรายงานผลการกำกับ นิเทศและติดตามอาจไม่ใช่แค่รูปของเอกสารอาจร่วมกันสร้างในแบบ Google Form หรืออาจมีการสัมภาษณ์โดยผ่านเครื่องมือสื่อสารหรือเทคโนโลยี เช่น Line, Video Conference เป็นต้น”

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 5 ท่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาของการสัมภาษณ์ สรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุมโดยสรุปเป็นแนวทาง 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ กำกับและติดตามเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน

2. โรงเรียนต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่การนิเทศในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างเหมาะสมและครอบคลุมจากหลายฝ่ายและจัดทำปฏิทินการนิเทศให้ครอบคลุมเป็นระยะเวลาอย่างสม่ำเสมอและได้ให้แนวคิดตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคน คือ ต้องกำหนดให้มีการรายงานผลการนิเทศต่อคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ของโรงเรียนหลังการนิเทศทุกครั้ง

3. โรงเรียนต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ในการนิเทศกำกับและติดตาม ตามความเหมาะสมโดยให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือผู้ปกครองหรือผู้นำชุมชนหรือตัวแทนหน่วยงานอื่นร่วมเป็นกรรมการไว้อย่างชัดเจน

4. หน่วยงานต้นสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนต้องมีการวางแผนการนิเทศ กำกับ และติดตามให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับงบประมาณจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ กำกับ และติดตาม อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้งอย่างเป็นระบบ

5. รูปแบบการรายงานผลการกำกับ นิเทศและติดตามอาจไม่ใช่แค่รูปของเอกสาร อาจร่วมกันสร้างในแบบ Google Form หรืออาจมีการสัมภาษณ์โดยผ่านเครื่องมือสื่อสารหรือเทคโนโลยี เช่น Line, Video Conference เป็นต้น

5. ขั้นตอนการปิดโครงการ

5.1 ประเด็นการพัฒนา การปิดโครงการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ

5.2 ข้อมูลสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน” และผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 5 คน ได้เสนอแนวทางไว้เหมือนกันว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระดับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน ควรร่วมกันกำหนดและจัดทำโครงการประกวด Best Practice การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาโดยมีประเด็นการประเมินที่ครอบคลุมการดำเนินงาน และการบริการอาหารกลางวัน อย่างชัดเจนและเป็นปรนัย”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2 และ คนที่ 5 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เพิ่มเติมเหมือนกันว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีการกิจกรรมที่ยกย่อง ชมเชยโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในเรื่องรูปแบบการจัดการโครงการ

อาหารกลางวัน โดยเสนอแนวคิดว่าควรมีคณะกรรมการคัดเลือกโรงเรียนจากหลากหลายอาชีพและ ยุติธรรมในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับการบริหารจัดการโครงการ อาหารกลางวันที่เป็นเลิศ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหาร กลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เพิ่มเติมว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการส่งเสริมและ สนับสนุนในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันให้เป็นรูปธรรม ควรมีการดำเนินการจัดให้ ความรู้และแลกเปลี่ยนกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นการสร้าง ความหลากหลายทั้งในรูปแบบการบริหารและในรูปแบบการดำเนินการให้กับโรงเรียน”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหาร กลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เพิ่มเติมว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรศึกษาบริบทและหา เครือข่ายหรือโรงเรียนที่เข้มแข็งและหาจุดเด่นจากการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน และ นำมาสร้างเป็นนวัตกรรมของทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารูปแบบ”

ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5 ได้เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหาร กลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้เพิ่มเติมว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำโรงเรียนที่ได้รับการยก ย่องหรือชมเชยจากการปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกัน สร้างแนวทางในการดำเนินโครงการอาหารกลางวันหาโรงเรียนนำร่องเพื่อเป็นโรงเรียนแม่เหล็กใน การดำเนินโครงการอาหารกลางวันต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มโรงเรียนและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา”

5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 5 ท่าน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา ของการสัมภาษณ์ สรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนการปิดโครงการโดยสรุปเป็นแนวทาง 6 ประการ ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวัน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่ เกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน ควรร่วมกันกำหนดและจัดทำโครงการ ประกวด Best Practice การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาโดยมีประเด็นการ ประเมินที่ครอบคลุมการดำเนินงาน และการบริการอาหารกลางวัน อย่างชัดเจนและเป็นปรนัย

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมที่ยกย่อง ชมเชยโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในเรื่องรูปแบบการจัดการโครงการอาหารกลางวัน โดยเสนอแนวคิดว่าการมีคณะกรรมการคัดเลือกโรงเรียนจากหลากหลายอาชีพและวัฒนธรรมในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันให้เป็นรูปธรรม ควรมีการดำเนินการจัดให้ความรู้และแลกเปลี่ยนกัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นการสร้างความหลากหลายทั้งในรูปแบบการบริหารและในรูปแบบการดำเนินการให้กับโรงเรียน

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรศึกษาบริบท หาเครือข่ายหรือโรงเรียนที่เข้มแข็ง สร้างจุดเด่นจากการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน แล้วนำมาสร้างเป็นนวัตกรรมของทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารูปแบบ

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำโรงเรียนที่ได้รับการยกย่องหรือชมเชยจากการปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันสร้างแนวทางในการดำเนินโครงการอาหารกลางวันหาโรงเรียนนำร่องเพื่อเป็นโรงเรียนแม่เหล็กในการดำเนินโครงการอาหารกลางวันต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ทั้ง 5 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ดังแสดงในภาพประกอบ 2

แนวทางการบริหารงาน โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง				
การริเริ่มโครงการ	การวางแผน	การปฏิบัติ	การตรวจสอบ และควบคุม	การปิดโครงการ
1. โรงเรียนควร ร่วมกันวิเคราะห์ กฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติที่ เกี่ยวข้องกับการ บริหารจัดการ โครงการอาหาร กลางวันและกำหนด ขอบข่าย ลักษณะการ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปรากฏชาวบ้าน / วิทยากร และทุกภาค ส่วนเข้ามามีส่วนร่วม 2. โรงเรียนควร ประชุมระดม ความคิดจากทุกภาค ส่วนร่างโครงการ อาหารกลางวันพร้อม จัดการประชุม คณะกรรมการ สถานศึกษาขึ้น พื้นฐานภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในเรื่องการ ริเริ่มโครงการอาหาร กลางวัน	1. โรงเรียนควร ร่วมกันวางแผนโดย วิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่ เกี่ยวข้อง และร่างการใช้ งบประมาณรายจ่าย พร้อมวางแผนเรื่อง ข้อมูลราคาและการ เลือกรูปแบบที่ เหมาะสมกับ งบประมาณ 2. โรงเรียนควรวางแผน การจัดทำ โครงการร่วมกัน กำหนดจากทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องโดยอยู่ ภายในกรอบ งบประมาณที่ได้รับ และเขียนโครงการ อาหารกลางวันที่มี ส่วนร่วมจากหลาย ฝ่าย	1. โรงเรียนควรร่วมกัน วิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่ เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานโครงการ อาหารกลางวันใน โรงเรียน และกำหนด แผนการปฏิบัติงานที่ ชัดเจนและตารางการ ใช้งบประมาณที่ได้รับ อย่างถูกต้อง 2. โรงเรียนเปิดโอกาส ให้ทุกฝ่ายมีบทบาทใน การเสนอแหล่ง งบประมาณสนับสนุน การดำเนิน โครงการ หรือการใช้พื้นที่สื่อ เพื่อเป็นประโยชน์ใน การดำเนินงานด้านการ หางบประมาณเพื่อ สนับสนุนโครงการ อาหารกลางวันเพิ่มเติม 3. โรงเรียนอาจนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเข้ามา ปรับใช้ในการถนอม อาหารหรือในการ ประกอบอาหารเพื่อ เป็นการลดต้นทุน	1. โรงเรียนควร ร่วมกันร่วมกัน วิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่ เกี่ยวข้องกับการ นิเทศ กำกับและ ติดตามเกี่ยวกับ โครงการอาหาร กลางวันในโรงเรียน 2. โรงเรียนกำหนด กำหนดบทบาท หน้าที่ของ คณะกรรมการ เหมาะสมและ ครอบคลุมจากหลาย ฝ่ายและจัดทำปฏิทิน การนิเทศ รวมทั้ง ควรมีคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงาน ในการ นิเทศกำกับและ ติดตาม 3. โรงเรียนและ หน่วยงานต้นสังกัด ควรมีรูปแบบการ รายงานผลการกำกับ นิเทศและติดตามที่ หลากหลายรูปแบบ แล้วแต่ความ	1. โรงเรียนควร ร่วมกันวางแผนกับ หน่วยงานต้นสังกัด ถึงกรอบการปิด โครงการที่ชัดเจน 2. หน่วยงานต้น สังกัดควรร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับโครงการอาหาร กลางวันจัดทำ โครงการ Best Practice เพื่อชมเชย โรงเรียนที่มีผลการ ปฏิบัติที่เป็นเลิศ 3. หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและ โรงเรียนควรสร้าง เป็นนวัตกรรม การจัดการ โครงการอาหาร กลางวันเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งให้กับ กลุ่มโรงเรียนและ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

ภาพประกอบ 2 แผนผังแนวคิดแนวทางการบริหารงาน โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองและนำเสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน จำนวน 80 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน รวมจำนวน 160 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.95 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การเสนอแนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ที่มีคุณสมบัติ คือ 1) ประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี 2) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางด้านการศึกษา และ 3) มีผลงานดีเด่นในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันที่เป็นต้นแบบในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง แนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้วิจัยได้นำมาสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาย่างทอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยขั้นตอนที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ขั้นตอนการปฏิบัติ และขั้นตอนที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ ขั้นตอนการปิดโครงการ ส่วนปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาย่างทอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ขั้นตอนที่มีระดับปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด คือ การริเริ่มโครงการ รองลงมา คือ การตรวจสอบและควบคุม และขั้นตอนที่มีปัญหาอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ การปฏิบัติ โดยสรุปรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด คือ โรงเรียนมีการเขียนโครงการโดยระบุวัตถุประสงค์ เหตุผลความจำเป็นของโครงการ และระบุจำนวนเงินชัดเจน โดยการมีส่วนร่วม ของคณะครู บุคลากรและนักเรียน และรายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิดโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและวิทยากรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน ส่วนปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาย่างทอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย รายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมโดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน และรายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการประชุมแต่งตั้งผู้ดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม คือตัวแทนจากชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ครูและบุคลากร

1.2 ขั้นตอนการวางแผน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดเมนูอาหารกลางวันโดยผ่านโปรแกรม Thai School Lunch ร่วมกันระหว่าง คณะครู บุคลากร ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนนักเรียน โดยคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ถูกต้องอย่างเสมอเพื่อให้ทราบอย่างเสมอ และรายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการนำผลิตภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เพื่อให้ลดต้นทุนและมีความสะอาด ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ

ทางโภชนาการ ส่วนปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด รายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด คือ คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและจัดสรรเงินแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน และรายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการจัดเมนูอาหารกลางวันโดยผ่านโปรแกรม Thai School Lunch ร่วมกันระหว่าง คณะครู บุคลากร ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนนักเรียน โดยคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ถูกต้องอย่างเสมอแจ้ง ให้ทราบอย่างเสมอ

1.3 ขั้นตอนการปฏิบัติ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารทางการเงินและการบัญชีเกี่ยวกับการใช้เงินโครงการอาหารกลางวันเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบการใช้จ่าย เพื่อตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและหลากหลายช่องทาง เช่น การประชุมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการ ส่วนปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด รายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด คือ โรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ / ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการ และรายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกำหนดบทบาทคณะครู บุคลากรในโรงเรียนทุกคนให้ทราบถึงหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างชัดเจน

1.4 ขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด คือ คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคน มีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง และรายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง ส่วนปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด รายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง และรายการที่มีปัญหาอยู่ใน

อันดับต่ำสุด คือ คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคน มีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง

1.5 ขั้นตอนการปิดโครงการ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด คือ โรงเรียนมีการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณโดยละเอียด ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปีงบประมาณ และรายการที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ ส่วนปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด รายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ และรายการที่มีปัญหาอยู่ในอันดับต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณโดยละเอียด ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปีงบประมาณ

2. แนวทางการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ จำนวน 26 รายการ โดยแบ่งตามขั้นตอนการบริหารจัดการโครงการ 5 ขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ จำนวน 5 รายการ คือ

1. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน
2. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันกำหนดขอบข่ายของการมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการอาหารกลางวัน นำภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ
3. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันกำหนดคุณลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร ให้ชัดเจน
4. โรงเรียนต้องจัดการประชุมระดมความคิดทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและวิทยากรในการริเริ่มโครงการ โดยเลือกผู้ที่มีทักษะประสบการณ์ มีความหลากหลายสาขาอาชีพ โดยเน้นผู้มีความรู้ในหลักโภชนาการ
5. โรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อหาแนวทางร่วมกันที่ชัดเจนในขั้นการริเริ่มโครงการ

ขั้นตอนการวางแผน ประกอบรายการปฏิบัติ จำนวน 5 รายการ คือ

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวางแผน วิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน
2. โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์และร่างการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ที่ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครู หรือตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียนในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อร่วมกันวางแผนและจึงนำเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายต่อที่ประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
3. โรงเรียนควรมีการศึกษาวางแผนเรื่องข้อมูลราคาของสด ของแห้งและข้อมูลการ เลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับงบประมาณเพื่อประกอบการวางแผนงานโครงการ
4. โรงเรียนควรมีการวางแผนการจัดทำโครงการร่วมกันกำหนดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่ภายในกรอบงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เช่น การจ้างเหมาผู้ประกอบอาหารแต่โรงเรียนต้อง สามารถควบคุมคุณภาพได้
5. โรงเรียนควรร่วมกันวางแผนการเขียนโครงการที่มีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย และวางแผนการจัดกิจกรรมตามงบประมาณที่เหมาะสมโดยต้องคำนึงถึงยอดผู้เรียนเป็นหลัก

ขั้นตอนการปฏิบัติ ประกอบรายการปฏิบัติ จำนวน 5 รายการ คือ

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์ กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันใน โรงเรียนอย่างชัดเจน
2. โรงเรียนต้องกำหนดให้คณะกรรมการบริหารโครงการอาหารกลางวัน ตัวแทน ชุมชนปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่เสนอแหล่งงบประมาณสนับสนุนการ ดำเนินโครงการ โดยวิเคราะห์บริบทของพื้นที่และชุมชนตลอดจนองค์กร มูลนิธิ ทั่วไปที่มี วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการช่วยเหลือ บริการ สนับสนุนเกี่ยวกับการสาธารณสุข
3. โรงเรียนควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาปรับใช้ในการถนอมอาหารหรือในการ ประกอบอาหารเพื่อเป็นการลดต้นทุน
4. โรงเรียนควรใช้พื้นที่สื่อเพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานด้านการหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน โดยอาจมีการตั้งสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนและทำ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมโครงการอาหารกลางวันขอสนับสนุนงบประมาณหรือขอ สนับสนุนผู้ให้ความรู้หลักโภชนาการที่ถูกต้อง ลงบนสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line เป็นต้น

5. โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครูและตัวแทนชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมกับร่วมกันกำหนดกรอบของการทำงานและการบริหารงบประมาณที่ได้รับมาให้ชัดเจน ดำเนินการภายใต้ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องโดยยึดบริบทของโรงเรียนเป็นฐาน

ขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุม ประกอบรายการปฏิบัติ จำนวน 5 รายการ คือ

1. ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ กำกับและติดตามเกี่ยวกับ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน

2. โรงเรียนต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่การนิเทศในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างเหมาะสมและครอบคลุมจากหลายฝ่ายและจัดทำปฏิทินการนิเทศให้ครอบคลุมเป็นระยะเวลาอย่างสม่ำเสมอและได้ให้แนวคิดตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคน คือ ต้องกำหนดให้มีการรายงานผลการนิเทศต่อคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ของโรงเรียนหลังการนิเทศทุกครั้ง

3. โรงเรียนต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ในการนิเทศกำกับและติดตาม ตามความเหมาะสมโดยให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือผู้ปกครองหรือผู้นำชุมชนหรือตัวแทนหน่วยงานอื่นร่วมเป็นกรรมการไว้อย่างชัดเจน

4. หน่วยงานต้นสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนต้องมีการวางแผนการนิเทศ กำกับ และติดตามให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับงบประมาณจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ กำกับ และติดตาม อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้งอย่างเป็นระบบ

5. รูปแบบการรายงานผลการกำกับ นิเทศและติดตามอาจไม่ใช่แค่รูปของเอกสารอาจร่วมกันสร้างในแบบ Google Form หรืออาจมีการสัมภาษณ์โดยผ่านเครื่องมือสื่อสารหรือเทคโนโลยี เช่น Line, Video Conference เป็นต้น

ขั้นตอนการปิดโครงการ ประกอบรายการปฏิบัติ จำนวน 6 รายการ คือ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน ควรร่วมกันกำหนดและจัดทำโครงการประกวด Best Practice การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาโดยมีประเด็นการประเมินที่ครอบคลุมการดำเนินงาน และการบริการอาหารกลางวัน อย่างชัดเจนและเป็นปรนัย

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมที่ยกย่อง ชมเชยโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในเรื่องรูปแบบการจัดการ โครงการอาหารกลางวัน โดยเสนอแนวคิดว่าจะมีคณะกรรมการคัดเลือกโรงเรียนจากหลากหลายอาชีพและยุทธธรรมในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันให้เป็นรูปธรรม ควรมีการดำเนินการจัดให้ความรู้และแลกเปลี่ยนกัน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นการสร้างความหลากหลายทั้งใน รูปแบบการบริหารและในรูปแบบการดำเนินการให้กับโรงเรียน

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรศึกษาบริบท หาเครือข่ายหรือโรงเรียนที่เข้มแข็ง สร้างจุดเด่นจากการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวัน แล้วนำมาสร้างเป็นนวัตกรรมของทาง สำนักงานเขตพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำโรงเรียนที่ได้รับการยกย่องหรือชมเชยจากการ ปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันสร้างแนวทางในการ ดำเนินโครงการอาหารกลางวันหาโรงเรียนนำร่องเพื่อเป็นโรงเรียนแม่เหล็กในการดำเนินโครงการ อาหารกลางวันต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีผลการวิจัยสำคัญที่สามารถ นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อยู่ในระดับมากนั้น อาจเนื่องมาจากโครงการอาหารกลางวันเป็นโครงการที่มีการสนับสนุนและเป็นนโยบายของทาง หน่วยงานต้นสังกัดและเป็นสิ่งที่ทุกคนต่างให้ความสนใจในการดำเนินงานต่าง ๆ ดังเห็นได้จาก ข่าวสารต่าง ๆ มากมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพราะวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินโครงการอาหาร กลางวันนั้นเพื่อเป็นการสร้างให้เด็กไทยมีสุขภาพที่ดี เติบโตสมวัย อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้มีความก้าวไกลด้วยนวัตกรรมในการจัดการอาหารกลางวันในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริศักดิ์ สุนทรไชย (2558, บทคัดย่อ) ที่ได้กล่าวว่า การดำเนินโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน นั้นต้องการความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียน โดยมีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการ

อาหารกลางวันของโรงเรียนเป็นผู้กำหนดแนวทางในการบริหารงาน โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน และควรมีการร่วมมือกันระหว่าง ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาและปรับปรุงภาวะโภชนาการของนักเรียนเพราะปัญหาโภชนาการเกี่ยวกับการรับประทานอาหารของนักเรียน เป็นปัญหาที่เชื่อมโยงและครอบคลุมทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านด้วยและนอกจากนี้ การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ยังต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เพื่อให้ทุกขั้นตอนนั้นสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (สุนทร วรรณารักษ์, 2551, หน้า 5) ว่าการดำเนินงานในโครงการอาหารกลางวันนั้นโรงเรียนควรต้องเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและนักเรียนเข้ามามีบทบาทหรือส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานตามความเหมาะสมและตามความพร้อมของสถานศึกษา และโรงเรียนต้องมีการกำหนดแผนการดำเนินงานโดยสอดคล้องระยะเวลาที่กำหนด งบประมาณที่มี และมีการประเมินผลโครงการตามแผนที่วางไว้และรายงานผลให้ทราบเป็นระยะและรายงานต่อสาธารณะชน

ด้านปัญหาของการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อยู่ในระดับน้อยที่สุดนั้น อาจเนื่องมาจากครูผู้รับผิดชอบโครงการไม่มีความรู้ในเรื่องหลักโภชนาการและหลักการจัดอาหารกลางวันให้นักเรียน รวมทั้งเรื่องของงบประมาณสนับสนุนที่ครูในสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำเอกสาร รวมทั้งหลักสุขาภิบาลต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน จึงทำให้ปัญหาของโครงการนั้นพบในขั้นตอนของการปฏิบัติที่อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนะ ศรีปัดดา (2564, บทคัดย่อ) กล่าวว่า ปัจจัยด้านการนำเข้า (Input) มีปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ประกอบอาหารและรับประทานอาหารยังไม่ถูกสุขอนามัย ตลอดจนยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญทางด้านโภชนาการ ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการก่อสร้างสถานที่ประกอบอาหารและรับประทานอาหารของนักเรียนที่ถูกสุขอนามัย ในด้านกระบวนการ(process) มีปัญหาเกี่ยวกับเอกสารเกี่ยวกับการบูรณาการโครงการอาหารกลางวันกับสาระการเรียนรู้ทุกสาระยังไม่ครอบคลุมและการนิเทศยังไม่มีความต่อเนื่องและไม่เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนด โดยโรงเรียนควรบูรณาการโครงการอาหารกลางวันกับสาระการเรียนรู้ให้ครอบคลุม และควรมีการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนด ทั้งนี้ ควรนำผลการนิเทศไปรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการเพื่อปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในปัดไปและในด้านผลผลิต(output) มีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนบางส่วนรับประทานอาหารตามใจตัวเองทั้งที่ทราบว่าไม่เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพ และเมื่อนักเรียนอยู่บ้านครอบครัวก็ไม่ได้ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนบริโภคอาหารที่ถูกสุขอนามัย โรงเรียนควรมีผู้เชี่ยวชาญด้าน

โภชนาการจากภายนอกโรงเรียน เข้ามาประเมินสุขภาพนักเรียนเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และควรมีการปลูกฝังค่านิยมในการรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ของเด็กนักเรียน

2. แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย

2.1 ขั้นตอนการริเริ่มโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม มีแนวทางการริเริ่มโครงการอาหารกลางวัน 5 รายการซึ่งประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาควรร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน 2) ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาต้องร่วมกันกำหนดขอบข่ายของการมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการอาหารกลางวัน นำภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร และทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ 3) ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาต้องร่วมกันกำหนดคุณลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร ให้ชัดเจน 4) โรงเรียนต้องมีการจัดการประชุมระดมความคิดทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและวิทยากรในการริเริ่มโครงการ โดยเลือกผู้ที่มีทักษะประสบการณ์ มีความหลากหลายสาขาอาชีพ โดยเน้นผู้มีความรู้ในหลักโภชนาการ และ 5) โรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อหาแนวทางร่วมกันที่ชัดเจนในขั้นการริเริ่มโครงการ อาจเนื่องมาจากโครงการอาหารกลางวันเป็นโครงการที่มีคนต่างจับตามอง เพราะในปัจจุบันมีข่าวสารมากมายในเรื่องของการโกงกินงบประมาณโครงการอาหารกลางวัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการนำบุคคลจากหลายภาคส่วนเข้ามาร่วมกันกำหนดบทบาท ร่วมวิเคราะห์ข้อกำหนดและร่างโครงการอาหารกลางวันเพื่อเสนอต่อกรรมการสถานศึกษา และของงบประมาณสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา สดกโส (2559, บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า สภาพก่อนดำเนินการและพัฒนาโครงการอาหารกลางวันนั้น ที่ไม่สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาลได้เท่าที่ควรเพราะเนื่องจากการที่โรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการงบประมาณอย่างถูกต้อง และอีกปัญหาหลักคือเรื่องเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการ เนื่องจากบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องจึงส่งผลให้เด็กนักเรียนทุกคนไม่สามารถได้รับบริการอาหารกลางวันอย่างพอเพียงและถูกต้องตามหลักโภชนาการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวรรณ ตรวนอก (2557, บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันนั้น โรงเรียนต้องร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรภายนอก เช่น ผู้ปกครอง ชุมชนหรือองค์กรเอกชนอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายและทำความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

2.2 ขั้นตอนการวางแผนการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม มีแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน 5 รายการ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวางแผนวิเคราะห์กฎหมายระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจน 2) โรงเรียนต้องจัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์และร่างการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ที่ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครู หรือตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียนในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อร่วมกันวางแผนและนำเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ 3) โรงเรียนควรมีการศึกษาวางแผนเรื่องข้อมูลราคาของสด ของแห้งและข้อมูลการเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับงบประมาณเพื่อประกอบการวางแผนงานโครงการ 4) โรงเรียนควรมีการวางแผนการจัดทำโครงการร่วมกันกำหนดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่ภายในกรอบงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เช่น การจ้างเหมาผู้ประกอบอาหารแต่โรงเรียนต้องสามารถควบคุมคุณภาพได้ และ 5) โรงเรียนควรร่วมกันวางแผนการเขียนโครงการที่มีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย และวางแผนการจัดกิจกรรมตามงบประมาณที่เหมาะสมโดยต้องคำนึงถึงยอดผู้เรียนเป็นหลัก อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนได้รับงบประมาณที่สนับสนุนโครงการอาหารกลางวันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีการวางแผนการใช้งบประมาณประจำปีไว้อย่างครอบคลุมและให้พอดีกับจำนวนนักเรียนในแต่ละปีการศึกษาและโรงเรียนต้องมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดขอบเขตการใช้จ่ายและมีพยานจากหลายภาคส่วนร่วมเป็นพยานในการทำข้อตกลงร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวรรณ ธรรมนอก (2557, บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า โรงเรียนต้องมีการวางแผนการใช้งบประมาณโครงการอาหารกลางวัน โดยโรงเรียนใช้ข้อมูลจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากส่วนราชการและงบประมาณจากการได้รับสนับสนุนจากองค์กรอื่นและงบอื่น ๆ ที่โรงเรียนได้จัดหามา เพื่อดำเนินการตามแผนต่อไปอย่างเกิดประโยชน์ที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนะ ศรีปัดดา (2564, บทคัดย่อ) กล่าวว่า ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านโภชนาการจากภายนอกโรงเรียน เข้ามาประเมินสุขภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนที่ชัดเจน รวมทั้งงบประมาณควรโอนเงินอุดหนุนโครงการอาหารกลางวันให้กับกระทรวงศึกษาธิการและถ่ายโอนให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ และควรลดจำนวนเอกสารที่เกี่ยวข้องลง โดยจัดทำแพลตฟอร์มที่ชัดเจนเพื่อจัดทำโครงการที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ขั้นตอนการปฏิบัติในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม มีแนวทางการปฏิบัติในโครงการอาหารกลางวัน 5 รายการซึ่งประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการ

ร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหรือปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างชัดเจนพร้อมวางกรอบงานตามรายละเอียด 2) โรงเรียนต้องกำหนดให้คณะกรรมการบริหารโครงการอาหารกลางวัน ตัวแทนชุมชนปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่เสนอแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยวิเคราะห์บริบทของพื้นที่และชุมชนตลอดจนองค์กร มูลนิธิ ทั่วไปที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการช่วยเหลือ บริการสนับสนุนเกี่ยวกับการสาธารณสุข 3) โรงเรียนควรมีภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาปรับใช้ในการถนอมอาหารหรือในการประกอบอาหารเพื่อเป็นการลดต้นทุน 4) โรงเรียนควรใช้พื้นที่สื่อให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานด้านการทางงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน โดยอาจมีการตั้งสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนและทำประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมโครงการอาหารกลางวันขอสนับสนุนงบประมาณหรือขอสนับสนุนผู้ให้ความรู้หลักโภชนาการที่ถูกต้อง ลงบนสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line เป็นต้น และ 5) โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครูและตัวแทนชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งร่วมกันกำหนดกรอบการทำงานและการบริหารงบประมาณที่ได้รับมาให้ชัดเจน ดำเนินการภายใต้ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องโดยยึดบริบทของโรงเรียนเป็นฐาน อาจเนื่องมาจาก ขั้นตอนในการปฏิบัติงานนั้นคณะครูและบุคลากรในโรงเรียนต้องเป็นผู้ให้ทั้งความรู้ ความเข้าใจและกำหนดการใช้งบประมาณในเรื่องของโครงการอาหารกลางวัน แต่สิ่งที่เกิดขึ้นโรงเรียนอาจได้รับงบประมาณที่ล่าช้าและน้อยจึงทำให้ปัญหาหลักของขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกิดจากเรื่องของงบประมาณจึงทำให้การปฏิบัติอาจไม่ต่อเนื่อง โรงเรียนจึงควรมีการวางแผนการใช้งบประมาณและอาจมีการสร้างเครือข่ายจากหลายฝ่ายเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนในการช่วยหางบประมาณสนับสนุนอีกช่องทาง เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริศักดิ์ สุนทรไชยและคณะ (2551, บทคัดย่อ) กล่าวว่า โครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนต้องการความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียน โดยต้องมีคณะกรรมการของโรงเรียนเป็นผู้กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการโดยเน้นการมีส่วนร่วมจากครูในโรงเรียนเพื่อร่วมกันเฝ้าระวังปัญหาทุกโภชนาการ นอกจากนี้ครูมีหน้าที่และบทบาทในการให้ความรู้ในเรื่องของการบริโภคอาหาร เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวและตระหนักถึงปัญหาของสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นได้รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลต่อผู้ปกครองของนักเรียนให้ได้รับทราบและจะได้ช่วยกันเฝ้าระวังปัญหาดังกล่าว ดังนั้นการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันควรมีการร่วมมือกันระหว่าง 4 ภาคี อันได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อร่วมกันช่วยปรับปรุงภาวะทุพโภชนาการของนักเรียนและสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือ แต่ในด้านของงบประมาณหลักนั้นรัฐบาลควรให้การสนับสนุนเพิ่มเติม

2.4 ขั้นตอนการตรวจสอบและควบคุมโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม มีแนวทางการตรวจสอบและควบคุมโครงการอาหารกลางวัน 5 รายการซึ่งประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้องมีการร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ กำกับและติดตามเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน 2) โรงเรียนต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่การนิเทศในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างเหมาะสมและครอบคลุมจากหลายฝ่ายและจัดทำปฏิทินการนิเทศให้ครอบคลุมเป็นระยะเวลาอย่างสม่ำเสมอ และได้ให้แนวคิดตรงกับผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคน คือ ต้องกำหนดให้มีการรายงานผลการนิเทศต่อคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ของโรงเรียนหลังการนิเทศทุกครั้ง 3) โรงเรียนต้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ในการนิเทศกำกับและติดตาม ตามความเหมาะสมโดยให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา หรือผู้ปกครองหรือผู้นำชุมชนหรือตัวแทนหน่วยงานอื่นร่วมเป็นกรรมการไว้อย่างชัดเจน 4) หน่วยงานต้นสังกัด องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นและ โรงเรียนต้องมีการวางแผนการนิเทศ กำกับและติดตามให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับงบประมาณจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ กำกับ และติดตาม อย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้งอย่างเป็นระบบ และ 5) โรงเรียนอาจมีรูปแบบการรายงานผลการกำกับ นิเทศและติดตามที่ไม่ใช่แค่รูปของเอกสารอาจร่วมกันสร้างในแบบ Google Form หรืออาจมีการสัมภาษณ์โดยผ่านเครื่องมือสื่อสารหรือเทคโนโลยี เช่น Line, Video Conference เป็นต้น อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดไม่มีการทำข้อตกลงร่วมกัน สร้างปฏิทินร่วมกันในการออกตรวจสอบการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน รวมไปถึงการออกตรวจสอบหรือควบคุมอาจทำได้ไม่ครอบคลุมจึงจำเป็นต้องมีการสร้างกลุ่มหรือเครือข่ายที่หลากหลายออกตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันเพื่อให้ครอบคลุมทั้งด้านการดำเนินงาน ด้านงบประมาณและด้านโภชนาการและหลากหลายรูปแบบมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนก แสนดิษฐ์ (2558, บทคัดย่อ) กล่าวว่า การนิเทศและการประเมินผลโครงการ โรงเรียนควรให้มีการวางแผนการนิเทศและประเมินผลโครงการโดยจัดให้มีบุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบให้ชัดเจน ให้มีการวางแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมคุ้มค่า และกำหนดผู้รับผิดชอบ ในการดูแลและบำรุงรักษา ประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน ขอรับการสนับสนุนบุคลากรภายในชุมชน รวมทั้งขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโครงการอาหารกลางวัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐริกันต์ โสกงโสด (2559, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ปัญหาด้านการนิเทศยังไม่มีความต่อเนื่องและไม่เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนด โดยมีข้อเสนอแนะแนวทางในการ

แก้ไขปัญหาคือ ควรมีการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนด ทั้งนี้ ควรนำผลการนิเทศไปรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการเพื่อปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ในปัดต่อไป

2.5 ขั้นตอนการปิดโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน โดยการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม มีแนวทางการปิดโครงการอาหารกลางวัน 6 รายการซึ่งประกอบไปด้วย 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันควรร่วมกันวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันและกำหนดขั้นตอนของการสรุปงานที่ชัดเจน 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระดับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน ควรร่วมกันกำหนดและจัดทำโครงการประกวด Best Practice การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาโดยมีประเด็นการประเมินที่ครอบคลุมการดำเนินงาน และการบริการอาหารกลางวัน อย่างชัดเจนและเป็นปรนัย 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมที่ยกย่อง ชมเชยโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศในเรื่องรูปแบบการจัดการโครงการอาหารกลางวัน โดยเสนอแนวคิดควรมีคณะกรรมการคัดเลือกโรงเรียนจากหลากหลายอาชีพและยุทธธรรมในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันให้เป็นรูปธรรม ควรมีการดำเนินการจัดให้ความรู้และแลกเปลี่ยนกัน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เพื่อเป็นการสร้างความหลากหลายทั้งในรูปแบบการบริหารและในรูปแบบการดำเนินการให้กับโรงเรียน 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรศึกษาบริบท หาเครือข่ายหรือโรงเรียนที่เข้มแข็ง สร้างจุดเด่นจากการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน แล้วนำมาสร้างเป็นนวัตกรรมของทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นรูปธรรม และ 6) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำโรงเรียนที่ได้รับการยกย่องหรือชมเชยจากการปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันสร้างแนวทางในการดำเนินโครงการอาหารกลางวันหาโรงเรียนนำร่องเพื่อเป็นโรงเรียนแม่เหล็กในการดำเนินโครงการอาหารกลางวันต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนไม่มีแบบแผนการรายงานโครงการที่ชัดเจนและไม่มีข้อสรุปในการดำเนินงานว่ามีผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดต้องมีการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจกับโรงเรียน มีการทำข้อตกลงร่วมกันและมีการรายงานผลพัฒนาต่อยอดไปเพื่อหาแนวทางที่ส่งเสริมให้โครงการอาหารกลางวันประสบความสำเร็จ สร้างความมั่นใจในการดำเนินงานให้กับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ มูลด้วง (2551, บทคัดย่อ) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการจัดประชุมชี้แจงสัมมนาเกี่ยวกับ

โครงการอาหารกลางวัน การโภชนาการและการตรวจสอบคุณภาพอาหาร นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัด ร่วมกันกำหนดบทบาทแนวทางการให้ความช่วยเหลือโรงเรียนในสังกัดทั้งใหญ่และเล็กเพื่อดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธิกานต์ โสกงโสศ (2559, บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่าโรงเรียนควรมีการพัฒนาบุคลากรและผู้จัดทำอาหารกลางวัน โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา 4 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การมีส่วนร่วมของชุมชน และการนิเทศ มีความพึงพอใจในบทบาทหน้าที่ ซึ่งการมีส่วนร่วมทำให้การจัดทำอาหารกลางวันในโรงเรียนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเป็นที่พอใจของโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครอง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวทางการบริหารจัดการ โครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม ไปใช้ในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ประชาชนชาวบ้าน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันในทุกขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองควรมีการพัฒนาและวางแผนการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมไว้อย่างเป็นระบบ มีโครงการเพื่อนำเสนอผลงานด้านการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันดีเด่น ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนทั้งบริบทโรงเรียนที่เหมือนกันหรือบริบทโรงเรียนที่ต่างกัน

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองและชุมชน ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

Graduate School ARU.

บรรณานุกรม

Graduate School ARU.

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา. (2559). คู่มือการดำเนินงานกองทุน
เพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค.
ลาดพร้าว.
- จักรพงษ์ บุญเลิศ. (2541). สภาพการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเอกชน
จังหวัดเชียงราย. ค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนก แสตนิตย์. (2558). การบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
พื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2542). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการ
มีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐธินันท์ ไสกองโส. (2559). ปัญหาการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ณัฐวรรณ ตรวจนอก. (2557). การศึกษาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน
สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ดาวรุ่ง คีรีแสง. (2541). สภาพและปัญหาการบริหารโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดิลก พัฒน์วิชัยโชติ. (2536). เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรสถานศึกษาระดับสูง
หมวดวิชาบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

- ทัศนะ ศรีปัดดา. (2564). สภาพและปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัดพิษณุโลก.
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชานัท วรณกุล. (2555). หลักการบริหารโครงการ = **Principles of project management**. เชียงใหม่
 : มิ่งเมืองนวัตน์
- ชานินทร์ ศิลปจารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ :
 วี. อินเตอร์ พรินท์.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. (2555). การประเมินโครงการ (Project Evaluation) .เอกสารคำสอน
 รายวิชา 464 454 ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2549). กระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ของชุมชน.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรีชา เกตุทัต และคนอื่น ๆ. (2542). การอบรมเลี้ยงดูเด็ก. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- พรชัย องค์วงศ์สกุล. (2553). การบริหารโครงการ (Project management) : ตอนที่ 3 / การกิจ
 ที่สำคัญบนความสัมพันธ์ของการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เอ็นจิเนียร์ เทค.
- พิมพา ตามมี. (2540). ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
 ประถมศึกษาอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพฑูรย์ มูลด้วง. (2551). การพัฒนาการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนวัดสระทอง
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4. นุรีรัมย์ : ม.ป.ท.
- วันชัย โกลละสุด. (2550). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : กรมโยธาธิการและผังเมือง
 กระทรวงมหาดไทย.
- วิสูตร จิระคำเกิด. (2560). การบริหารโครงการ สำหรับผู้บริหาร ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ : วรณกวี.
- ศิริศักดิ์ สุนทรไชย และคนอื่น ๆ. (2551). สถานภาพการจัดการโครงการอาหารกลางวันโรงเรียน
 ในจังหวัดนนทบุรี : กรณีศึกษา 2 โรงเรียนในอำเภอบางกรวย.
 วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช, 21(1), 5-20.

- ศิริศักดิ์ สุนทรไชย. (2549). การบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3. วารสารวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 8(18), 15-25.
- สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2544). รายงานการประเมินผลกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สถาบันฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. (2564). คู่มือปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. อ่างทอง : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักโภชนาการกรมอนามัย. (2560). คู่มือการควบคุมและป้องกันภาวะโภชนาการเกินในเด็กวัยเรียน. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- สุรณี พิสิทธิ์กวิน. (2558). การบริหารโครงการ. คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตยะลา.
- สุนทร วรรณรักษ์. (2551). การประเมินโครงการอาหารกลางวันหลวงพ่อดุสิตพรสิริพนตามแบบการประเมิน จิโป. โรงเรียนบ้านโป่งกระสัง, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 5
- สุรัชย์ วงศ์คำ. (2543). การประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนวัดเวฬุวัน อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อकिन รพีพัฒน์. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- อรรณู โสทธิพันธุ์. (2550). การประเมินขีดสมรรถนะของส่วนราชการระดับกรมและภูมิภาคสู่กระบวนการบริหารยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำร่างหลักสูตรและเครื่องมือประเมินผลแบบมุ่งสมรรถนะ. 25-27 เมษายน 2550. (อัคราณา) : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2541). สังคมเสถียรภาพและกลไกประชาธิปไตย (Good Governance). กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ).

- อนุรักษ์ บุญจันทร์. (2543). **แนวทางการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- Anthony, W.P. Participative. (1978). **Managemnt**. Manila, Philippines : Addison Wesley Publishing Company.
- Borgman, D.G. (1984). Administration of School Lunch Programs for Small, Medium and Large Schools. **Dissertation Abstracts International**, 44(18), 1982-A.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980). **Participations place in rural development: Seeking clarity through specificity**. New York: World Developments.
- Gary L. Richardson. (2010). **Project Management Theory and Practice**. Boca Raton: Taylor and Francie Group.
- Harold Kerzner. (2013). **Project Management Metrix. Kpis, and Dashboards: A Guide to Measuring and Monitoring Project Performance** (2nd ed.). New Yonk : International Institute for Learning.
- Jack J. Phillips, Wayne Brantley, and Patricia Pulliam Phillips. (2012). **Project Management Roi a Step by Step Guide for Measuring the Impact and Roi for Projects**. New Jersey : John Wiley & Son.
- Putti, I.M. (1987). **Management: A Function Approach** (Singapor : McGrawHill Book.
- Keith Davis. (1981). **Human Behavior at Work : Organizational Behavior**. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Lattuca, Frank Patrick. 1981. “**The Effects of Lift Styles on Nonparticipation in School Lunch**”. **Dissertation Abstracts international**. 42 : 1025 – A.
- Shadid, W. et al. (1982). **Access and participation: a theortical approach in participation of the poor in development**. New York: McGraw-Hill.
- Rethmeyer. (1988). **Statistics : An Introductory Analysis** (3 nd). **New York: Kaper & Row**, Publisher.
- Robert K. Wysocki. (2009). **Effective Project Management: Traditional, Agile, Extreme, Fifth Edition. Weley Publishing**. (pp. 27-30).
- Stanley E. Portny. (2010). **Project Management for Dummies**(3rd Ed.) **Weley Publishing**. (pp. 12-13).
- White, K.R. (1982). The relation between socioeconomic status and academic achievement. **Psychological Bulletin**. 91(3), pp 461–481.

ภาคผนวก

Graduate School ARU.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.วินัย ปานแดง	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระแก้ว
(รุ่งโรจน์ธนกุลอุปถัมภ์)
2. ดร.กานต์ฤทัย ชลวิทย์ เนตรจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนไผ่วงวิทยา
3. ดร.ชรินทร์ จิตตสุโก	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดยางซ้าย
4. นางสาวมณฑา จิตตชื่น	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าชุมนุญ
5. นายสิทธิพงษ์ บุญพงษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนางเล้ว

Graduate School ARU.

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ที่ อว.๐๖๒๔.๔/ ว ๒๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๓๓๐๐๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.วินัย ปานแดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นายเจษฎา เขียวฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ รุ่งแผน

ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของ นายเจษฎา เขียวฉ้วน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๙.๙/ ว ๒๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.กานต์ฤทัย ชลวิทย์ เนตรจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจษฎา เขียวฉออ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ ฐิ์แผน

ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของ นายเจษฎา เขียวฉออ่อน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๔.๔/ ว ๒๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ชรินทร์ จิตสุโก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจษฎา เขียวฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ รุ่งแสง

ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของ นายเจษฎา เขียวฉ้วน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๔.๔/ว ๒๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวมณฑา จิตตชื่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจษฎา เขียวฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ รู้แผน

ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของ นายเจษฎา เขียวฉ้วน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๙.๔/ ๖ ๒๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๓๓๐๐๐

๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสิทธิพงษ์ บุญพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจษฎา เขียวฉออ่อน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ ฐิ์แผน

ในการนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของ นายเจษฎา เขียวฉออ่อน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ใน
การทำวิทยานิพนธ์

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ / ๒๕๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประตูลี้
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๓๐๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นายเจษฎา เขียวฉอ้น นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ รุ่งแผน ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่านและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน ที่อยู่ในโรงเรียนที่ท่านรับผิดชอบ เพื่อดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสะดวก ในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้นนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร/โทรสาร. ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ง
แบบประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง”

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

1. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม ในแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ทั้งหมด 50 ข้อ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1) การริเริ่มโครงการ	จำนวน 10 ข้อ
2) การวางแผน	จำนวน 10 ข้อ
3) การปฏิบัติ	จำนวน 10 ข้อ
4) การตรวจสอบและควบคุม	จำนวน 10 ข้อ
5) การปิดโครงการ	จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญ ได้โปรดพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อ มีความตรงตามเนื้อหา ตามกรอบแนวคิดการวิจัยและนิยามศัพท์ที่ได้แนบมาพร้อมนี้ ในเรื่องที่ต้องการศึกษาหรือไม่อย่างไร โดยความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมาเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

- 1) ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา
- 2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องตัวแปรที่ต้องการศึกษา
- 3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา

4. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายเจษฎา เขียวอ้วน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็นที่มีต่อแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตามค่าของตัวเลือกดังนี้

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. การริเริ่มโครงการ					
1.1	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมโดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน				
1.2	โรงเรียนมีการเขียนโครงการ โดยระบุวัตถุประสงค์ เหตุผลความจำเป็นของโครงการ และระบุจำนวนเงินชัดเจน โดยการมีส่วนร่วม ของคณะครู บุคลากร และนักเรียน				
1.3	โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบโครงการอาหารกลางวันและชี้แจงรายละเอียด การของบสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				
1.4	โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือที่แสดงเจตนารมณ์และเจตจำนงในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน โดยการมีส่วนร่วมระหว่าง ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.5	คณะครู และบุคลากร ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม ด้านการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องของหลักโภชนาการ ที่จัดขึ้นโดยองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชน				
1.6	โรงเรียนมีการประชุมแต่งตั้งผู้ดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันระดับ เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม คือ ตัวแทนจากชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ครูและบุคลากร				
1.7	โรงเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เช่น สนับสนุนเงิน สนับสนุนผลิตภัณฑ์ในชุมชน เป็นต้น				
1.8	โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิด โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน				
1.9	โรงเรียนมีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุกพโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนจากครู เพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันและวางแผนการดำเนินงานได้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ				
1.10	โรงเรียนนำนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด มาประชุมร่วมกันกับคณะครูและกำหนดเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ระบุเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
2. การวางแผน					
2.1	โรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายโครงการอาหารกลางวันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนพร้อมทั้งร่วมกันวางแผนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน				
2.2	โรงเรียนมีการประชุม คณะครู บุคลากรและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกันจัดทำและแต่งตั้งคำสั่ง ผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันและคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				
2.3	โรงเรียนมีการประชุมวางแผน ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนและชุมชน เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการจัดหาอาหารกลางวันในโรงเรียน				
2.4	คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับรูปแบบและลักษณะของการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน				
2.5	โรงเรียนมีการร่วมกันวางแผนระหว่าง คณะครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสำรวจและจัดทำเมนูอาหารที่ใช้ประกอบอาหารกลางวันพร้อมกับการจัดหาแหล่งวัตถุดิบ				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
2.6	คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินปฏิบัติกิจกรรม / กำหนดการ เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบและลักษณะการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน				
2.7	คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและจัดสรรเงินแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				
2.8	โรงเรียนมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันและรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน				
2.9	โรงเรียนมีการจัดเมนูอาหารกลางวันโดยผ่านโปรแกรม Thai School Lunch ร่วมกันระหว่าง คณะครู บุคลากร ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนนักเรียน โดยคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ถูกต้องอย่างเสมอ แจ้งให้ทราบอย่างเสมอ				
2.10	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการนำผลิตภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เพื่อให้ลดต้นทุนและมีความสะอาด ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะทางโภชนาการ				
3. การปฏิบัติ					
3.1	โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกำหนดบทบาทคณะครู บุคลากรในโรงเรียนทุกคนให้ทราบถึงหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างชัดเจน				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3.2	โรงเรียนมีการประชุมครู นักเรียน เพื่อคัดเลือกการจัดเมนูอาหารที่หลากหลายตามความต้องการของนักเรียนและจัดทำเมนูเป็นปัจจุบันหรือล่วงหน้าเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง				
3.3	โรงเรียนมีการครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนิน โครงการ / ปรากฏชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการ				
3.4	โรงเรียนจัดประชุมครู ผู้แทนชุมชน ผู้ปกครอง เพื่อรับทราบ นโยบายและแนวปฏิบัติ หลักเกณฑ์ รายละเอียดและระเบียบการดำเนินงานด้านงบประมาณของโครงการอาหารกลางวัน จากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างถูกต้องและชัดเจน				
3.5	โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารทางการเงินและการบัญชีเกี่ยวกับการใช้เงินโครงการอาหารกลางวันเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบการใช้จ่าย เพื่อตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและหลากหลายช่องทาง เช่น การประชุมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
3.6	โรงเรียนมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ด้านการให้ความรู้ ส่งเสริมด้านอาหารให้กับนักเรียน				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3.7	โรงเรียนมีการประชุมครูทุกกลุ่มสาระ เพื่อร่วมกัน บูรณาการโครงการอาหารกลางวันให้สอดคล้องกับ การจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเหมาะสมกับบริบทและครูทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ โครงการ อาหารกลางวัน				
3.8	โรงเรียนมีการขอความร่วมมือจาก โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สาธารณะสุขอำเภอ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการช่วยตรวจสอบด้านความ สะอาดของอุปกรณ์รับประทานอาหารและพื้นที่ใน การประกอบอาหาร พื้นที่ในการรับประทานอาหาร				
3.9	โรงเรียนขอรับการสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งใน และนอกโรงเรียน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการนำ อาหารมีจัดบริการเลี้ยงนักเรียนเพื่อช่วยในการลด ต้นทุนของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				
3.10	โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจจากการ ดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในการมีส่วน ร่วมจากคณะครู นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและ ตัวแทนชุมชน อย่างสม่ำเสมอ				
4. การตรวจสอบและควบคุม					
4.1	โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น วางแผนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4.2	ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน				
4.3	ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันร่างปฏิทินการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน				
4.4	คณะครูและบุคลากร ในโรงเรียนทุกคน มีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง				
4.5	โรงเรียนจัดให้ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง				
4.6	หน่วยงานต้นสังกัด มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งร่วมรับฟังผลการดำเนินงานของโรงเรียนจากตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน				
4.7	โรงเรียนมีการจัดการประเมินผล โครงการอาหารกลางวันโดยการประชุม คณะทำงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหาแนวทางควบคุมปัญหาที่เกิดในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4.8	โรงเรียนมีการติดตามความพึงพอใจในโครงการอาหารกลางวันต่อผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันผ่านสื่อออนไลน์และติดตามผลตอบรับหรือช่องทางอื่น ๆ ที่หลากหลาย				
4.9	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลจากการนิเทศ ติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานต้นสังกัด และนำเสนอผลการนิเทศ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ				
4.10	โรงเรียนมีการแก้ไขปรับปรุง แผนและกระบวนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันตามลักษณะของปัญหาที่ค้นพบในการตรวจสอบและรายงานผลต่อสาธารณะชน				
5. การปิดโครงการ					
5.1	โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันระหว่างครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อวางแผนการรายงานผลโครงการอาหารกลางวัน				
5.2	ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการรายงานผลโครงการและกำหนดปฏิทินการรายงานผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
5.3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบการรายงาน โครงการอาหารกลางวันร่วมกันไว้อย่างชัดเจน				
5.4	โรงเรียนมีการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณโดยละเอียด ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปีงบประมาณ				
5.5	โรงเรียนนำผลการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน เผยแพร่ต่อสาธารณะชนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างสม่ำเสมอและหลากหลายช่องทาง				
5.6	โรงเรียนนำผลการประเมินด้านสุขภาพและภาวะโภชนาการ สรุปรายงานและเผยแพร่ต่อผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด เมื่อสิ้นปีการศึกษา				
5.7	โรงเรียนมีช่องทางที่หลากหลายเพื่อรับฟังแนวทางหรือปัญหาจากทั้ง ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำเสนอในการประชุมหรือต่อไป				
5.8	คณะครู บุคลากรและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสนอปัญหา สาเหตุและร่วมหาแนวทางร่วมกันในการจัดโครงการอาหารกลางวันต่อไปในทุกสิ้นปีการศึกษา				
5.9	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด และ โรงเรียนมีการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาแนวทางการจัดการโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างสม่ำเสมอ				

ข้อ	รายการพิจารณา	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
5.10	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ				

ลงชื่อ.....

(.....)

Graduate School ARU.

Graduate School ARU.

ภาคผนวก จ
ผลการประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โดยศึกษาสภาพและปัญหา ดังนี้ 1. การริเริ่มโครงการ 2. การวางแผน 3. การปฏิบัติ 4. การตรวจสอบและควบคุม และ 5. การปิดโครงการ

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
1. การริเริ่มโครงการ									
1.1	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครองและ ชุมชนมีส่วนร่วมโดยการสำรวจความต้องการของ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับการ ดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2	โรงเรียนมีการเขียนโครงการโดยระบุวัตถุประสงค์ เหตุผลความจำเป็นของโครงการ และระบุจำนวน เงินชัดเจน โดยการมีส่วนร่วม ของคณะครู บุคลากร และนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3	โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อขอความเห็นชอบ โครงการอาหารกลางวันและชี้แจงรายละเอียด การ ของบสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.4	โรงเรียนมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือที่แสดง เจตนารมณ์และเจตจำนงในการดำเนิน โครงการ อาหารกลางวัน โดยการมีส่วนร่วมระหว่าง ตัวแทน ครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทน ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.5	คณะครู และบุคลากร ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการ กำหนดกิจกรรม ด้านการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ในเรื่องของหลัก โภชนาการ ที่จัดขึ้น โดย องค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.6	โรงเรียนมีการประชุมแต่งตั้งผู้ดำเนินงานโครงการอาหาร กลางวันระดับ เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
	อาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม คือตัวแทนจากชุมชน ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน ครูและบุคลากร								
1.7	โรงเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างภาคีเครือข่ายทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อให้การสนับสนุนในการ ดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน เช่น สนับสนุน เงิน สนับสนุนผลิตภัณฑ์ในชุมชน เป็นต้น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
1.8	โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิด โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปรชาญชาวบ้าน / วิทยากร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการ อาหารกลางวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.9	โรงเรียนมีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลทุก โภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนจากครู เพื่อ กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวันและวางแผนการ ดำเนินงานได้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.10	โรงเรียนน่านโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด มา ประชุมร่วมกันกับคณะครูและกำหนดเป็น มาตรฐานในการดำเนินงานโครงการอาหาร กลางวัน ระบุเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในแผนปฏิบัติ การประจำปีของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การวางแผน									
2.1	โรงเรียนได้มีการกำหนดนโยบายโครงการอาหาร กลางวันโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนพร้อม กับร่วมกันวางแผนการดำเนินการโครงการอาหาร กลางวันของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2	โรงเรียนมีการประชุม คณะครู บุคลากรและ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกัน จัดทำและแต่งตั้งคำสั่ง ผู้รับผิดชอบโครงการอาหาร กลางวันและคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ อาหารกลางวันในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
2.3	โรงเรียนมีการประชุมวางแผน ร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนและชุมชน เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการจัดหาอาหารกลางวันในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
2.4	คณะกรรมการในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับรูปแบบและลักษณะของการจัดหาอาหารกลางวันในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.5	โรงเรียนมีการร่วมกันวางแผนระหว่าง คณะครูตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสำรวจและจัดทำเมนูอาหารที่ใช้ประกอบอาหารกลางวันพร้อมกับการจัดหาแหล่งวัตถุดิบ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.6	คณะกรรมการในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิบัติกิจกรรม / กำหนดการเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบและลักษณะการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.7	คณะกรรมการในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและจัดสรรเงินแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสมของการดำเนินการ โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.8	โรงเรียนมีการประชุมร่วมกัน เพื่อวางแผนการแก้ปัญหาารายรับ – รายจ่ายเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันและรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่							
		1	2	3	4	5			
2.9	โรงเรียนมีการจัดเมนูอาหารกลางวัน โดยผ่านโปรแกรม Thai School Lunch ร่วมกันระหว่างคณะครู บุคลากร ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนนักเรียน โดยคำนึงถึงหลักโภชนาการที่ถูกต้องอย่างเสมอแจ้งให้ทราบอย่างเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.10	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการนำผลิตภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เพื่อให้ลดต้นทุนและมีความสะอาด ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะทางโภชนาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การปฏิบัติ									
3.1	โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกำหนดบทบาทคณะครู บุคลากรในโรงเรียนทุกคนให้ทราบถึงหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
3.2	โรงเรียนมีการประชุมครู นักเรียน เพื่อคัดเลือกการจัดเมนูอาหารที่หลากหลายตามความต้องการของนักเรียนและจัดทำเมนูเป็นปัจจุบันหรือล่วงหน้าเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
3.3	โรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ / ปรากฏชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
3.4	โรงเรียนจัดประชุมครู ผู้แทนชุมชน ผู้ปกครองเพื่อรับทราบ นโยบายและแนวปฏิบัติ หลักเกณฑ์รายละเอียดและระเบียบการดำเนินงานด้านงบประมาณของโครงการอาหารกลางวัน จากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.5	โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารทางการเงินและการบัญชีเกี่ยวกับการใช้เงินโครงการอาหารกลางวันเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งรายงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบการใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่-	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
	จ่าย เพื่อตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและหลากหลายช่องทาง เช่น การประชุมครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน								

Graduate School ARU.

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
3.6	โรงเรียนมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวัน เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ด้านการให้ความรู้ส่งเสริมด้านอาหารให้กับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.7	โรงเรียนมีการประชุมครูทุกกลุ่มสาระ เพื่อร่วมกันบูรณาการ โครงการอาหารกลางวันให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับบริบทและครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
3.8	โรงเรียนมีการขอความร่วมมือจาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สาธารณะสุขอำเภอ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการช่วยตรวจสอบด้านความสะอาดของอุปกรณ์รับประทานอาหารและพื้นที่ในการประกอบอาหาร พื้นที่ในการรับประทานอาหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.9	โรงเรียนขอรับการสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการนำอาหารมีจัดบริการเลี้ยงนักเรียนเพื่อช่วยในการลดต้นทุนของโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.10	โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจจากการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในการมีส่วนร่วมจากคณะครู นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่							
		1	2	3	4	5			
4. การตรวจสอบและควบคุม									
4.1	โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น วางแผนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2	ผู้อำนวยการ โรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3	ผู้อำนวยการ โรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันร่างปฏิทินการนิเทศ ติดตาม โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
4.4	คณะครูและบุคลากร ในโรงเรียนทุกคน มีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอและทุกครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.5	โรงเรียนจัดให้ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และทุกครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.6	หน่วยงานต้นสังกัด มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งร่วมรับฟังผลการดำเนินงานของโรงเรียนจากตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองและตัวแทนชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
4.7	โรงเรียนมีการจัดการประเมินผล โครงการอาหารกลางวัน โดยการ ประชุม คณะทำงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหาแนวทาง ควบคุมปัญหาที่เกิดในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.8	โรงเรียนมีการติดตามความพึงพอใจในโครงการอาหารกลางวันต่อผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันผ่านสื่อออนไลน์และติดตามผลตอบรับหรือช่องทางอื่น ๆ ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.9	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลจากการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบจากหน่วยงานต้นสังกัด และนำเสนอผลการนิเทศ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.10	โรงเรียนมีการแก้ไขปรับปรุง แผนและ กระบวนการดำเนินการโครงการอาหารกลางวัน ตามลักษณะของปัญหาที่ค้นพบในการตรวจสอบ และรายงานผลต่อสาธารณะชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. การปิดโครงการ									
5.1	โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันระหว่างครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อวางแผนการรายงานผลโครงการอาหารกลางวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2	ผู้อำนวยการ โรงเรียน คณะครู บุคลากร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการ รายงานผลโครงการและกำหนดปฏิทินการรายงานผลโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
5.3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียนมีการกำหนดรูปแบบการรายงาน โครงการอาหารกลางวันร่วมกันไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.4	โรงเรียนมีการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณโดยละเอียด ให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปีงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.5	โรงเรียนนำผลการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน เผยแพร่ต่อสาธารณะชนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย อย่างสม่ำเสมอและหลากหลายช่องทาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.6	โรงเรียนนำผลการประเมินด้านสุขภาพและภาวะโภชนาการ สรุปรายงานและเผยแพร่ต่อผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด เมื่อสิ้นปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.7	โรงเรียนมีช่องทางที่หลากหลายเพื่อรับฟังแนวทางหรือปัญหาจากทั้ง ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อนำเสนอในการประชุมหารือต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.8	คณะครู บุคลากรและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสนอปัญหา สาเหตุและร่วมหาแนวทางร่วมกันในการจัดโครงการอาหารกลางวันต่อไปในทุกสิ้นปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
5.9	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียนมีการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหาแนวทางการจัดการโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
5.10	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมยก ย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหาร กลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

จากผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า เมื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามหลักวิชา
ของข้อคำถามที่เกี่ยวกับเรื่อง การบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน รวม 50 ข้อ
ผลปรากฏว่ามีความตรงตามหลักวิชาทั้ง 50 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จากการปรับปรุง
แก้ไขความสอดคล้องและการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักภาษา สามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยได้

Graduate School ARU.

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่านผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ให้มากที่สุด

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การริเริ่มโครงการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติ 4) การตรวจสอบและควบคุม และ 5) การปิดโครงการ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาเสียสละเวลาในการแสดงความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

นายเจษฎา เขียวฉ่อน
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความให้ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

() 1. ชาย

() 2. หญิง

2. ตำแหน่ง

() 1. ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน

() 2. ผู้บริหารสถานศึกษา

() 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ระดับการศึกษา

() 1. ปริญญาตรี

() 2. ปริญญาโท

() 3. ปริญญาเอก

() 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ประสบการณ์ในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน

() 1. น้อยกว่า 1 ปี

() 2. 1 – 5 ปี

() 3. 6 – 10 ปี

() 4. มากกว่า 10 ปี

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

การบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน		ระดับการปฏิบัติ					ระดับปัญหาจาก การปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.7	โรงเรียนมีช่องทางที่หลากหลายเพื่อรับฟังแนวทางหรือ ปัญหาจากทั้ง ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเพื่อนำเสนอในการประชุมหารือต่อไป										
5.8	คณะครู บุคลากรและคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสนอปัญหา สาเหตุและร่วมหาแนวทางร่วมกันในการจัด โครงการ อาหารกลางวันต่อไปในทุกสิ้นปีการศึกษา										
5.9	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัดและ โรงเรียนมีการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเพื่อหา นวัตกรรมจัดการ โครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างสม่ำเสมอ										
5.10	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็น เลิศอย่างสม่ำเสมอ										

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

ที่ อว. ๐๖๒๙.๔ /ว ๓๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประตูลี้
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๓๐๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นายเจษฎา เขียวฉอ้น นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ รุ่งแมน ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่านและครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันที่อยู่ในโรงเรียนที่ท่านรับผิดชอบ เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อความสมบูรณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์

1. ดร. เฉลียว เอี่ยมสกุล รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง
2. นายประเสริฐ ลูกฟัก ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านลำสนั่น
3. นายวีรชาติ มาลัย ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแสวงหา
4. นางกุหลาบ พรหมเมศ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์เอน
5. นางมานิดา สังข์ชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านลำสนั่น

Graduate School ARU.

ภาคผนวก ฅ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย (แบบสัมภาษณ์)

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ /วทรพ/

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประตูลี่
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางเฉลียว เอี่ยมสกุล รอง สพป.อ่างทอง

ด้วย นายเจษฎา เขียวฉ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ รุ่งแผน ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่าน เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ ทานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว. ๐๖๒๔.๙ /วทงพ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประตูลี้
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเคราะหในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายประเสริฐ ลูกฝึก ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านลำสนุ่น

ด้วย นายเจษฎา เขียวอ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารจัดการโครงการกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง" ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ ฐิณ ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่าน เพื่อใช้ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขออนุญาตจากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวม ข้อมูลเพื่อความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์ ครังนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ /วทรพ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประตูชัย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๑๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายวีระชาติ มาลัย ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลแสวงหา

ด้วย นายเจษฎา เขียวอ้ออน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ รุ่งแผน ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่าน เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ ทานสุวรรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ /วทสพ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประตูลำ
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวกุลลาภ พรหมเมศ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์เอน

ด้วย นายเจษฎา เขียวอ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ ฐิณน ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่าน เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ ทานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ /ว ๓๔๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประตูลี้
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๓๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตกระทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางมานิตา สังข์ชุม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำผึ้ง

ด้วย นายเจษฎา เขียวอ้อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโรงอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ ฐิณาน ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่าน เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขออนุญาตจากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ๓
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์
เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวัน
แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

คำชี้แจง

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ผู้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จากแบบสอบถาม ทั้ง 5 ขั้นตอน 1. การริเริ่มโครงการ 2. การวางแผน 3. การปฏิบัติ 4. การตรวจสอบและควบคุม และ 5. การปิดโครงการ โดยการหาผลต่างค่าเฉลี่ยสภาพและปัญหาอันดับสูงสุดในแต่ละขั้นตอน แล้วนำเสนอเพื่อขอข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วม จากผู้เชี่ยวชาญ โดยประเด็นต่าง ๆ ที่ท่านได้ให้สัมภาษณ์จะเป็นข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยนำไปวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อกำหนดเป็นแนวทางทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในการวิจัยต่อไป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ให้ข้อมูล.....
 ตำแหน่ง.....วุฒิการศึกษา.....
 สังกัด.....
 ประสบการณ์.....

ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการหาแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. การริเริ่มโครงการ

ประเด็นข้อคำถาม ท่านมีแนวทางเกี่ยวกับการประชุมชี้แจงเพื่อระดมความคิด โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน / วิทยากร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. การวางแผน

ประเด็นข้อคำถาม ท่านมีแนวทางเกี่ยวกับการให้คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม และจัดสรรเงินแต่ละกิจกรรมตามความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. การปฏิบัติ

ประเด็นข้อคำถาม ท่านมีแนวทางเกี่ยวกับโรงเรียนมีการประชุมครู ตัวแทนชุมชน เพื่อจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการ ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. การตรวจสอบและควบคุม

ประเด็นข้อคำถาม ท่านมีแนวทางเกี่ยวกับโรงเรียนจัดให้มีตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนนักเรียนและตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและทุกครั้งอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. การปิดโครงการ

ประเด็นข้อคำถาม ท่านมีแนวทางเกี่ยวกับการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการจัดกิจกรรมยกย่องชมเชย โรงเรียนที่มีผลปฏิบัติโครงการอาหารกลางวันที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมออย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์
(แบบสัมภาษณ์)

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ /วสธ๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดิพนมยงค์ ตำบลประตูลี่
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๓๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

ด้วย นายเจษฎา เขียวอ้วน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการโครงการกลางวันแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผศ.ดร.พรเทพ รุ่งแผน ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่าน เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

Graduate School ARU.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อและนามสกุล	นายเจษฎา เจียวลอัน
วัน เดือน ปีเกิด	10 กันยายน พ.ศ. 2533
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สถานที่อยู่	บ้านเลขที่ 17/2 หมู่ 1 ตำบลป่าจั่ว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
ตำแหน่ง	ครู ค.ศ. 1
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดท่าชุมนุช หมู่ 4 ตำบลโพธิ์ม่วงพันธุ์ อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
พ.ศ. 2551	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โรงเรียนสตรีอ่างทอง ตำบลศาลาแดง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
พ.ศ. 2556	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2565	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา